

ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

สุพรรณณี คะหาวงศ์

การค้นคว้าอิสระเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

การค้นคว้าอิสระเสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

การค้นคว้าอิสระ เรื่อง "ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียน
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร"

ของ สุพรรณณี คະหางค์

ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สทิธร เขาวนชัย)

อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัจฉรา ศรีพันธ์)

หัวหน้าภาควิชาบริหาร วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา

ชื่อเรื่อง	ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร
ผู้วิจัย	สุพรรณณี คะหาวงค์
ประธานที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิรพร เขาวนชัย
ประเภทสารนิพนธ์	การค้นคว้าอิสระ กศ.ม. การบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2565
คำสำคัญ	ความต้องการจำเป็น, แนวทางการพัฒนา, สมรรถนะครูปฐมวัย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งประกอบด้วย 3 สมรรถนะ คือ สมรรถนะด้านความรู้ สมรรถนะด้านทักษะ และสมรรถนะด้านคุณลักษณะ โดยวิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูปฐมวัย โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 64 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการศึกษา พบว่า

1. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร สมรรถนะด้านความรู้ มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุดรองลงมา คือ สมรรถนะด้านทักษะ และสมรรถนะด้านคุณลักษณะ

2. ผลการศึกษาแนวทางพัฒนาสมรรถนะปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดทำคู่มือ จัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับครูทุกคนได้พัฒนาตนเองและมีความรู้ความเข้าใจเด็กปฐมวัยมากยิ่งขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายให้ครูทุกคนวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อแก้ไขและส่งเสริมพัฒนาเด็กปฐมวัย มีการกระตุ้นให้ครูพัฒนางานและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ส่งเสริมการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ มีการนิเทศติดตามผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ อีกทั้งครูควรมีการศึกษาหาความรู้ใหม่ ๆ ด้วยตนเอง นำความรู้เรื่องเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ได้จากการอบรม สื่อออนไลน์ทุกช่องทาง มาพัฒนาและสร้างสรรค์ผลงานด้านนวัตกรรม

Title	NEEDS AND GUIDELINES DEVELOPMENT FOR EARLY CHILDHOOD TEACHER'S COMPETENCY OF SCHOOL UNDER LOCAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATION KAMPHAENG PHET
Author	Supanee Kahawong
Advisor	Assistant Professor Sathiraporn Chaowachai, Ed.D.
Academic Paper	M.Ed. Independent Study in Educational Administration, Naresuan University, 2022
Keywords	needs, guidelines development, early childhood teacher's competency

ABSTRACT

The purposes of this research were to study needs and guidelines development for early childhood teacher's competency of school under local administrative Kamphaeng Phet. Consisting of 3 competencies which were 1) knowledge competencies 2) Skills competencies and 3) attribute competencies. The research methodology consisted of 2 steps. The first step was to study needs development for early childhood teacher's competency of school under local administrative Kamphaeng Phet. The sample consisted of 64 early childhood teachers under local administrative Kamphaeng Phet, selected by purposive sampling. The research instrument was a questionnaire. The research instrument was a questionnaire about the needs of development competency of early childhood teachers. The data were analyzed by using frequency, percentage, standard deviation, and arranged priority by Modified Priority Needs Index (PNI). The second step was to study of guidelines for the development of early childhood teachers competency under local administrative Kamphaeng Phet. The informants were 4 experts, selected by purposive sampling. The in-depth interview was used for collecting information. The data were statistically analyzed using content analysis. The research results were as follows:

1. Results of a study of needs development for early childhood teacher's competency of school under local administrative Kamphaeng Phet, it was found that the highest score of the Priority Needs Index was the knowledge competencies, followed by the skills competencies and the attribute competencies.

2. Results of a study of guidelines for the development of early childhood teachers competency under local administrative Kamphaeng Phet, it was found that the local administrative Kamphaeng Phet should produce manuals and setup the seminars and workshops for teachers to develop themselves and gain more knowledge and understanding of early childhood children. School administrators should set policies for all teachers to analyze individual learners to correct and promote early childhood development, encouraging teachers to constantly develop their work and develop themselves, promote technology workshops and follow up the performance. Teachers should learn the new knowledge by themselves and bring the knowledge of new technologies gained from the training in online media to develop and create innovative works.

ประกาศขอบคุณ

การศึกษาครั้งนี้ว่าอิสระฉบับนี้ ประสบความสำเร็จได้ด้วยความสำเร็จเป็นอย่างสูง ของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิรพร เขาวนชัย อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาครั้งนี้ว่าอิสระ ที่ได้สละเวลาอันมีค่า มาเป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำ และให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่เป็นอย่างยิ่ง จนการศึกษาครั้งนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้อย่างสมบูรณ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ชาตรุประชีวิน อาจารย์ประจำภาควิชาบริหาร วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชำนาญ ปาณาวงษ์ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหาร วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร และนางสาวศิริขวัญ กลางสุพรรณ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1 ที่กรุณาให้คำแนะนำ แก้ไข และตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จนทำให้การศึกษาครั้งนี้สำเร็จสมบูรณ์ และมีคุณค่ามากยิ่งขึ้น

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อนงค์นารถ ยิ้มช่าง อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์ นางนฤมล จันทร์ฉาย ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 จังหวัดพิษณุโลก นางน้ำอ้อย อนุสนธิ์ ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลเมืองหนองปลิง (ทำนองอุปลัมภ์) จังหวัดกำแพงเพชร และนางกัญญาชลา ศิริชัย ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเทศบาล 3 (อินทร์มหาราช บัญประกอบพิทยาคม) จังหวัดกำแพงเพชร ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการสัมภาษณ์ ให้คำแนะนำ และข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดียิ่ง

ขอขอบคุณครูปฐมวัย โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือเป็นอย่างยิ่งในการเก็บข้อมูลและตอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณพี่น้องนิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา รุ่นที่ 32 รุ่นที่ 33 ที่สนับสนุน ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา คอยมอบกำลังใจตลอดการวิจัยในครั้งนี้

เหนือสิ่งอื่นใดขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา เพื่อนร่วมงานที่ให้ความสนใจและให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้านอย่างดีที่สุดเสมอมา คุณค่าและคุณประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบและอุทิศแด่ผู้มีพระคุณทุก ๆ ท่าน ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยต่อไป

สุพรรณณี คะหางค์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
ประกาศคุุณูปการ.....	ช
สารบัญ.....	ฌ
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญภาพ.....	ฏ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะครูปฐมวัย.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย.....	40
แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น.....	44
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาครู.....	48
บริบทโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร.....	52

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	56
กรอบแนวคิดในการวิจัย	58
จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะครูปฐมวัย ผู้วิจัยได้ สังเคราะห์ ออกมาตามกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพ 1	58
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	59
ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร	59
ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร	64
บทที่ 4 ผลการวิจัย	67
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร	68
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร	105
บทที่ 5 บทสรุป	131
สรุปผลการวิจัย	131
อภิปรายผล	135
ข้อเสนอแนะ	140
บรรณานุกรม	141
ภาคผนวก	149
ประวัติผู้วิจัย	179

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 แสดงการสังเคราะห์สมรรถนะของครูปฐมวัย ด้านความรู้	28
ตาราง 2 แสดงการสังเคราะห์สมรรถนะของครูปฐมวัย ด้านทักษะ	30
ตาราง 3 แสดงการสังเคราะห์สมรรถนะของครูปฐมวัย ด้านคุณลักษณะ	31
ตาราง 4 แสดงชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชื่อโรงเรียน ระดับชั้นที่เปิดสอน สังกัด องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร	54
ตาราง 5 แสดงชื่อกลุ่มผู้ให้ข้อมูล วัน และเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการ สัมภาษณ์	66
ตาราง 6 แสดงชื่อโรงเรียน จำนวน และร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	68
ตาราง 7 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็น ของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด กำแพงเพชร ในภาพรวม	70
ตาราง 8 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็น ของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด กำแพงเพชร สมรรถนะด้านความรู้ ในภาพรวม	71
ตาราง 9 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็น ของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด กำแพงเพชร สมรรถนะด้านความรู้ ความรู้ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	73
ตาราง 10 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็น ของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด กำแพงเพชร สมรรถนะด้านความรู้ ความรู้ด้านพัฒนาการเด็กปฐมวัย	75

<p>ตาราง 11 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็น ของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด กำแพงเพชร สมรรถนะด้านความรู้ ความรู้ด้านการจัดประสบการณ์และการบูรณาการ เรียนรู้.....</p>	77
<p>ตาราง 12 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็น ของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด กำแพงเพชร สมรรถนะด้านความรู้ ความรู้ในการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย</p>	80
<p>ตาราง 13 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็น ของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด กำแพงเพชร สมรรถนะด้านความรู้ ความรู้ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลและการ วิจัย.....</p>	82
<p>ตาราง 14 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็น ของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด กำแพงเพชร สมรรถนะด้านความรู้ ความรู้ด้านสุขภาพอนามัย ความปลอดภัย และ สุขภาพจิตเด็กปฐมวัย</p>	84
<p>ตาราง 15 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็น ของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด กำแพงเพชร สมรรถนะด้านทักษะ ในภาพรวม</p>	86
<p>ตาราง 16 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็น ของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด กำแพงเพชร สมรรถนะด้านทักษะ ทักษะบริหารและการจัดการชั้นเรียน.....</p>	88
<p>ตาราง 17 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็น ของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด กำแพงเพชร สมรรถนะด้านทักษะ ทักษะการจัดสภาพแวดล้อม</p>	90

ตาราง 18 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็น ของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด กำแพงเพชร สมรรถนะด้านทักษะ ทักษะการสร้างความร่วมมือกับชุมชน.....	92
ตาราง 19 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็น ของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด กำแพงเพชร สมรรถนะด้านคุณลักษณะ ในภาพรวม	94
ตาราง 20 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็น ของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด กำแพงเพชร สมรรถนะด้านคุณลักษณะ การพัฒนาตนเอง.....	96
ตาราง 21 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็น ของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด กำแพงเพชร สมรรถนะด้านคุณลักษณะ คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ...98	98
ตาราง 22 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็น ของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด กำแพงเพชร สมรรถนะด้านคุณลักษณะ การสื่อสารและการปฏิสัมพันธ์เชิงบวก (จิตสำนึก ความเป็นครูปฐมวัย)	100
ตาราง 23 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็น ของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด กำแพงเพชร สมรรถนะด้านคุณลักษณะ การมุ่งผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงาน	103
ตาราง 24 แสดงแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร สมรรถนะด้านความรู้.....	124
ตาราง 25 แสดงแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร สมรรถนะด้านทักษะ.....	127
ตาราง 26 แสดงแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร สมรรถนะด้านคุณลักษณะ.....	129

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย.....58

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันสภาพสังคมที่มีความเปลี่ยนแปลง ส่งผลให้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนเปลี่ยนแปลงไป ความจำเป็นที่ต้องมีการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพ ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่น ๆ ของบุคคลที่แสดงออกในเชิงพฤติกรรมที่จำเป็นต้องมีในการปฏิบัติงาน ในตำแหน่งหนึ่ง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ โดยมีผลงานที่ได้มาตรฐาน หรือสูงกว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้หรือมีผลงานโดดเด่นกว่าบุคคลอื่น มีความสำคัญทั้งต่อตัวบุคคล และองค์กร เพราะสมรรถนะจะมีความสัมพันธ์กับการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งสามารถนำแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะไปใช้ในการสรรหาและคัดเลือกบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การประเมินผล การปฏิบัติงาน การพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพ การวางแผนสืบทอดตำแหน่ง และการจ่ายค่าตอบแทน (ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร, 2559)

เด็กปฐมวัยถือเป็นช่วงวัยที่สำคัญและจำเป็นที่สุดในการวางรากฐานการพัฒนาในทุกด้าน เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่พัฒนาการด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะสมองมีการพัฒนาและเกิดการเรียนรู้ได้อย่างรวดเร็วที่สุด หากเด็กได้รับการเลี้ยงดูและการจัดการเรียนรู้ที่ถูกต้องตามหลักพัฒนาการเด็ก จะเกิดการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ในสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลง สามารถดำรงชีวิตอยู่ในศตวรรษที่ 21 มีทักษะการคิด รู้จักแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รู้เท่าทันสารสนเทศ รู้เท่าทันสากล สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่น แก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ รู้จักการยับยั้งชั่งใจและมีทักษะชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ (วิจารณ์ พานิช, 2577) ซึ่งปัจจุบันสังคมไทยได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย ดังปรากฏในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยไว้หลายมาตรา คือ มาตรา 54 วรรคสอง กำหนดว่า รัฐต้องดำเนินการให้เด็กเล็กได้รับการดูแลและพัฒนา ก่อนเข้ารับการศึกษา เพื่อพัฒนาร่างกาย จิตใจ วินัย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้สมกับวัย โดยส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและภาคเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย และตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579 (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2561) ในยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัยและการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เป้าหมายข้อ 3.3 สถานศึกษาทุกระดับการศึกษาสามารถจัดกิจกรรม/กระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน สถานพัฒนาเด็กปฐมวัยจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักสูตรปฐมวัย และสมรรถนะของเด็กที่เชื่อมโยงกับมาตรฐานคุณภาพ

เด็กปฐมวัยของอาเซียนเพิ่มขึ้น สถานศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังมีนโยบายสนับสนุนให้ท้องถิ่นมีความพร้อมเพื่อรับการถ่ายโอนการจัดการศึกษาปฐมวัยจากหน่วยงานภาครัฐหรือหน่วยงานอื่น ๆ หรือที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะจัดตั้งขึ้นเองให้ดำเนินการจัดการศึกษาให้ทั่วถึงและมีคุณภาพเพื่อให้เด็กปฐมวัยในท้องถิ่นได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพตามแนวนโยบายระดับชาติ โดยเฉพาะเป้าหมายของแผนพัฒนาเศรษฐกิจปัจจัยสำคัญในการจัดการศึกษาปฐมวัยที่จะส่งผลให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาอย่างสมดุลนอกจากคุณลักษณะตามวัยรวมถึงทฤษฎีพัฒนาการการเรียนรู้ พฤติกรรมการเรียนรู้ของเด็กวัยนี้ที่มีพฤติกรรมการเลียนแบบเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งปัจจัยที่สำคัญที่สุด คือ "ครูผู้สอนปฐมวัย" เพราะครูจะมีอิทธิพลต่อพัฒนาการการเลียนแบบพฤติกรรมจากครูของเด็กมาก ครูผู้ดูแลเด็กถือเป็นบุคคลที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นยุคทองของการเจริญเติบโตของเด็ก เนื่องจากเด็กในวัยนี้หากได้รับการปูพื้นฐานได้อย่างถูกต้องก็จะส่งผลให้เด็กมีความฉลาดในแง่มุมต่าง ๆ ได้อย่างครบครัน ในเมื่อครูปฐมวัยมีความสำคัญ การเติมเต็มองค์ความรู้ทั้งในเรื่องการปฏิบัติจริงเพื่อให้เกิดประสบการณ์ในเชิงทฤษฎีและภาคปฏิบัติ จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องทำ (นพรัตน์ โปธิศรีทอง, 2550)

ดังนั้นบทบาทหน้าที่สำคัญของความเป็นครูและบ่งบอกถึงระดับความสามารถคือ สมรรถนะ การพัฒนาสมรรถนะของครูจึงจำเป็นอย่างยิ่งในโลกปัจจุบันที่กระแสแห่งการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม เทคโนโลยีและข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ (วิสุทธิ์ เวียงสมุทร, 2555, น. 41) มีหลายประเทศได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพ โดยมีการกำหนดสมรรถนะครู ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งต่อการปฏิบัติงานในวิชาชีพครูให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพและส่งผลต่อการขับเคลื่อนคุณภาพของครูในปัจจุบัน (พิมพ์พันธ์ และ พรทิพย์, 2551) ดังนั้นครูปฐมวัยจึงต้องมีสมรรถนะที่ครอบคลุมครบทุกด้าน ซึ่งพีระวัตร จันทกุล (2559, น. 39) ได้กำหนดองค์ประกอบของสมรรถนะไว้ 3 ด้าน คือ 1) ความรู้ (Knowledge: K) หมายถึง สิ่งที่เป็นสาระเกี่ยวกับวิธีการใช้งาน การจัดการเรียนรู้และการจัดการความรู้ 2) ทักษะ (Skill: S) หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานที่ปรากฏเป็นพฤติกรรมของครู 3) คุณลักษณะ (Attributes: A) หมายถึง ลักษณะที่แสดงออกผ่านทางพฤติกรรมการใช้ การเห็นคุณค่า และการเห็นประโยชน์ ซึ่งแต่ละองค์ประกอบก็จะมีตัวบ่งชี้ ที่แตกต่างกันออกไป

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดกำแพงเพชร ภายใต้การกำกับดูแลของของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ปฏิบัติตามแผนพัฒนาการศึกษา พ.ศ. 2561 – 2565 ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นซึ่งมีจุดมุ่งหมายที่สำคัญเพื่อสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ตลอดจนการศึกษาเพื่อการมีงานทำ และสร้างงาน

มุ่งเน้นการพัฒนาด้วยการขับเคลื่อนนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ภายใต้สังคมแห่งการเรียนรู้ ซึ่งหน่วยงานต้นสังกัดเห็นความสำคัญของการพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา จึงมียุทธศาสตร์ที่ช่วยพัฒนาครูซึ่งตรงกับยุทธศาสตร์ที่ 3 เรื่องการพัฒนาศักยภาพคนทุกช่วงวัย และการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ตรงกับเป้าหมายที่ 7 ครู อาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาสมรรถนะตามมาตรฐานแนวทางการพัฒนา (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2563)

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะครูปฐมวัย ตลอดจนนโยบาย การพัฒนาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาความต้องการจำเป็น และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร เพื่อให้ครูปฐมวัยมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้และมีความสามารถ ในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กปฐมวัยได้อย่างเหมาะสมตามลำดับของพัฒนาการ และเพื่อให้ หน่วยงาน ที่มีส่วนเกี่ยวข้องนำผลการวิจัยไปใช้เป็นปัจจัยสนับสนุนการดำเนินงานและการตัดสินใจ ทางการบริหาร เช่น การบริหารงานบุคคล ตลอดจนนำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของครู ปฐมวัยให้มีความรู้ คุณลักษณะ ทักษะ และความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา และการดูแลเด็กต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร
2. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ครูปฐมวัยสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุง ส่งเสริมสมรรถนะของตนเอง
2. ผู้บริหารสถานศึกษาหรือหน่วยงานที่สนใจได้ข้อมูลประกอบการวางแผนตัดสินใจ ในการบริหารบุคลากรครูเพื่อพัฒนา ส่งเสริม และปรับปรุงสมรรถนะครูปฐมวัย ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
3. โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร สามารถนำผลวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการการพัฒนาส่งเสริมบุคลากร

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งขั้นตอนของการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอน คือ การศึกษาความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร และการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร โดยมีขั้นตอนของการวิจัยดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

ขอบเขตเนื้อหา

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการสังเคราะห์สมรรถนะครูปฐมวัย มาทำการศึกษาครูปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร แบ่งเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย สมรรถนะด้านความรู้ สมรรถนะด้านทักษะ และสมรรถนะด้านคุณลักษณะ

ขอบเขตกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูปฐมวัย โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 64 คน โดยเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจากครูปฐมวัยโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดกำแพงเพชร ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ขอบเขตตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

ขอบเขตเนื้อหา

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร โดยการเลือกจากข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$) สูงสุดในแต่ละด้านของสมรรถนะด้านความรู้ สมรรถนะด้านทักษะ และสมรรถนะด้านคุณลักษณะ มาเป็นกรอบในการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

ขอบเขตกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ในด้านปฐมวัย จำนวน 4 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง โดยกำหนดคุณสมบัติ ดังนี้

1. เป็นครูที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโททางการศึกษาหรือเทียบเท่า มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าครูชำนาญการพิเศษ มีประสบการณ์ในด้านปฐมวัย และมีประสบการณ์การสอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 1 คน
2. เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโททางการศึกษาหรือเทียบเท่า มีประสบการณ์ในด้านปฐมวัย และมีประสบการณ์การบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน
3. เป็นศึกษานิเทศก์ ผู้มีความรู้ มีประสบการณ์ในด้านปฐมวัย มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าศึกษานิเทศก์ชำนาญการ มีประสบการณ์การทำงานไม่ต่ำกว่า 5 ปีจำนวน 1 คน
4. เป็นอาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ในสาขาวิชาการศึกษามัธยมศึกษา มีประสบการณ์ในการทำงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน

ขอบเขตตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ครูปฐมวัย หมายถึง ครูที่มีหน้าที่อบรมเลี้ยงดู พร้อมกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการอย่างเป็นองค์รวม เพื่อให้เด็กปฐมวัยมีทักษะชีวิต เป็นผู้ที่ปฏิบัติงานสอนในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

2. สมรรถนะของครูปฐมวัย หมายถึง ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะของครูปฐมวัยที่จะส่งเสริมสนับสนุนให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบได้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 3 สมรรถนะ มีรายละเอียด ดังนี้

2.1 สมรรถนะด้านความรู้ หมายถึง ความรู้ความสามารถของครูปฐมวัยที่จะส่งเสริมสนับสนุนให้ครูสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบได้บรรลุเป้าหมาย จากการสังเคราะห์สมรรถนะครูปฐมวัย แบ่งออกได้เป็นทั้งหมด 7 ด้าน ดังนี้

2.1.1 ความรู้ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย หมายถึง ครูมีความรู้ ความเข้าใจในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย วิเคราะห์ ออกแบบการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ ให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กแต่ละช่วงวัยตามศักยภาพ

และความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการใช้เทคโนโลยีและพัฒนาสื่อนวัตกรรม และการวัดประเมินผล การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาเด็กอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

2.1.2 ความรู้ด้านพัฒนาการเด็กปฐมวัย หมายถึง ครูมีความรู้ ความเข้าใจ พัฒนาการและการเจริญเติบโตของเด็กปฐมวัย รวมทั้งพฤติกรรมที่แสดงออกอย่างมีทิศทาง เป็นการเปลี่ยนแปลงทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพทางด้านร่างกาย อารมณ์และจิตใจ สังคม และสติปัญญา รวมถึงการดำเนินโครงการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย

2.1.3 ความรู้ด้านการจัดประสบการณ์และการบูรณาการเรียนรู้ หมายถึง ครูมีความรู้ ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์ โดยใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์ และการจัดสภาพแวดล้อม เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้อย่างบูรณาการผ่านการเล่น เกิดการลงมือปฏิบัติ ผ่านประสบการณ์ตรง ที่ใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า สนองความต้องการและความสนใจของแต่ละบุคคล โดยครอบคลุม ทั้งหลักสูตร กระบวนการ และการประเมินผล

2.1.4 ความรู้ในการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย หมายถึง ครูมีความรู้ ความเข้าใจในการประเมินพัฒนาการเด็ก โดยใช้เครื่องมือเป็นกระบวนการในการประเมินพัฒนาการ ในแต่ละด้านของเด็กปฐมวัยอย่างมีหลักเกณฑ์ และมีวัตถุประสงค์ในการประเมินที่ชัดเจน สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์ เพื่อตีค่าเป็นระดับพัฒนาการและการเรียนรู้ สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน ความสนใจ และพัฒนาการของเด็กแต่ละคน

2.1.5 ความรู้ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลและการวิจัย หมายถึง ครูมีการวิเคราะห์เด็กอย่างเป็นระบบ โดยเน้นให้เด็กได้พัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลซึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้ และนำไปใช้ในการวิจัยเพื่อพัฒนา ผู้เรียน

2.1.6 ความรู้ด้านสุขภาพอนามัย ความปลอดภัย และสุขภาพจิตเด็กปฐมวัย หมายถึง ครูมีความรู้พื้นฐานด้านสุขภาพอนามัย มาตรฐานการรักษาความปลอดภัย สุขภาพจิต เด็กปฐมวัย ดูแลความปลอดภัยเกี่ยวกับเครื่องมือ เครื่องใช้ และสถานที่ในโรงเรียน

2.2 สมรรถนะด้านทักษะ หมายถึง ความสามารถ ความชัดเจน และความชำนาญ ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งซึ่งบุคคลสามารถสร้างขึ้นได้จากการเรียนรู้

2.2.1 ทักษะบริหารและการจัดการชั้นเรียน หมายถึง ครูมีความสามารถในการจัดมุมประสบการณ์และสื่อที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การจัดบรรยากาศการเรียน การจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุขและมีความปลอดภัย ต่อเด็กปฐมวัย

2.2.2 ทักษะการจัดสภาพแวดล้อม หมายถึง ครูมีการจัดสร้าง จัดหา การปรับปรุง และการปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อมให้มีความหลากหลาย ปลอดภัย ซึ่งเป็นสิ่งกระตุ้นที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กเกิดเรียนรู้

2.2.3 ทักษะการสร้างความร่วมมือกับชุมชน หมายถึง ครูมีการประสานความร่วมมือ สร้างความสัมพันธ์ที่ดี และสร้างเครือข่ายกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่น ๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ มีการให้บริการชุมชนได้เข้ามาใช้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้

2.3 สมรรถนะด้านคุณลักษณะ หมายถึง บุคลิก ความคิด ความรู้สึก เจตคติ ทักษะคิด แรงจูงใจ ความต้องการส่วนบุคคล แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

2.3.1 มีการพัฒนาตนเอง หมายถึง ครูมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง ด้วยการศึกษาค้นคว้า หาความรู้ ติดตามและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการและวิชาชีพ มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้เพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางาน

2.3.2 มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ หมายถึง ครูมีคุณงามความดีภายในจิตใจ และการประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครู เป็นแบบอย่างที่ดีที่มีต่อเด็ก ตนเอง และสังคม

2.3.3 มีการสื่อสารและการปฏิสัมพันธ์เชิงบวก (จิตสำนึกความเป็นครูปทุมวัย) หมายถึง ครูมีการติดต่อสื่อสารเชิงบวกกับเด็กและผู้ปกครอง เป็นแบบอย่างที่ดี มีความรักความเข้าใจ ตอบสนองต่อความต้องการของเด็กอย่างเหมาะสม รวมทั้งยอมรับความแตกต่าง และให้ความเอื้ออาทรอย่างสม่ำเสมอต่อเด็กทุกคน

2.3.4 การมุ่งผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงาน หมายถึง ครูมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้อย่างถูกต้อง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยใช้นวัตกรรมเข้ามาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาประสิทธิภาพของผลงาน

3. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปทุมวัย หมายถึง แบบอย่างในการปฏิบัติ หรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสิ่งที่ควรปฏิบัติในการพัฒนาครูปทุมวัย

4. ความต้องการจำเป็น หมายถึง ความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบัน กับสภาพพึงประสงค์ที่ต้องการได้รับการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนา เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อบุคคล หน่วยงาน องค์กร เป็นกระบวนการที่เป็นระบบในการจัดลำดับความสำคัญ และการตัดสินใจที่สัมพันธ์กับการวางแผนการพัฒนา

5. โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร หมายถึง โรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับชั้นปทุมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ได้แก่ เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล รวมจำนวนทั้งสิ้น 13 โรงเรียน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการบริหารการศึกษา
 - 1.2 ความสำคัญของการบริหารการศึกษา
2. แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะครูปฐมวัย
 - 2.1 ความหมายของสมรรถนะครู
 - 2.2 ความสำคัญของสมรรถนะครู
 - 2.3 องค์ประกอบของสมรรถนะ
 - 2.4 สมรรถนะของครูปฐมวัย
3. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย
 - 3.1 ความหมายของการจัดการเรียนรู้
 - 3.2 ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้
 - 3.3 องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้
 - 3.4 แนวทางการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย
 - 3.5 มาตรฐานการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
4. แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น
 - 4.1 ความหมายของความต้องการจำเป็น
 - 4.2 ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น
 - 4.3 ขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น
 - 4.4 การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น
5. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาครู
 - 5.1 ความหมายของการพัฒนาครู
 - 5.2 ความสำคัญของการพัฒนาครู
 - 5.3 แนวทางการพัฒนาครู

6. บริบทโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร
 - 6.1 การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
 - 6.2 แนวทางจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
8. กรอบแนวคิดในการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา

ความหมายของการบริหารการศึกษา

จอมพงศ์ มงคลวนิช (2556, น. 29) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ทั้งความรู้ ความคิด ความสามารถ ความเป็นคนดีและสมบูรณ์

สังเวียน มาลาทอง (2556, น. 9) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลทางการศึกษา ซึ่งอาจเป็นการดำเนินงานของผู้บริหารร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมมือกันพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ทั้งในด้านบุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ เจตคติ พฤติกรรมและคุณธรรมเพื่อให้มีค่านิยมตรงกับความต้องการของสังคม

สุชตา แดงสุวรรณ (2558, น. 12) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องร่วมมือกันเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความเจริญงอกงาม มีความรู้ ความสามารถ เป็นคนดีของสังคม โดยการจัดแผนยุทธศาสตร์ทางการศึกษา การใช้ทรัพยากร และกระบวนการบริหารที่สอดคล้องและเหมาะสมเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์อย่างแท้จริง

ศศิธร บุตรเมือง (2561) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานร่วมกันของกลุ่มบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปในการจัดการศึกษา เพื่อให้นักเรียนมีความเจริญงอกงาม ทั้งทางด้านสติปัญญา ทักษะ จิตใจ สังคม มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นคนดีและเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ

ปิยาภรณ์ อัครลาวัณย์ (2562, น. 11) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกันของบุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไป เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ได้ร่วมกันตั้งไว้ โดยใช้ทรัพยากรและวิธีการจัดการที่เหมาะสม

ธีรศักดิ์ อุปรมัย อุปไมยอริชัย และสุชาติ บางวิเศษ (2563) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของกลุ่มบุคคลร่วมมือกันพัฒนาคนให้มีคุณภาพ ซึ่งการพัฒนาคนให้มีคุณภาพได้นั้นจะต้องมีการดำเนินการในการเรียน การสอน การจัดกิจกรรม การวัดผล การจัดอาคารสถานที่ และพัสดุครุภัณฑ์ การสรรหาบุคคลมาดำเนินการหรือมาทำการสอน ในสถาบันการศึกษาการปกครองนักเรียนเพื่อให้ นักเรียนเป็นคนดีมีวินัยและอื่น ๆ

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของผู้บริหารร่วมกับครู และบุคลากรทางการศึกษาในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ ความสามารถ เป็นคนดีของสังคม โดยใช้ทรัพยากรและกระบวนการบริหารที่เหมาะสม

ความสำคัญของการบริหารการศึกษา

อรุณี ทองนพคุณ (2558, น. 10) กล่าวว่า การบริหารการศึกษามีความสำคัญในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วม ดำเนินการ มีรูปแบบ ขั้นตอน กติกา และวิธีดำเนินการ มีทรัพยากรสนับสนุน และมีกระบวนการ ประเมินผลการศึกษาที่เที่ยงตรงและเชื่อถือได้ การบริหารการศึกษามีความจำเป็น เพราะต้องการคน ที่ได้รับการฝึกฝนเฉพาะด้าน ที่มีความรู้ ความเข้าใจ ความชำนาญมาดูแลรับผิดชอบ

เพชรประภาร์ ชุมสาย (2559, น. 10) กล่าวว่า การบริหารจัดการศึกษา มีความสำคัญ ในการพัฒนามนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมให้เปลี่ยนแปลงไป ในทางที่ดีขึ้น และสามารถดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างสันติสุข มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งพาตนเอง ใฝ่รู้และใฝ่เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่อง

พรรณอร อุชุกภาพ (2561, น. 83) กล่าวว่า ความสำคัญของการบริหารการศึกษา มีดังนี้

1. เพื่อปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม
2. เพื่อสร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
3. เพื่อสนับสนุนการค้นคว้าวิจัยในศิลปวิทยาการต่าง ๆ ตลอดจนเร่งรัดการศึกษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาประเทศ การพัฒนาวิชาชีพครู และการส่งเสริมภูมิปัญญา ท้องถิ่น ศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ
4. เพื่อให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชน ตามที่กฎหมายได้บัญญัติไว้ ตลอดจนการให้ความคุ้มครองการจัดการศึกษาอบรมขององค์กรวิชาชีพ และเอกชนภายใต้การกำกับดูแลของรัฐ
5. เพื่อต้องการปฏิรูประบบราชการ เพื่อแยกงานด้านศิลปะและวัฒนธรรม ไปตั้งเป็นกระทรวงวัฒนธรรม เนื่องจากระบบบริหารงานแบบเดิมมีความล่าช้าในการดำเนินงาน (Bureaucratic red-tape) โดยจัดงานที่คล้ายกันมาไว้ในหน่วยงานเดียวกันให้มากที่สุด เพื่อลดค่าใช้จ่ายในการปฏิบัติงานและยังสามารถสร้างข้าราชการมืออาชีพเพิ่มได้อีกด้วย

สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนามนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรมให้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดี ตลอดจนปรับปรุงการศึกษา ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม โดยมีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ

มีบุคคลและหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้าร่วมดำเนินการ มีรูปแบบ ขั้นตอน กติกาและวิธีดำเนินการ มีทรัพยากรสนับสนุน และมีกระบวนการประเมินผลการศึกษาโดยตรงและเชื่อถือได้

แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะครูปฐมวัย

ความหมายของสมรรถนะครู

ณรงค์วิทย์ แสันทอง (2556, น. 126) กล่าวว่า สมรรถนะ คือ ลักษณะที่กษะเด่นของกลุ่มงานที่ประกอบด้วย ความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และคุณลักษณะ (Attributes) ซึ่งมีความสัมพันธ์กันระหว่างตำแหน่งงานหลักกับการปฏิบัติงานโดยตรง

ลือชัย ชูนาคา (2558, น. 21) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง ความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมที่จำเป็นต่อการทำงานของบุคคลให้ประสบความสำเร็จสูงกว่ามาตรฐานทั่วไป ซึ่งประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ประการ ดังนี้

1. ความรู้ (Knowledge) คือ สิ่งที่ต้องกรต้องการให้รู้
2. ทักษะ (Skill) คือ สิ่งที่ต้องกรต้องการให้ทำ
3. พฤตินิสัยที่พึงปรารถนา (Attributes) คือ สิ่งที่ต้องกรต้องการให้เป็น

เยาวลักษณ์ มุสสระคู (2558, น. 32) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกให้เห็นถึงความรู้ ความสามารถ ทักษะที่อยู่ภายในตัวบุคคลที่ส่งผลต่อผลลัพธ์ของการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่รับผิดชอบทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

พีระวัตร จันทกุล (2559, น. 26) กล่าวว่า สมรรถนะ คือ พฤติกรรมที่แสดงออกส่งผลต่อการทำงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบให้ประสบความสำเร็จตามเกณฑ์มาตรฐาน ประกอบด้วย ความรู้ (Knowledge-K) ทักษะ (Skill-s) และคุณลักษณะ (Attribute-A) ซึ่งพฤติกรรมที่ถูกนำมาใช้จะต้องมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับงานในหน้าที่ที่ปฏิบัติ

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (2561, น. 107) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง ความรู้ ทักษะ ความสามารถ และคุณลักษณะอื่น ๆ ของบุคคลที่แสดงออกในเชิงพฤติกรรมที่จำเป็นต้องมีในการปฏิบัติงานในตำแหน่งหนึ่ง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ โดยมีผลงานที่ได้มาตรฐานหรือสูงกว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้หรือมีผลงานโดดเด่นกว่าบุคคลอื่น

กมลฉัตร กล่อมอิม (2562, น. 2) กล่าวว่า สมรรถนะ หมายถึง ความสามารถแฝงที่มีอยู่ภายในบุคคลซึ่งสามารถกระตุ้นหรือสนับสนุนบุคคลนั้นสามารถแสดงศักยภาพผ่านการปฏิบัติงานที่เห็นผลได้เชิงประจักษ์ด้วยทักษะความสามารถตามเป้าหมายที่กำหนด

สรุปได้ว่า สมรรถนะ หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกให้เห็นถึงความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skills) และคุณลักษณะ (Attributes) ของบุคคลที่สัมพันธ์สอดคล้องกับงานในหน้าที่

ที่ปฏิบัติ ซึ่งส่งผลให้ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมาย มีผลงานที่ได้มาตรฐาน หรือสูงกว่ามาตรฐานที่กำหนดไว้

ความสำคัญของสมรรถนะครู

พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ (2554, น. 10) กล่าวว่า สมรรถนะว่ามีความสำคัญอย่างหนึ่ง ต่อความสำเร็จและบรรลุเป้าหมายขององค์กร สมรรถนะเป็นกลุ่มพฤติกรรมในการทำงาน ประกอบด้วย ความรู้ เจตคติ หรือคุณลักษณะเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญ ในการผลักดันให้บุคคลนั้นสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดในตำแหน่งงาน นั้น ๆ ทั้งนี้สมรรถนะจะต้องสามารถวัดได้ สังเกตได้ และสามารถพัฒนาได้ด้วย

ชูชัย สมितिไกร (2556, น. 22) กล่าวว่า สมรรถนะมีความสำคัญทั้งต่อบุคคลและองค์กร ดังนี้

1. ช่วยให้องค์กรสามารถคัดสรรบุคคลที่มีคุณสมบัติที่ดี ทั้งด้านความรู้ ทักษะ และความสามารถ ตลอดจนพฤติกรรมที่เหมาะสมกับงานเพื่อปฏิบัติงานได้สำเร็จตามความต้องการขององค์กรอย่างแท้จริง

2. ช่วยให้ผู้ปฏิบัติงานทราบถึงระดับความรู้ ทักษะ และความสามารถของตนเอง ว่าอยู่ในระดับใด และจำเป็นต้องพัฒนาในเรื่องใด ซึ่งจะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองมากขึ้น

3. สามารถนำไปใช้ในการฝึกอบรมและพัฒนาบุคคลในองค์กร

4. ช่วยสนับสนุนให้ตัวชี้วัดหลักของผลงานบรรลุเป้าหมาย เพราะสมรรถนะจะเป็นตัวบ่งบอกได้ว่าถ้าต้องการให้บรรลุเป้าหมายจะต้องใช้สมรรถนะอะไรบ้าง

5. ป้องกันไม่ให้งานเกิดจากโชคชะตาเพียงอย่างเดียว ซึ่งหากมีการวัดสมรรถนะ จะทำให้สามารถตรวจสอบได้ว่าพนักงานแต่ละคนประสบความสำเร็จเพราะโชคช่วย หรือว่าความสามารถของตนเอง ช่วยให้การหล่อหลอมสมรรถนะขององค์กรประสบความสำเร็จ ยิ่งขึ้น เพราะถ้าพนักงานทุกคนปรับสมรรถนะของตนเองให้เข้ากับมาตรฐานที่องค์กรกำหนด ตลอดเวลาแล้วในระยะยาวก็จะสามารถส่งผลให้เกิดเป็นสมรรถนะเฉพาะขององค์กรนั้น ๆ เช่น เป็นองค์กรแห่งการคิดสร้างสรรค์ เพราะทุกคนในองค์กรมีสมรรถนะในเรื่องการคิดสร้างสรรค์

เยาวลักษณ์ มุลสระคู (2558, น. 1-2) กล่าวว่า ความสำคัญของสมรรถนะของครู เป็นตัวแปรสำคัญที่สามารถทำนายหรือคาดหมายคุณภาพผู้เรียนได้

ศักดิ์ไทย สุรกิจบวร (2559, น. 7) กล่าวว่า สมรรถนะมีความสำคัญทั้งต่อตัวบุคคล และองค์กรเพราะสมรรถนะจะมีความสัมพันธ์กับการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งสามารถนำแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะไปใช้ในการสรรหาและคัดเลือกบุคลากร การพัฒนาบุคลากร การประเมินผล การปฏิบัติงาน การพัฒนาความก้าวหน้าในวิชาชีพ การวางแผนสืบทอดตำแหน่งและการจ่ายค่าตอบแทน

สรุปว่า สมรรถนะมีความสำคัญทั้งต่อตัวบุคคลและองค์กร สมรรถนะเป็นกลุ่มพฤติกรรมเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการผลักดันให้บุคคลนั้นสามารถปฏิบัติงานในหน้าที่ให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด โดยองค์กรสามารถคัดสรรบุคคลที่มีคุณสมบัติทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่เหมาะสมกับงานเพื่อปฏิบัติงานได้สำเร็จตามความต้องการขององค์กรอย่างแท้จริง นอกจากนี้สามารถนำแนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะไปใช้ในการพัฒนาบุคลากร การประเมินผล การปฏิบัติงาน การวางแผนสืบทอดตำแหน่งและการจ่ายค่าตอบแทนอีกด้วย

องค์ประกอบของสมรรถนะ

นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบของสมรรถนะดังนี้

David C. McClelland (1973, อ้างถึงใน พรทิพย์ บุญสุข, 2555, น. 15) ตามแนวคิดของเดวิด แมคเคลแลนด์ กล่าวว่า องค์ประกอบของสมรรถนะออกเป็น 5 ส่วน

1. ความรู้ (knowledge) คือ ความรู้เฉพาะในเรื่องที่ต้องรู้เป็นความรู้ที่เป็นสาระสำคัญ เช่น ความรู้ด้านเครื่องยนต์ เป็นต้น
2. ทักษะ (skill) คือ สิ่งที่ต้องการให้ทำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ทักษะทางคอมพิวเตอร์ทักษะทางการถ่ายทอดความรู้ เป็นต้น ทักษะที่เกิดขึ้นนั้นมาจากพื้นฐานทางความรู้ และสามารถปฏิบัติได้อย่างคล่องแคล่วว่องไว
3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง (self-concept) คือ เจตคติค่านิยมและความคิดเห็นเกี่ยวกับภาพลักษณ์ของตนหรือสิ่งที่บุคคลเชื่อว่าตนเองเป็นเช่นความมั่นใจในตนเอง เป็นต้น
4. บุคลิกลักษณะ ประจำตัวของบุคคล (traits) เป็นสิ่งที่อธิบายถึงบุคคลนั้น เช่น คนที่นำเชือกถือและไว้วางใจได้หรือมีลักษณะเป็นผู้นำ เป็นต้น
5. แรงจูงใจหรือเจตคติ (motives/attitude) เป็นแรงจูงใจหรือแรงขับภายในซึ่งทำให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่มุ่งไปสู่เป้าหมายหรือมุ่งสู่ความสำเร็จ เป็นต้น

ศุภชัย ยาวะประภาษ (2551, น. 39 อ้างถึงใน ชนะรัตน์ ชัยวรรณ, 2556, น. 10) กล่าวว่า องค์ประกอบของสมรรถนะ ได้แก่

1. ความรู้ คือ ข่าวสาร (Information) ที่บุคคลมีอยู่ในเรื่องนั้น ๆ ความรู้เป็นสมรรถนะที่สลับซับซ้อนไม่อาจทำนายผลการปฏิบัติงานได้เสมอไป เนื่องจากการทดสอบไม่ได้วัดความรู้และทักษะที่ใช้จริงในการทำงาน
2. ทักษะ คือความสามารถที่แสดงออกหรือกระทำเรื่องงาน ทั้งที่เป็นงานด้านจิตใจหรือกายภาพ
3. มโนภาพของตนเอง คือ ภาพลักษณ์ของตัวเอง คุณค่าความเชื่อ หรือทัศนคติของบุคคลผู้ที่มีคุณค่าความเชื่อเรื่องการเป็นผู้นำ จะแสดงท่าทางแห่งพฤติกรรมผู้นำให้เห็นมากกว่าคนอื่น

เมื่อรับทราบว่างานที่ได้รับมอบหมายเป็นการทดสอบความสามารถในการเป็นผู้นำบุคคลที่มีคุณค่า ความเชื่อที่อยากทำงานระดับบริหารจัดการ แต่โดยด้านลึกแล้วไม่ชอบ

เศศกัญญา กตแก้ว (2558, น. 12 - 13) กล่าวว่า องค์ประกอบของสมรรถนะ แบ่งออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

1. ทักษะ (Skill) หมายถึง สิ่งที่บุคคลทำได้ดี และสามารถแสดงให้ผู้อื่นเห็น ได้ถึงความชำนาญ
2. ความรู้ (Knowledge) หมายถึง ข้อมูลที่บุคคลได้สะสมไว้จนเกิดเป็นความเชี่ยวชาญ เฉพาะด้าน
3. อัตมโนทัศน์ (Self-concept) ได้แก่ การมีเจตคติ ค่านิยม และภาพลักษณ์ที่เกี่ยวกับ ตนเองหรือสิ่งที่บุคคลเชื่อว่าตนเองเป็น
4. ลักษณะนิสัย (Trait) หมายถึง คุณลักษณะเฉพาะประจำตัวบุคคลที่แสดงออกมา ให้ผู้อื่นเห็นได้

5. แรงจูงใจ (Motive) หมายถึง ความคิดที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นแรงผลักดันให้เกิดพฤติกรรม

พีระวัตร จันทกุล (2559, น. 39) กล่าวว่า องค์ประกอบสมรรถนะประกอบด้วย 3 ด้าน คือ

1. ความรู้ (Knowledge: K) หมายถึง สิ่งที่เป็นสาระเกี่ยวกับวิธีการใช้งานการจัดการ เรียนรู้และการจัดการความรู้
2. ทักษะ (Skill: S) หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานที่ปรากฏเป็นพฤติกรรม ของครู
3. คุณลักษณะ (Attributes: A) หมายถึง ลักษณะที่แสดงออกผ่านทางพฤติกรรม การเห็นคุณค่า และการเห็นประโยชน์

สายสุนัน ทรรมย์ (2561, น. 16) กล่าวว่า องค์ประกอบของสมรรถนะ คือ ความรู้ ทักษะ ทัศนคติ หรือความคิดเห็น บุคลิกลักษณะ และแรงขับภายใน ซึ่งจะเป็นตัวบ่งชี้พฤติกรรม ของแต่ละบุคคลภายในองค์การ

สรุปว่า องค์ประกอบของสมรรถนะประกอบด้วย ความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะ

ประเภทของสมรรถนะครู

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับประเภทของสมรรถนะครู ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, น. 77) กล่าวว่า ประเภท ของสมรรถนะไว้ 2 ประเภท คือ

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) คือ คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของบุคคล ในตำแหน่งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกตำแหน่งจะต้องมี เพื่อหล่อหลอมค่านิยม และพฤติกรรมที่พึงประสงค์ร่วมกัน ประกอบด้วย สมรรถนะ 5 ด้าน ดังนี้

1.1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน (Working Achievement Motivation) หมายถึง ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยมีการวางแผน กำหนดเป้าหมาย ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน และปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพและผลงานอย่างต่อเนื่อง มีตัวบ่งชี้ ได้แก่

1.1.1 ความสามารถในการวางแผน การกำหนดเป้าหมาย การวิเคราะห์
สังเคราะห์ภารกิจงาน

1.1.2 ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์

1.1.3 ความสามารถในการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน

1.1.4 ความสามารถในการพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง
เพื่อให้งานประสบความสำเร็จ

1.2 การบริการที่ดี (Service Mind) หมายถึง ความตั้งใจและความเต็มใจ
ในการให้บริการ และการปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อตอบสนองความ
ต้องการของผู้รับบริการ มีตัวบ่งชี้ ได้แก่

1.2.1 ความตั้งใจและเต็มใจในการให้บริการ

1.2.2 การปรับปรุงระบบบริการให้มีประสิทธิภาพ

1.3 การพัฒนาตนเอง (Self- Development) หมายถึง การศึกษาค้นคว้าหาความรู้
ติดตามและแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ มีการสร้างองค์ความรู้
และนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนางาน มีตัวบ่งชี้ ได้แก่

1.3.1 การศึกษาค้นคว้าหาความรู้ ติดตามองค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางวิชาการ
และวิชาชีพ

1.3.2 การสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรมในการพัฒนาองค์กรและวิชาชีพ

1.3.3 การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และสร้างเครือข่าย

1.4 การทำงานเป็นทีม (Team Work) หมายถึง การให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือ
สนับสนุน เสริมแรงให้กำลังใจแก่เพื่อนร่วมงาน การปรับตัวเข้ากับผู้อื่นหรือทีมงาน แสดงบทบาท
การเป็นผู้นำหรือผู้ตามได้อย่างเหมาะสมในการทำงานร่วมกับผู้อื่น เพื่อสร้างและดำรงสัมพันธภาพ
ของสมาชิก ตลอดจนเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย มีตัวบ่งชี้ ได้แก่

1.4.1 การให้ความร่วมมือ ช่วยเหลือและสนับสนุนเพื่อนร่วมงาน

1.4.2 การเสริมแรงให้กำลังใจเพื่อนร่วมงาน

1.4.3 การปรับตัวเข้ากับกลุ่มคนหรือสถานการณ์ที่หลากหลาย

1.4.4 การแสดงบทบาทผู้นำหรือผู้ตาม

1.4.5 การเข้าไปมีส่วนร่วมกับผู้อื่นในการพัฒนาการจัดการศึกษาให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย

1.5 จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู (Teacher's Ethics and Integrity) หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครู เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและสังคม เพื่อสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครู มีตัวบ่งชี้ ได้แก่

1.5.1 ความรักและศรัทธา ในวิชาชีพ

1.5.2 มีวินัย และความรับผิดชอบในวิชาชีพ

1.5.3 การดำรงชีวิตอย่างเหมาะสม

1.5.4 การประพฤติปฏิบัติตน เป็นแบบอย่างที่ดี

2. สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) คือ คุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของบุคคลที่กำหนดเฉพาะสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา แต่ละสายงาน ได้แก่

2.1 สมรรถนะประจำสายงานของครู ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้

2.1.1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (Curriculum and Learning Management) หมายถึง ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร การออกแบบการเรียนรู้ อย่างสอดคล้องและเป็นระบบ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยี และการวัด ประเมินผล การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุด มีตัวบ่งชี้ ได้แก่

1) การสร้างและพัฒนาหลักสูตร

2) ความรู้ ความสามารถในการออกแบบการเรียนรู้

3) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

4) การใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี เพื่อการจัดการเรียนรู้

5) การวัดและประเมินผล การเรียนรู้

2.1.2 การพัฒนาผู้เรียน (Student Development) หมายถึง ความสามารถในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม การพัฒนาทักษะชีวิต สุขภาพกาย และสุขภาพจิต ความเป็นประชาธิปไตย ความภูมิใจในความเป็นไทย การจัดระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียนเพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณภาพ มีตัวบ่งชี้ ได้แก่

1) การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ให้แก่ผู้เรียน

2) การพัฒนาทักษะชีวิต สุขภาพกาย และสุขภาพจิตผู้เรียน

3) การปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตย ความภูมิใจในความเป็นไทย

ให้กับผู้เรียน

4) การจัดระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

2.1.3 การบริหารจัดการชั้นเรียน (Classroom Management) หมายถึง การจัดบรรยากาศการเรียน การจัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียนประจำวิชา การกำกับดูแลชั้นเรียนรายชั้น รายวิชา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุข และความปลอดภัยของผู้เรียน มีตัวบ่งชี้ ได้แก่

1) จัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ความสุข และความปลอดภัยของผู้เรียน

2) จัดทำข้อมูลสารสนเทศและเอกสารประจำชั้นเรียน/ประจำวิชา

3) กำกับดูแลชั้นเรียน รายชั้น รายวิชา

2.1.4 การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน (Analysis & Synthesis & Classroom Research) หมายถึง ความสามารถในการทำความเข้าใจ แยกประเด็นเป็นส่วนย่อย รวบรวม ประมวลหาข้อสรุปอย่างมีระบบและนำไปใช้ในการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งสามารถวิเคราะห์หองค์กรหรืองานในภาพรวมและดำเนินการแก้ปัญหา เพื่อพัฒนางานอย่างเป็นระบบ มีตัวบ่งชี้ ได้แก่

1) การวิเคราะห์

2) การสังเคราะห์

3) การวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน

2.1.5 ภาวะผู้นำครู (Teacher Leadership) หมายถึง คุณลักษณะ และพฤติกรรมของครูที่แสดงถึงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ส่วนบุคคล และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน โดยปราศจากการใช้อิทธิพลของผู้บริหารสถานศึกษา ก่อให้เกิดพลังแห่งการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพ มีตัวบ่งชี้ ได้แก่

1) วุฒิภาวะความเป็นผู้ใหญ่ที่เหมาะสมกับความเป็นครู (Adult Development)

2) การสนทนาอย่างสร้างสรรค์ (Dialogue)

3) การเป็นบุคคลแห่งการเปลี่ยนแปลง (Change Agency)

4) การปฏิบัติงานอย่างไตร่ตรอง (Reflective Practice)

5) การมุ่งพัฒนาผลสัมฤทธิ์ผู้เรียน (Concern for Improving Pupil Achievement)

2.1.6 การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

(Relationship & Collaborative-Building for Learning Management) หมายถึง การประสานความร่วมมือ สร้างความสัมพันธ์ที่ดี และเครือข่ายกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่น ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ มีตัวบ่งชี้ ได้แก่

- 1) การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้
- 2) การสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อการจัดการเรียนรู้

2.2 สมรรถนะประจำสายงานของรองผู้อำนวยการสถานศึกษาและผู้อำนวยการสถานศึกษา ศึกษาวิเคราะห์ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

- 2.2.1 การวิเคราะห์และสังเคราะห์
- 2.2.2 การสื่อสารและการจูงใจ
- 2.2.3 การพัฒนาศักยภาพบุคลากร
- 2.2.4 การมีวิสัยทัศน์

อาจารย์ ภูวิทย์พันธุ์ (2556, น. 17-18) กล่าวว่า สมรรถนะในองค์การแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) หมายถึง ความสามารถที่คาดหวังให้พนักงานทุกคนทุกระดับในองค์การจะต้องมี องค์การบางแห่งเรียก Core Competency ว่าเป็น DNA หรือสายพันธุ์สายเลือดที่พนักงานทุกคนจำเป็นต้องมี เนื่องจาก DNA นี้ จะทำให้เป้าหมาย วิสัยทัศน์ และภารกิจขององค์การประสบความสำเร็จ

2. สมรรถนะในการบริหารจัดการ (Managerial Competency) หมายถึง ความสามารถในการบริหารจัดการงานที่คาดหวังกับกลุ่มพนักงาน แยกตามระดับและตำแหน่งงาน ถ้าตำแหน่งงานเหมือนกันคาดหวังว่าจะมี Competency ประเภทนี้เหมือนกัน

3. สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) หมายถึง ความสามารถในงานเฉพาะด้านที่แตกต่างกันไปในแต่ละหน่วยงาน พบว่า การกำหนด Functional Competency ขึ้นอยู่กับลักษณะงานที่รับผิดชอบ (Job Description) โดยพิจารณาว่าในแต่ละตำแหน่งงานคาดหวังความรู้ ทักษะ และคุณสมบัติพิเศษส่วนบุคคลเรื่องใดบ้าง ซึ่งความสามารถเหล่านี้จะส่งผลต่อการทำงานที่ผู้บังคับบัญชามอบหมายให้ประสบความสำเร็จ โดยสามารถวัดความสำเร็จของงานได้จากตัวชี้วัดผลงานหลัก (Key Performance Indicator) นอกจากนี้ ยังพบว่า Functional Competency แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

3.1 Common Function Competency เป็นความสามารถในงานที่เป็นเรื่องทั่ว ๆ ไป ตำแหน่งงานอื่นในฝ่ายอื่น ๆ สามารถกำหนด Competency ประเภทนี้ได้ เช่น ความละเอียดรอบคอบมนุษยสัมพันธ์ในการทำงาน การติดต่อประสานงาน เป็นต้น

3.2 Specific Function Competency เป็นความสามารถในงานทางเทคนิคเฉพาะด้านที่ต้องอาศัยความชำนาญ และระยะเวลาในการเรียนรู้และฝึกฝน เช่น ทักษะการขาย ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและแรงงาน ทักษะการบริหารงาน การฝึกอบรม ความรู้เกี่ยวกับเครื่องจักร เป็นต้น

ณรงค์วิทย์ แสันทอง (2560, น. 24-26) กล่าวว่า สมรรถนะแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) หมายถึง ความสามารถหลักขององค์กร หรือคุณค่าขององค์กรที่เกิดจากบุคลากรในองค์กร ช่วยสนับสนุนให้องค์กรบรรลุวิสัยทัศน์ได้
2. สมรรถนะในการบริหารจัดการ (Managerial Competency) หมายถึง สมรรถนะทางการบริหารที่เป็นความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะด้านการบริหารจัดการที่ผู้บริหารควรมีหรือควรเป็นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ เช่น ภาวะความเป็นผู้นำ วิสัยทัศน์ ความสามารถในการวางกลยุทธ์การตัดสินใจ การให้อำนาจผู้อื่น และการสร้างความเชื่อใจ
3. สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) หมายถึง ความรู้และทักษะในการทำงานของแต่ละหน่วยงานหรือตำแหน่งงาน

สมบัติ นพรัถ (2561, น. 183) กล่าวว่า สมรรถนะแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) หมายถึง คุณสมบัติสำคัญที่ทุกคนต้องมี ซึ่งจะทำให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ เช่น ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความซื่อสัตย์ ความขยัน ความเพียร และความรับผิดชอบ
2. สมรรถนะส่วนบุคคล (Personal Competency) หมายถึง เป็นความสามารถเฉพาะตัว เป็นพรสวรรค์ส่วนหนึ่ง เช่น ความสามารถของนักดนตรี นักกายกรรม และนักกีฬา เป็นต้น
3. สมรรถนะเฉพาะงาน (Job/Functional/Position Competency) หมายถึง สมรรถนะของบุคคลกับการทำงานในตำแหน่งหรือบทบาทเฉพาะตัว เช่น อาชีพนักบัญชีต้องมีสมรรถนะในการวิเคราะห์ตัวเลข การคิดคำนวณ ความสามารถในการทำบัญชี เป็นต้น
4. สมรรถนะองค์การ (Organization Competency) หมายถึง สมรรถนะเฉพาะองค์การ เช่น บริษัทเนชั่นแนล (ประเทศไทย) จำกัด มีสมรรถนะในการผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้าบริษัท พอร์ด (มอเตอร์) จำกัด มีสมรรถนะในการผลิตรถยนต์ เป็นต้น

สมรรถนะของครูปฐมวัย

Ohio Professional Development Network (2008, p.8) ได้ระบุสมรรถนะหลักของครูปฐมวัย ไว้ 6 ประการ ดังนี้

1. ด้านการเจริญเติบโต และพัฒนาการของเด็ก
2. ด้านสุขภาพ ความปลอดภัย และโภชนาการ
3. ด้านครอบครัว และปฏิสัมพันธ์

4. ด้านการสังเกตเด็ก และการประเมินผล
5. ด้านการพัฒนาวิชาชีพ
6. ด้านการจัดสภาพแวดล้อม และการจัดประสบการณ์

องค์กรด้านการพัฒนาครูปฐมวัย รัฐเวอร์จิเนีย ในประเทศสหรัฐอเมริกา Office of Early Childhood Development Virginia Department of Social Services (2008) กล่าวว่า สมรรถนะทางวิชาชีพครูปฐมวัย ได้แบ่งเป็น 4 ด้านดังนี้

1. การจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ (Commitment to Quality) หมายถึง การปฏิบัติงานและปรับปรุงคุณภาพตามมาตรฐานหรือนโยบายการศึกษาที่ได้กำหนด

2. พัฒ นา วิชาชี พ (Professional Development) หมายถึง ความต้องการ ในการปรับปรุงงานของตนเอง โดยการศึกษาหาความรู้ทางวิชาชีพ รวมถึงคุณสมบัติที่จำเป็น ต่อการปฏิบัติงาน แบ่งออกเป็น 13 ด้าน ได้แก่

- 2.1 วุฒิการศึกษา (Content Knowledge)
- 2.2 การใช้สื่อการสอนให้เหมาะสมกับกิจกรรมและสถานที่ (Use of Resources)
- 2.3 รักษาสุขอนามัยและแต่งกายให้เหมาะสม (Hygiene and Appropriate Dress)
- 2.4 มีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน (Professional Attitude) ได้แก่ มีความรับผิดชอบ ใฝ่ต่อความรู้รัก และมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อเด็กและครอบครัว
- 2.5 มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมวิชาชีพ (Positive Relationships with Colleagues)
- 2.6 มีลักษณะนิสัยในการทำงานอย่างมืออาชีพ (Professional Work Habits) ได้แก่ ให้เกียรติผู้อื่น สามารถบริหารเวลาได้ สามารถทำงานด้วยตนเองและทำงานร่วมกับผู้อื่น
- 2.7 ปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของโปรแกรม (Support Program Goals) จัดกิจกรรม ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของโปรแกรม
- 2.8 พัฒนาการรู้ใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง (Continuous Updating of Knowledge)
- 2.9 มีส่วนร่วมในการสะท้อนความคิดหรือการทำงานวิจัย (Participating in Reflective Practice and Research/Inquiry)
- 2.10 ปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับปรัชญาการศึกษา (Philosophy of Early Childhood Practice)
- 2.11 มีความรู้พื้นฐานในการทำงานกับเด็กปฐมวัย (Foundations of Early Childhood Practice)
- 2.12 การบริหารการทำงาน (Balancing Work and Personal Growth)
- 2.13 พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (Continuous Professional Development)

3. การสนับสนุน หมายถึง การสื่อสารให้ผู้ปกครองและเพื่อนร่วมวิชาชีพฟังและเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงานกับเด็กปฐมวัย และให้ความช่วยเหลือสนับสนุน ให้ความร่วมมือกับชุมชน

4. คุณธรรมจริยธรรม หมายถึง ความประพฤติปฏิบัติที่เป็นแบบอย่างที่ดีต่อวิชาชีพ และมีความรักและศรัทธาในอาชีพ

Dan Bellm (2008) กล่าวว่า สมรรถนะสำหรับครูปฐมวัยมี 8 ประการ

1. ด้านการเจริญเติบโต และพัฒนาการของเด็ก ครูปฐมวัยจะต้องมีความรู้ ทักษะเกี่ยวกับการศึกษาปฐมวัย เข้าใจพัฒนาการและการเจริญเติบโตของเด็กซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

2. ด้านการสังเกต และการประเมินผล ครูปฐมวัยจะต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีความแม่นยำในการสังเกตและประเมินผล เพื่อใช้ในการพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

3. ด้านหลักสูตร และการจัดสภาพแวดล้อม เพื่อให้ครูปฐมวัยใช้ในการออกแบบการจัดห้องเรียนให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัย

4. ด้านการมีปฏิสัมพันธ์เชิงบวก และการแนะแนว เพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสารระหว่างเด็กและผู้ปกครอง ครูปฐมวัยควรใช้การติดต่อสื่อสารที่มีความหลากหลาย

5. ด้านครอบครัว และการสื่อสาร การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับครอบครัวและชุมชน เพื่อให้คำแนะนำเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก และให้บริการชุมชน

6. ด้านสุขภาพ ความปลอดภัย และโภชนาการ เพื่อสามารถจัดการเกี่ยวกับสุขภาพ ความปลอดภัย การจัดให้อาหารกลางวันอาหารว่างสำหรับเด็กปฐมวัย

7. ด้านความเชี่ยวชาญ การพัฒนาวิชาชีพ การเป็นผู้นำ มีความสัมพันธ์กับมาตรฐานจริยธรรม แนวทางในการพัฒนาวิชาชีพ ผลกระทบจากการปฏิบัติงาน และการทำงานร่วมกับผู้อื่น

8. ด้านการบริหารและการจัดการ การดำเนินการเกี่ยวกับโครงการต่าง ๆ การจัดการเกี่ยวกับการเงินและบุคลากรที่ร่วมงาน

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2551) กล่าวว่า สมรรถนะของครูปฐมวัยจะต้องมี ดังนี้

1. มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสุขภาพและมาตรฐานการรักษาความปลอดภัย ครูปฐมวัยต้องรับผิดชอบดูแลสุขภาพเด็กขณะเด็กอยู่โรงเรียนทั้งด้านความเจ็บป่วย ดูแลความปลอดภัยเกี่ยวกับเครื่องมือเครื่องใช้ และสถานที่ในโรงเรียน

2. เทคนิคการนำเสนอกิจกรรมให้กับเด็ก ครูต้องรู้เทคนิคในการวางแผนจัดการเรียนการสอนและสร้างมุมเรียนรู้ สามารถใช้มุมการเรียนรู้ให้เด็กได้เรียนรู้อย่างแท้จริง

3. เทคนิคการจัดการชั้นเรียน ครูต้องสามารถทำให้ชั้นเรียนสงบ มีวินัย นำเรียนไม่มีการลงโทษเด็ก สามารถจัดห้องเรียนให้เป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับเด็กอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ครูต้องรู้ว่าสอนเด็กปฐมวัยไม่เพียงแต่ดูแลเด็กและให้ความปลอดภัยแก่เด็ก หรือจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้เด็กสนใจเท่านั้น แต่ครูยังต้องรู้ถึงภาวะแวดล้อมของชีวิตและบริบทที่เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมการเรียนรู้ให้แก่เด็กต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, น. 77 อ้างถึงใน สายรุ้ง เหล็กแปง 2561, น. 27-28) กล่าวว่า สมรรถนะครูปฐมวัย มีดังนี้

1. สมรรถนะหลัก (Core Competency) ประกอบด้วย
 - 1.1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน
 - 1.2 การบริการที่ดี
 - 1.3 การพัฒนาตนเอง
 - 1.4 การทำงานเป็นทีม
 - 1.5 จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู
2. สมรรถนะประจำสายงาน (Functional Competency) ประกอบด้วย
 - 2.1 การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้
 - 2.2 การพัฒนาผู้เรียน
 - 2.3 การบริหารจัดการชั้นเรียน
 - 2.4 การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน
 - 2.5 ภาวะผู้นำครู
 - 2.6 การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้

California Department of Education (2011, pp. 14-105) กล่าวว่า สมรรถนะหลักครูปฐมวัย 12 ข้อ ดังนี้

1. การพัฒนาเด็กและการเรียนรู้
2. ความหลากหลายทางวัฒนธรรม
3. การทำงานร่วมกัน ความสัมพันธ์ที่ดี
4. ครอบครัวและชุมชน
5. การพัฒนาสองภาษา
6. การประเมินผล คัดกรอง สังเกต
7. ความต้องการพิเศษ
8. การเรียนรู้สภาพแวดล้อมและหลักสูตร
9. ความปลอดภัยด้านสุขภาพและโภชนาการ
10. ความเป็นผู้นำ
11. ความเป็นมืออาชีพ

12. การบริหารและการกำกับดูแล

ธเนศ ขำเกิด (2555) กล่าวว่า สมรรถนะเฉพาะและตัวบ่งชี้ของครูปฐมวัย มีดังนี้

สมรรถนะที่ 1 การจัดการเรียนรู้

การจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการจัดประสบการณ์ เพื่อพัฒนาเด็กทั้ง 4 ด้าน โดยองค์รวม ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ - จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ตามเป้าหมายของหลักสูตร สามารถวิเคราะห์ และประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพจริงเป็นรายบุคคล และประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษา ในการพัฒนาเด็ก ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

ตัวบ่งชี้

1. ความรู้เกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย
2. ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
3. ความสามารถในการจัดประสบการณ์บูรณาการผ่านการเล่นเพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวม
4. ความสามารถในการจัดมุมประสบการณ์เพื่อสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล
5. ความสามารถในการเลือกใช้และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม แหล่งเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับวิถีการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

6. ความสามารถในการวิเคราะห์ ประเมินพัฒนาการเด็กทั้ง 4 ด้าน เป็นรายบุคคล

7. ความสามารถในการให้ความรู้ผู้ปกครองและให้ผู้ปกครอง รวมทั้งชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

8. ความสามารถในการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย

สมรรถนะที่ 2 จิตสำนึกของความเป็นครูปฐมวัย

จิตสำนึกของความเป็นครูปฐมวัย หมายถึง ความสามารถในการเอาใจใส่ ดูแลอบรม และให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัย เป็นแบบอย่างที่ดี มีความรัก ความเข้าใจ ไวต่อความรู้สึก และความต้องการของเด็ก รวมทั้งยอมรับและให้ความเอื้ออาทรอย่างสม่ำเสมอต่อเด็กทุกคน

ตัวบ่งชี้

1. พฤติกรรมการดูแลเด็ก
2. การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อเด็กและผู้เกี่ยวข้อง
3. การใช้คำพูดเชิงบวกกับเด็ก
4. การตอบสนองความต้องการของเด็กอย่างเหมาะสม
5. ความเอาใจใส่และดูแลเด็กอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ
6. การวิเคราะห์พฤติกรรมเด็ก
7. การเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็กและผู้ปกครอง

นฤตย์ร่ำภา ทรัพย์ไพบุลย์ (2555, น. 170-172) กล่าวว่า สมรรถนะของครูปฐมวัย มีดังนี้

1. สมรรถนะหลัก ได้แก่

1.1 การมุ่งผลสัมฤทธิ์ หมายถึง การวางแผนการปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายตามแผน การมีความมุ่งมั่นกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน การใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนางาน การยึดหลักการประหยัดในการปฏิบัติงาน การนำนวัตกรรมมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน การปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย การทำผลงานได้ถูกต้อง การทำผลงานได้ครบถ้วนและการทำผลงานได้สมบูรณ์

1.2 การบริการที่ดี หมายถึง การปรับปรุงระบบการให้บริการและการให้บริการ ดังนั้น การบริการที่ดีจึงเกี่ยวกับการศึกษาความต้องการของผู้บริการ การจัดระบบการให้บริการบนพื้นฐานของข้อมูลความต้องการ การตั้งใจ เต็มใจและกระตือรือร้นในการทำงาน และการศึกษาผลงานเพื่อปรับปรุงพัฒนาผลงาน

1.3 การพัฒนาตนเอง หมายถึง การวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของตนเอง การเลือกวิธีพัฒนาตนเองให้เหมาะสมกับจุดเด่น จุดด้อย การจับใจความ สรุปการอ่านและการฟัง การอธิบาย และยกตัวอย่างที่ชัดเจน การตั้งคำถามได้ตรงประเด็น การใช้คอมพิวเตอร์เบื้องต้น การใช้อินเทอร์เน็ต

1.4 การทำงานเป็นทีม หมายถึง การมีส่วนร่วมในการวางแผนร่วมกับผู้อื่น การรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การยอมรับข้อตกลงของทีมงาน การเต็มใจให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน

2. สมรรถนะในงาน ได้แก่

2.1 การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การสร้าง การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และหลักสูตรท้องถิ่น การนำหลักสูตรสถานศึกษาหรือหลักสูตรท้องถิ่นไปใช้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ การนำผลการประเมินการจัดการเรียนรู้มาใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร การรู้เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก การรู้เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก การจัดทำแผนการเรียนรู้ได้อย่างมีระบบโดยมีองค์ประกอบที่สอดคล้องกัน

2.2 การพัฒนาผู้เรียน หมายถึง การจัดสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมได้สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัยดูแลตนเองด้านสุขภาพกายเพื่อดำรงชีวิตที่ดี การจัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัยได้พัฒนาสุขภาพจิตเพื่อการดำรงชีวิตที่ดี การจัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัยฝึกแก้ปัญหาชีวิตประจำวัน การจัดกิจกรรมให้เด็กปฐมวัยอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข การส่งเสริมให้เด็กติดตามความเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ในสังคม

2.3 การบริหารจัดการในชั้นเรียน หมายถึง การจัดมุมประสบการณ์และสื่อที่เอื้อต่อการเรียนรู้ให้แก่เด็กปฐมวัย การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยเรียนรู้อย่างมีความสุข การจัดทำข้อมูลสารสนเทศของเด็กปฐมวัยเป็นรายบุคคล

2.4 การวิเคราะห์สังเคราะห์และการวิจัย หมายถึง การวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหา จุดแข็ง จุดอ่อนของสถานศึกษา การวิเคราะห์แผนการจัดการเรียนรู้ การจัดทำแผนงาน /โครงการเพื่อการจัดการเรียนรู้

2.5 การสร้างความร่วมมือกับชุมชน หมายถึง การประสานให้ชุมชนมีส่วนร่วม ในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา การจัดกิจกรรมเพื่อบริการชุมชนให้เข้ามาใช้สถานศึกษา เป็นแหล่งเรียนรู้และสหวิทยาการ

2.6 จิตสำนึกความเป็นครู หมายถึง การดูแลเด็กปฐมวัยอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อเด็กปฐมวัย การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย การใช้คำพูดเชิงบวกกับเด็กปฐมวัย การตอบสนองความต้องการของเด็กปฐมวัยอย่างเหมาะสม

ปิยะมาศ ทองเปลว (2560, น. 27-28) กล่าวว่า สมรรถนะของครูปฐมวัย มีดังนี้

1. การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสมการพัฒนาหลักสูตรพิจารณาจากวัยและประสบการณ์ของเด็ก โดยเป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นการพัฒนาเด็กทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ - จิตใจ สังคม และสติปัญญา โดยอยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์เดิมที่เด็กมีอยู่ และประสบการณ์ใหม่ที่เด็กจะได้รับ ต้องมีความหมายกับตัวเด็ก เป็นหลักสูตรที่ให้โอกาสทั้งเด็กปกติ เด็กด้อยโอกาสและเด็กพิเศษ รวมทั้งยอมรับในวัฒนธรรมและภาษาของเด็ก พัฒนาเด็กให้รู้สึกเป็นสุขในปัจจุบัน มิใช่เพียงเพื่อเตรียมเด็กสำหรับอนาคตข้างหน้าเท่านั้น

2. การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จะต้องอยู่ในสภาพสนองความต้องการ ความสนใจของเด็กทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ผู้สอนจะต้องจัดสภาพแวดล้อมให้เด็กได้อยู่ในที่ที่สะอาด ปลอดภัย อากาศสดชื่น ผ่อนคลาย ไม่เครียด มีโอกาสออกกำลังกายและพักผ่อน มีสื่อวัสดุอุปกรณ์ มีของเล่นที่หลากหลายเหมาะสมกับวัย ให้เด็กมีโอกาสได้เลือกเล่น เรียนรู้เกี่ยวกับตนเองและโลกที่เด็กอยู่ รวมทั้งการอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคม ดังนั้น สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนจึงเป็นเสมือนหนึ่งสังคมที่มีคุณค่าสำหรับเด็ก เด็กแต่ละคนจะเรียนรู้และสะท้อนให้เห็นว่าบุคคลในสังคมเห็นความสำคัญของการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษากับเด็กปฐมวัย

3. การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ผู้สอนมีความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กอย่างมาก ผู้สอนต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้บอกความรู้หรือสั่งให้เด็กทำมาเป็นผู้อำนวยความสะดวก ในการจัดสภาพแวดล้อมประสบการณ์กิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กที่ผู้สอนและเด็กมีส่วนร่วมที่จะริเริ่มทั้ง 2 ฝ่าย โดยผู้สอนจะเป็นผู้สนับสนุน ชี้แนะ และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก ส่วนเด็กเป็นผู้ลงมือกระทำ เรียนรู้ และค้นพบด้วยตนเอง ดังนั้นผู้สอนจะต้องยอมรับเห็นคุณค่า รู้จักและเข้าใจเด็กแต่ละคนที่ตนดูแลรับผิดชอบก่อน เพื่อจะได้วางแผน

สร้างสภาพแวดล้อมและจัดกิจกรรมที่จะส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ผู้สอนต้องรู้จักพัฒนาตนเอง ปรับปรุงใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้เหมาะกับเด็ก

4. การบูรณาการการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยยึดหลักการบูรณาการที่ว่า “หนึ่งแนวคิดเด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายกิจกรรม หนึ่งกิจกรรมเด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายทักษะ และหลายประสบการณ์สำคัญ” ดังนั้น เป็นหน้าที่ของผู้สอนที่จะต้องวางแผนการจัดประสบการณ์ในแต่ละวันให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่นที่หลากหลายกิจกรรม หลากหลายทักษะ หลากหลายประสบการณ์สำคัญ อย่างเหมาะสมกับวัยและพัฒนาการ เพื่อให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตรแกนกลางที่กำหนดไว้

5. การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก การประเมินเด็กระดับปฐมวัยยึดวิธีการสังเกตเป็นส่วนใหญ่ ผู้สอนจะต้องสังเกตและประเมินทั้งการสอนของตนและพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็กว่าได้บรรลุตามจุดประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ ผลที่ได้จากการสังเกตพัฒนาการจากข้อมูลเชิงบรรยาย จากการรวบรวมผลงาน การแสดงออกในสภาพเป็นจริง ข้อมูลจากครอบครัวของเด็ก ตลอดจนการที่เด็กประเมินตนเองหรือผลงาน สามารถบอกได้ว่าเด็กเกิดการเรียนรู้และมีความก้าวหน้าเพียงใด ข้อมูลจากการประเมินพัฒนาการจะช่วยผู้สอนในการวางแผนการจัดกิจกรรมชี้ให้เห็นความต้องการพิเศษของเด็กแต่ละคน ใช้เป็นข้อมูลในการสื่อสารกับพ่อแม่ผู้ปกครองเด็ก และขณะเดียวกันยังใช้ในการประเมินประสิทธิภาพการจัดการศึกษาให้กับเด็กในวัยนี้ได้อีกด้วย

6. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ทั้งนี้ เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่เด็กเจริญเติบโตขึ้นมา ผู้สอน พ่อแม่ และผู้ปกครองของเด็กจะต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ทำความเข้าใจพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ต้องยอมรับและร่วมมือกันรับผิดชอบ หรือถือเป็นส่วนที่จะต้องช่วยกันพัฒนาเด็กให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกัน ดังนั้นผู้สอนจึงมิใช่จะแลกเปลี่ยนความรู้กับพ่อแม่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กเท่านั้น แต่จะต้องให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการพัฒนาด้วย

อนุตรา อุดทะ (2562, น. 79-80) กล่าวว่า สมรรถนะของครูปฐมวัย มีดังนี้

1. สมรรถนะด้านการส่งเสริมพัฒนาเด็ก หมายถึง การมีความรู้ที่ทักษะและเข้าใจพัฒนาการและการเจริญเติบโตเด็กปฐมวัย ความรู้ด้านสุขภาพอนามัยและสุขภาพจิตเด็กปฐมวัย ความสามารถในการจัดกิจกรรมสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมที่ปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตย ความภาคภูมิใจในความเป็นไทยให้กับเด็ก การดูแลด้านมาตรฐานการรักษาความปลอดภัยเด็ก โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมถึงการดำเนินโครงการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย

2. สมรรถนะด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยและหลักสูตรท้องถิ่นที่มุ่งเน้นพัฒนาการของเต็มทุกด้าน ความสามารถในการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของสถานศึกษา ความสามารถในการวิเคราะห์และออกแบบแผน การจัดการเรียนรู้ ความสามารถในการจัดประสบการณ์บูรณาการ ความสามารถในการตอบสนอง ความต้องการของเด็กปฐมวัย ความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามมาตรฐาน ความรู้ในการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

3. สมรรถนะด้านการปฏิสัมพันธ์เชิงบวก หมายถึง การติดต่อสื่อสารเชิงบวกระหว่างเด็ก และผู้ปกครอง ความประพฤติปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็กและความสามารถในการเอาใจใส่ดูแล เด็กอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ

4. สมรรถนะด้านการพัฒนาวิชาชีพ หมายถึง ความมุ่งมั่นในการพัฒนาความรู้ด้านวิชาชีพ ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างไตร่ตรอง มีความเป็นผู้นำและการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพ การเป็นบุคคลแห่งการเปลี่ยนแปลง

5. สมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน หมายถึง มีความสามารถในการจัดการ ชั้นเรียนให้สงบ มีวินัย ความสามารถในการจัดกิจกรรมให้เด็กแก้ปัญหาชีวิตประจำวัน การจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนให้เด็กได้อยู่ในที่สะอาดและปลอดภัย มีความสามารถในการเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม ความสามารถในการจัดมุม ประสบการณ์และสื่อที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุข

6. สมรรถนะด้านการวิเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนา หมายถึง ความรู้ในการวิเคราะห์ จัดทำข้อมูลสารสนเทศของเด็กเป็นรายบุคคล ประเมินพัฒนาการทุกด้านอย่างเป็นระบบ และนำผล มาจัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมและพัฒนาเด็กปฐมวัย

7. สมรรถนะด้านบริการชุมชน หมายถึง การประสานความสัมพันธ์และความร่วมมือ กับชุมชนได้เป็นอย่างดี การจัดกิจกรรมเพื่อบริการชุมชน ได้แก่ การให้ความรู้ด้านการจัดการศึกษา ปฐมวัยแก่ชุมชน การให้คำแนะนำเกี่ยวกับพัฒนาการเด็กแก่ชุมชนและสร้างเครือข่ายความร่วมมือ กับชุมชน

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้สังเคราะห์สมรรถนะของครูผู้สอนปฐมวัยออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ และด้านคุณลักษณะ ดังตาราง 1 - 3

ตาราง 1 แสดงการสังเคราะห์สมรรถนะของครูปฐมวัย ด้านความรู้

ประเด็นที่ได้จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัย	แหล่งข้อมูล										ความถี่	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
ด้านความรู้												
1 ความรู้ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย				✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7
2 ความรู้ด้านพัฒนาการเด็กปฐมวัย	✓		✓	✓		✓	✓		✓	✓	✓	7
3 ความรู้ด้านการจัดประสบการณ์และการบูรณาการเรียนรู้							✓	✓	✓			3
4 ความรู้ในการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย	✓		✓	✓			✓		✓			5
5 ความรู้ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลและการวิจัย		✓				✓	✓	✓		✓		5
6 ความรู้ด้านการวิเคราะห์พฤติกรรมเด็กปฐมวัย							✓					1
7 ความรู้ความเข้าใจเด็กที่มีความต้องการพิเศษ				✓								1
8 ความรู้ในความเข้าใจในความหลากหลายทางวัฒนธรรมของเด็กปฐมวัย				✓								1
9 ความรู้ความเข้าใจในการพัฒนาสองภาษา				✓								1
10 ความรู้ด้านสุขภาพอนามัย ความปลอดภัย และสุขภาพจิตเด็กปฐมวัย	✓		✓	✓	✓							4

ตาราง 2 แสดงการสังเคราะห์สมรรถนะของครูปฐมวัย ด้านทักษะ

ประเด็นที่ได้จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัย	แหล่งข้อมูล										ความถี่
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
ด้านทักษะ	Ohio (2008)	องค์การด้านการพัฒนาครูปฐมวัย สหรัฐอเมริกา (2008)	Dan Bellm (2008)	California Department of Education (2011)	กุหลาบ ดันดีผลาชีวะ (2551)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2553)	ชเนต ข้าเกิด (2555)	นฤตย์รำภา ทริพย์ไพบุลย์ (2555)	ปิยะมาศ ทองปลิว (2560)	อนุตรา อุดทะ (2562)	
1 ทักษะการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพ		✓		✓							2
2 ทักษะบริหารและการจัดการชั้นเรียน		✓			✓	✓		✓		✓	5
3 ทักษะการจัดสภาพแวดล้อม	✓		✓				✓		✓		4
4 ทักษะในการเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ ที่เหมาะสม		✓					✓				2
5 ทักษะการตอบสนองความต้องการของ เด็กปฐมวัย							✓				1
6 ทักษะการเอาใจใส่และดูแลเด็กปฐมวัย อย่างทั่วถึงสม่ำเสมอ							✓				1
7 ทักษะการนำเสนอกิจกรรมให้กับเด็ก ปฐมวัย					✓						1
8 ทักษะการบริการที่ดี						✓		✓			2
9 ทักษะการสร้างความร่วมมือกับชุมชน	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	9
10 ทักษะการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเด็ก ปฐมวัย							✓				1

ตาราง 3 แสดงการสังเคราะห์สมรรถนะของครูปฐมวัย ด้านคุณลักษณะ

	แหล่งข้อมูล										ความถี่
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
ประเด็นที่ได้จากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัย	Ohio (2008)	องค์การด้านการพัฒนาครูปฐมวัย สหรัฐอเมริกา (2008)	Dan Bellm (2008)	California Department of Education (2011)	กุสยา ดันเดลาซิเว (2551)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2553)	ธเนศ จำเกิด (2555)	นฤดิย์รวิภา ทริพย์เพ็ญ (2555)	ปิยะมาศ ทองเปลว (2560)	อนุตรา อุดทะ (2562)	
ด้านคุณลักษณะ											
1 ความเป็นผู้นำ				✓		✓					2
2 การพัฒนาตนเอง	✓	✓	✓			✓		✓		✓	6
3 การพัฒนาความรู้ใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง		✓									1
4 การทำงานเป็นทีม						✓		✓			2
5 มนุษย์สัมพันธ์		✓		✓							2
6 ความประพฤติปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดี							✓				1
7 การทำงานอย่างมืออาชีพ		✓		✓							2
8 คุณวุฒิการศึกษาปฐมวัย		✓									1
9 เจตคติที่ดี		✓									1
10 คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณ วิชาชีพ		✓				✓	✓				3
11 การสื่อสารและการปฏิสัมพันธ์เชิงบวก (จิตสำนึกความเป็นครูปฐมวัย)			✓				✓	✓		✓	4
12 การมุ่งผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงาน		✓				✓		✓			3

จากตาราง 1-3 ผู้วิจัยได้รวบรวมตัวแปรจากผลการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์ในการเลือกเฉพาะด้านที่มีนักวิชาการรองรับอย่างน้อยจำนวน 3 คนขึ้นไป และนำมาจัดหมวดหมู่เป็น 3 สมรรถนะ ได้แก่ สมรรถนะด้านความรู้ สมรรถนะด้านทักษะ และสมรรถนะด้านคุณลักษณะ มีรายละเอียดดังนี้

สมรรถนะด้านความรู้ ได้แก่

1. ความรู้ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
2. ความรู้ด้านพัฒนาการเด็กปฐมวัย
3. ความรู้ด้านการจัดประสบการณ์และการบูรณาการเรียนรู้
4. ความรู้ในการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย
5. ความรู้ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลและการวิจัย
6. ความรู้ด้านสุขภาพอนามัย ความปลอดภัย และสุขภาพจิตเด็กปฐมวัย

สมรรถนะด้านทักษะ ได้แก่

1. ทักษะบริหารและการจัดการชั้นเรียนปฐมวัย
2. ทักษะการจัดสภาพแวดล้อม
3. ทักษะการสร้างความร่วมมือกับชุมชน

สมรรถนะด้านคุณลักษณะ ได้แก่

1. การพัฒนาตนเอง
2. คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ
3. การสื่อสารและการปฏิสัมพันธ์เชิงบวก (จิตสำนึกความเป็นครูปฐมวัย)
4. การมุ่งผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงาน

สมรรถนะของครูปฐมวัย

ความรู้ความสามารถของครูปฐมวัยที่จะส่งเสริม สนับสนุนให้ครูสามารถปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบได้บรรลุเป้าหมาย จากการสังเคราะห์สมรรถนะครูปฐมวัย แบ่งออกได้เป็นทั้งหมด 3 สมรรถนะ 13 ด้าน ดังนี้

สมรรถนะด้านความรู้

1. ความรู้ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, น. 77) ได้ให้ความหมายว่าการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความสามารถในการสร้างและพัฒนาหลักสูตร การออกแบบการเรียนรู้อย่างสอดคล้องและเป็นระบบ จัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ใช้และพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี และการวัดประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

อนุสรฯ อุทธะ (2562, น. 79-80) ได้ให้ความหมายว่า สมรรถนะด้านหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและหลักสูตรท้องถิ่น ที่มุ่งเน้นพัฒนาการของเด็กทุกด้านความสามารถในการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของสถานศึกษา ความสามารถในการวิเคราะห์และออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ ความสามารถในการจัดประสบการณ์บูรณาการ ความสามารถในการตอบสนองความต้องการของเด็กปฐมวัย ความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติตามมาตรฐาน ความรู้ในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2563, น. 7) ได้ให้ความหมายว่า หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย หมายถึง ความรู้ และประสบการณ์ที่ใช้เป็นกรอบในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญาอย่างสมดุลรอบด้านตามศักยภาพและความแตกต่างระหว่างบุคคล

สรุปได้ว่าความรู้ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจในการสร้าง และพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย วิเคราะห์ ออกแบบการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตรท้องถิ่น อย่างเป็นระบบ ให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กแต่ละช่วงวัยตามศักยภาพและความแตกต่างระหว่างบุคคล มีการใช้เทคโนโลยีและพัฒนาสื่อนวัตกรรม และการวัดประเมินผลการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาเด็กอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด

2. ความรู้ด้านพัฒนาการเด็กปฐมวัย

Daft (2008) ได้ให้ความหมายว่า ด้านการเจริญเติบโตและพัฒนาการของเด็ก หมายถึง ครูปฐมวัยจะต้องมีความรู้ทักษะเกี่ยวกับการศึกษาปฐมวัย เข้าใจพัฒนาการและการเจริญเติบโตของเด็กซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2560, น. 6) ได้ให้ความหมายว่า ความรู้ด้านพัฒนาการเด็ก หมายถึง การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในตัวเด็กทั้งในด้านโครงสร้างและแบบแผนของร่างกายรวมทั้งพฤติกรรมที่แสดงออกอย่างมีทิศทาง และดำเนินไปตามเวลาอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปฏิสนธิจนเข้าสู่ช่วงอายุหกปี เป็นการเปลี่ยนแปลงทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพทางด้านร่างกาย อารมณ์และจิตใจ สังคม และสติปัญญา ซึ่งถือเป็นรากฐานของคุณภาพชีวิตเด็กในวัยต่อมา

อนุสรฯ อุทธะ (2562, น. 79-80) ได้ให้ความหมายว่า สมรรถนะด้านการส่งเสริมพัฒนาเด็ก หมายถึง การมีความรู้ทักษะและเข้าใจพัฒนาการและการเจริญเติบโตเด็กปฐมวัย ความรู้ด้านสุขภาพอนามัยและสุขภาพจิตเด็กปฐมวัย ความสามารถในการจัดกิจกรรมสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมที่ปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตย ความภาคภูมิใจ

ในความเป็นไทยให้กับเด็ก การดูแลด้านมาตรฐานการรักษาความปลอดภัยเด็ก โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมถึงการดำเนินโครงการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย

สรุปได้ว่า ความรู้ด้านพัฒนาการเด็กปฐมวัย หมายถึง การมีความรู้และเข้าใจพัฒนาการและการเจริญเติบโตของเด็กปฐมวัย รวมทั้งพฤติกรรมที่แสดงออกอย่างมีทิศทาง ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ และจิตใจ สังคม และสติปัญญา รวมถึงการดำเนินโครงการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย

3. ความรู้ด้านการจัดประสบการณ์และการบูรณาการเรียนรู้

ธเนศ ขำเกิด (2555) ได้ให้ความหมายว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการจัดประสบการณ์ เพื่อพัฒนาเด็กทั้ง 4 ด้าน โดยองค์รวม ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ - จิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา ตามเป้าหมายของหลักสูตร สามารถวิเคราะห์และประเมินพัฒนาการเด็กตามสภาพจริงเป็นรายบุคคล และประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษาในการพัฒนาเด็กตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2563, น. 6) ได้ให้ความหมายว่า การจัดประสบการณ์ในระดับปฐมวัยศึกษา หมายถึง เป็นการจัดกิจกรรม สื่อ วัสดุอุปกรณ์ และการจัดสภาพแวดล้อม เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้อย่างบูรณาการผ่านการเล่น เกิดการลงมือปฏิบัติผ่านประสบการณ์ตรงที่ใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า สนองความต้องการและความสนใจของแต่ละบุคคล โดยครอบคลุมทั้งหลักสูตร กระบวนการ และการประเมินผล อันนำไปสู่การพัฒนาเด็กปฐมวัยทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคม สติปัญญา และพัฒนาทักษะต่าง ๆ

สรุปได้ว่า ความรู้ด้านการจัดประสบการณ์และการบูรณาการเรียนรู้ หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์ โดยใช้สื่อ วัสดุอุปกรณ์ และการจัดสภาพแวดล้อมเพื่อบูรณาการเรียนรู้ให้เด็กผ่านการเล่น ลงมือปฏิบัติผ่านประสบการณ์ตรง ตอบสนองความต้องการตามความสนใจของแต่ละบุคคล โดยครอบคลุมทั้งหลักสูตร กระบวนการ และการประเมินผล

4. ความรู้ในการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย

นภเนตร ธรรมบวร (2555, น. 2) ได้ให้ความหมายว่า การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจของครูที่มีต่อพัฒนาการการเรียนรู้ ความสนใจ และความต้องการของเด็กแต่ละคนซึ่งต้องเป็นไปอย่างต่อเนื่อง สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน ความสนใจ และพัฒนาการของเด็กแต่ละคน

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2561, น. 15) ได้ให้ความหมายว่า การประเมินพัฒนาการ และการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย หมายถึง เป็นกระบวนการใช้เครื่องมือในการประเมินพัฒนาการในแต่ละด้านของเด็กปฐมวัยอย่างมีหลักเกณฑ์ และมีวัตถุประสงค์ในการประเมินที่ชัดเจน สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์เพื่อตีค่าเป็นระดับพัฒนาการและการเรียนรู้ รวมถึงสามารถ

อธิบายลักษณะพัฒนาการ และรูปแบบการเรียนรู้ของเด็ก เพื่อเตรียมพร้อมจัดการเรียนการสอน กิจกรรมบริการ หรือโครงการส่งเสริมพัฒนาการให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละคน

นิตริตัน แสงตะวัน (2562, น. 24) ได้ให้ความหมายว่า การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย หมายถึง การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัยเพื่อส่งเสริมให้เด็กแต่ละคน ได้รับการพัฒนาตามจุดหมายทุกด้านอย่างสมดุลทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม และสติปัญญา เด็กจะได้เติบโตขึ้นอย่างมีคุณภาพ

สรุปได้ว่า ความรู้ในการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย หมายถึง มีความรู้ ความเข้าใจ ในการประเมินพัฒนาการเด็ก โดยใช้เครื่องมือเป็นกระบวนการในการประเมินพัฒนาการในแต่ละด้าน ของเด็กปฐมวัยอย่างมีหลักเกณฑ์ และมีวัตถุประสงค์ในการประเมินที่ชัดเจน สามารถนำข้อมูล มาวิเคราะห์เพื่อตีค่าเป็นระดับพัฒนาการและการเรียนรู้ สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอน ความสนใจและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน

5. ความรู้ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลและการวิจัย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, น. 77) ได้ให้ความหมายว่า การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน หมายถึง ความสามารถในการทำความเข้าใจ แยกประเด็นเป็นส่วนย่อย รวบรวม ประมวลหาข้อสรุปอย่างมีระบบและนำไปใช้ในการวิจัย เพื่อพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งสามารถวิเคราะห์องค์หรืองานในภาพรวมและดำเนินการแก้ปัญหา เพื่อพัฒนางานอย่างเป็นระบบ

อนุศรา อุดทะ (2562, น. 79-80) ได้ให้ความหมายว่า สมรรถนะด้านการวิเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนา หมายถึง ความรู้ในการวิเคราะห์จัดทำข้อมูลสารสนเทศ ของเด็กเป็นรายบุคคล ประเมินพัฒนาการทุกด้านอย่างเป็นระบบและนำผลมาจัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อส่งเสริมและพัฒนาเด็กปฐมวัย

สรุปได้ว่า ความรู้ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลและการวิจัย หมายถึง การวิเคราะห์เด็กอย่างเป็นระบบ โดยเน้นให้เด็กได้พัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ โดยคำนึงถึง ความแตกต่างระหว่างบุคคล และนำไปใช้ในการวิจัยเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย

6. ความรู้ด้านสุขภาพอนามัย ความปลอดภัย และสุขภาพจิตเด็กปฐมวัย

กุลยา ตันติผลาชีวะ (2551) ได้ให้ความหมายว่า ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับสุขภาพ และมาตรฐานการรักษาความปลอดภัย ครูปฐมวัยต้องรับผิดชอบดูแลสุขภาพเด็ก ขณะเด็กอยู่โรงเรียนทั้งด้านความเจ็บป่วย ดูแลความปลอดภัยเกี่ยวกับเครื่องมือ เครื่องใช้และสถานที่ ในโรงเรียน

Daft (2008) ได้ให้ความหมายว่า ด้านสุขภาพ ความปลอดภัยและโภชนาการ หมายถึง ครูสามารถจัดการเกี่ยวกับสุขภาพความปลอดภัยและการจัดให้อาหารกลางวัน อาหารว่าง สำหรับเด็กปฐมวัย

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2563, น. 8) ได้ให้ความหมายว่า สุขภาพอนามัย หมายถึง สภาวะความสมบูรณ์แข็งแรงทั้งทางร่างกาย และจิตใจของเด็กปฐมวัยที่ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ ช่วยให้ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้ด้วยดี ปลอดภัยเกี่ยวกับเครื่องมือ เครื่องใช้ และสถานที่ในโรงเรียน

สรุปได้ว่า ความรู้ด้านสุขภาพอนามัย ความปลอดภัย และสุขภาพจิตเด็กปฐมวัย หมายถึง ความรู้พื้นฐานด้านสุขภาพอนามัย มาตรฐานการรักษาความปลอดภัย สุขภาพจิตเด็กปฐมวัย ดูแลความปลอดภัยเกี่ยวกับเครื่องมือ เครื่องใช้ และสถานที่ในโรงเรียน

สมรรถนะด้านทักษะ

1. ทักษะบริหารและการจัดการชั้นเรียนปฐมวัย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, น. 77) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารจัดการชั้นเรียน หมายถึง การจัดบรรยากาศการเรียน การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ และเอกสารประจำชั้นเรียนประจำวิชา การกำกับดูแลชั้นเรียนรายชั้นรายวิชา เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ อย่างมีความสุข และความปลอดภัยของเด็กปฐมวัย

นฤตย์ร่ำภา ทรัพย์ไพบุลย์ (2555, น. 172) ได้ให้ความหมายว่า การบริหารจัดการในชั้นเรียน หมายถึง การจัดมุมประสบการณ์และสื่อที่เอื้อต่อการเรียนรู้ให้แก่เด็กปฐมวัย การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยเรียนรู้อย่างมีความสุข การจัดทำข้อมูลสารสนเทศของเด็กปฐมวัยเป็นรายบุคคล

อนุตรา อุดทะ (2562, น. 79-80) ได้ให้ความหมายว่า สมรรถนะด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน หมายถึง มีความสามารถในการจัดการชั้นเรียนให้สงบ มีวินัย ความสามารถในการจัดกิจกรรมให้เด็กแก้ปัญหาชีวิตประจำวัน การจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ให้เด็กได้อยู่ในที่สะอาดและปลอดภัย มีความสามารถในการเลือกใช้สื่อและแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม ความสามารถในการจัดมุมประสบการณ์และสื่อที่เอื้อต่อการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ อย่างมีความสุข

สรุปได้ว่า ทักษะบริหารและการจัดการชั้นเรียนปฐมวัย หมายถึง การจัดมุมประสบการณ์ และสื่อที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การจัดบรรยากาศการเรียน การจัดทำข้อมูลสารสนเทศ และเอกสารประจำชั้นเรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความสุขและมีความปลอดภัยต่อผู้เรียน

2. ทักษะการจัดสภาพแวดล้อม

ทรงศนีย์ วรารักษ์คำ (2554, น. 13) ได้ให้ความหมายว่า สภาพแวดล้อมในโรงเรียน หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ภายในโรงเรียนที่จะส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมในโรงเรียนที่สวยงาม ร่มรื่นเป็นระเบียบมีบรรยากาศดี มีความปลอดภัย มีวัสดุอุปกรณ์เสริมสร้างการพัฒนาการและเสริมสร้างการเรียนรู้อย่างหลากหลาย มีสิ่งช่วยกระตุ้นการเรียนรู้ และไม่มีมลภาวะซึ่งเป็นสิ่งช่วยกระตุ้นส่งเสริม สนับสนุนให้เด็กสามารถพัฒนาตนเองให้ไปสู่จุดมุ่งหมายตามที่โรงเรียนหรือสถานศึกษานั้นกำหนด

ฐานิดา เกื้อนชำนาญ (2560, น. 9) ได้ให้ความหมายว่า สภาพแวดล้อม หมายถึง สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการเรียนการสอน บรรยากาศที่ดี ความสะอาดร่มรื่น ความสวยงามภายในโรงเรียน การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาการเรียนรู้ให้เด็กปฐมวัยสามารถพัฒนาตนเองไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดได้

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2562, น. 10) ได้ให้ความหมายว่า การจัดสภาพแวดล้อม หมายถึง การจัดสร้าง จัดทำ การปรับปรุง และการปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อมทางกายภาพ และจิตภาพในกระบวนการพัฒนาพฤติกรรมของเด็ก เพื่อให้เด็กมีคุณสมบัติที่เหมาะสมตามหลักพัฒนาการ

สรุปได้ว่า ความรู้เรื่องการจัดสภาพแวดล้อม หมายถึง การจัดสร้าง จัดทำ การปรับปรุง และการปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อมให้มีความหลากหลาย ปลอดภัย ซึ่งเป็นสิ่งกระตุ้นที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กเกิดเรียนรู้

3. ทักษะการสร้างความร่วมมือกับชุมชน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, น. 77) ได้ให้ความหมายว่า การสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชนเพื่อการจัดการเรียนรู้ หมายถึง การประสานความร่วมมือ สร้างความสัมพันธ์ที่ดี และเครือข่ายกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่น ๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชน เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้

นฤตย์รำภา ทรัพย์ไพบูลย์ (2555, น. 172) ได้ให้ความหมายว่า การสร้างความร่วมมือกับชุมชน หมายถึง การประสานให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสถานศึกษา การจัดกิจกรรมเพื่อบริการชุมชนให้เข้ามาใช้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้และสหวิทยาการ

สรุปได้ว่า ทักษะการสร้างความร่วมมือกับชุมชน หมายถึง การประสานความร่วมมือ สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเครือข่ายกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่น ๆ ให้เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ มีการให้บริการชุมชนได้เข้ามาใช้สถานศึกษาเป็นแหล่งเรียนรู้

สมรรถนะด้านคุณลักษณะ

1. การพัฒนาตนเอง

องค์กรด้านการพัฒนาครูปฐมวัย รัฐเวอร์จิเนีย ในประเทศสหรัฐอเมริกา (2008) ได้ให้ความหมายว่า พัฒนาการวิชาชีพ (Professional Development) หมายถึง ความต้องการในการปรับปรุงงานของตนเอง โดยการศึกษาหาความรู้ทางวิชาชีพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, น. 77) ได้ให้ความหมายว่า การพัฒนาตนเอง หมายถึง การศึกษาค้นคว้า หาความรู้ ติดตามและแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ มีการสร้างองค์ความรู้และนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนา

นฤตย์รำภา ทรัพย์ไพบุลย์ (2555, น. 172) ได้ให้ความหมายว่า การพัฒนาตนเอง หมายถึง การวิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยของตนเอง การเลือกวิธีพัฒนาตนเองให้เหมาะสมกับจุดเด่น จุดด้อย การจับใจความ สรุปการอ่านและการฟัง การอธิบาย และยกตัวอย่างที่ชัดเจน การตั้งคำถามได้ตรงประเด็น การใช้คอมพิวเตอร์เบื้องต้น การใช้อินเทอร์เน็ต

อนุศรา อุดทะ (2562, น. 79-80) ได้ให้ความหมายว่า สมรรถนะด้านการพัฒนาวิชาชีพ หมายถึง ความมุ่งมั่นในการพัฒนาความรู้ด้านวิชาชีพ ความสามารถในการปฏิบัติงานอย่างไตร่ตรอง มีความเป็นผู้นำและการพัฒนาตนเองทางวิชาชีพ การเป็นบุคคลแห่งการเปลี่ยนแปลง

สรุปได้ว่า การพัฒนาตนเอง หมายถึง การมุ่งมั่นพัฒนาตนเองด้วยการศึกษา ค้นคว้า หาความรู้ ติดตามและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทางวิชาการและวิชาชีพ มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรม มาใช้เพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางาน

2. คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, น. 77) ได้ให้ความหมายว่า จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู หมายถึง การประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครู เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้เรียนและสังคม เพื่อสร้างความศรัทธาในวิชาชีพครู

องค์กรด้านการพัฒนาครูปฐมวัย รัฐเวอร์จิเนีย ในประเทศสหรัฐอเมริกา (2008) ได้ให้ความหมายว่า คุณธรรมจริยธรรม หมายถึง ความประพฤติปฏิบัติที่เป็นแบบอย่างที่ดีต่อวิชาชีพ และมีความรักและศรัทธาในอาชีพ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2562, น. 27) ได้ให้ความหมายว่า คุณธรรม คือ ลักษณะคุณงามความดีภายในจิตใจที่อยู่ในที่ที่เกิดจากการอบรมปลูกฝังและสั่งสมมา จนถ่ายทอดออกเป็นการประพฤติปฏิบัติตนในสิ่งที่ดี ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและส่วนรวม

โดยอาจแบ่งออกเป็น 2 นัย คือ 1) ความประพฤติดีงาม เพื่อประโยชน์สุขแก่ตนและสังคม และ 2) การรู้จักไตร่ตรองว่าอะไรควรทำ ไม่ควรทำ

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2562, น. 27) ได้ให้ความหมายว่า จรรยาบรรณ นั้นเป็นแนวความประพฤติปฏิบัติที่มีต่อวิชาชีพต่อผู้เรียน ตนเอง และสังคม เพื่อให้คนในวิชาชีพ นั้นประพฤติปฏิบัติหน้าที่ในการสร้างศรัทธาต่อวิชาชีพ และปกป้องวิชาชีพ พัฒนาองค์ความรู้ ในวิชาชีพ สร้างองค์กรวิชาชีพให้แข็งแกร่งแก่สมาชิก และร่วมมือในกิจกรรมขององค์กรวิชาชีพ โดยเฉพาะวิชาชีพ "ครู" ที่องค์กรคุรุสภาได้กำหนดจรรยาบรรณวิชาชีพไว้ทั้งสิ้น 5 ด้าน 9 ข้อ ได้แก่ ด้านที่ 1 จรรยาบรรณต่อตนเอง ด้านที่ 2 จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ด้านที่ 3 จรรยาบรรณ ต่อผู้รับบริการ ด้านที่ 4 จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และด้านที่ 5 จรรยาบรรณต่อสังคม ซึ่งในปัจจุบันจรรยาบรรณวิชาชีพครูได้ถูกกำหนดและผนวกรวมไว้ในมาตรฐานทางวิชาชีพ

สรุปได้ว่า คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ หมายถึง ลักษณะคุณงามความดี ภายในจิตใจ และการประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรม จรรยาบรรณวิชาชีพครู เป็นแบบอย่างที่ดีที่มีต่อเด็ก ตนเอง และสังคม

3. มีการสื่อสารและการปฏิสัมพันธ์เชิงบวก (จิตสำนึกความเป็นครูปฐมวัย)

นฤตย์ร่าภา ทรรศน์ไพบุลย์ (2555, น. 172) ได้ให้ความหมายว่า จิตสำนึกความเป็นครู หมายถึง การดูแลเด็กปฐมวัยอย่างทั่วถึงและสม่ำเสมอ การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อเด็กปฐมวัย การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย การใช้คำพูดเชิงบวกกับเด็กปฐมวัย การตอบสนอง ความต้องการของเด็กปฐมวัยอย่างเหมาะสม

ธเนศ ขำเกิด (2555) ได้ให้ความหมายว่า จิตสำนึกของความเป็นครูปฐมวัย หมายถึง ความสามารถในการเอาใจใส่ ดูแลอบรมและให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัย เป็นแบบอย่างที่ดี มีความรัก ความเข้าใจ ไวต่อความรู้สึกและความต้องการของเด็ก รวมทั้งยอมรับ และให้ความเอื้ออาทร อย่างสม่ำเสมอต่อเด็กทุกคน

วิทยา ดวงจิต (2561) ได้ให้ความหมายว่า ปฏิสัมพันธ์สร้างสรรค์ หมายถึง ปฏิสัมพันธ์ เชิงบวกที่นำมาใช้ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กโดยองค์รวม เพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนา ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ปฏิสัมพันธ์สร้างสรรค์ประกอบด้วย การสบสายตา วาจาสร้างสรรค์ และสัมผัสที่อบอุ่น ซึ่งเด็กปฐมวัยจะเรียนรู้ได้ดี เมื่อเด็กอยู่ใน สภาพแวดล้อมที่รู้สึกอบอุ่น ปลอดภัย ปราศจากความกดดัน หรือภาวะความตึงเครียด บรรยากาศ ที่เกิดความประทับใจ และรับรู้ว่าคุณค่าจะทำให้เด็กสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเอง ไปสู่เป้าหมายได้ ปฏิสัมพันธ์สร้างสรรค์ ได้แก่ การใช้ปฏิสัมพันธ์ในเชิงบวกทั้งการสบสายตา การพูดจาอย่างสร้างสรรค์ และการสัมผัสด้วยความรักและอบอุ่น จะทำให้เด็กมีความมั่นใจ และภาคภูมิใจในตนเอง นำไปสู่การพัฒนาในด้านต่าง ๆ ได้อย่างมั่นคงและยืนยาว

อนุตรา อุดทะ (2562, น. 80) ได้ให้ความหมายว่า สมรรถนะด้านการปฏิสัมพันธ์เชิงบวก หมายถึง การติดต่อสื่อสารเชิงบวกระหว่างเด็กและผู้ปกครอง ความประพฤติปฏิบัติเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็กและการเอาใจใส่ดูแลเด็กอย่างทั่วถึงสม่ำเสมอ

สรุปได้ว่า มีทักษะการสื่อสารและการปฏิสัมพันธ์เชิงบวก (จิตสำนึกความเป็นครอบครัว) หมายถึง การติดต่อสื่อสารเชิงบวกกับเด็กและผู้ปกครอง เป็นแบบอย่างที่ดี มีความรัก ความเข้าใจ ตอบสนองต่อความต้องการของเด็กอย่างเหมาะสม รวมทั้งยอมรับความแตกต่าง และให้ความเอื้ออาทรอย่างสม่ำเสมอต่อเด็กทุกคน

4. มุ่งผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, น. 77) ได้ให้ความหมายว่า การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน หมายถึง ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานในหน้าที่ให้มีคุณภาพ ถูกต้อง ครบถ้วนสมบูรณ์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยมีการวางแผน กำหนดเป้าหมาย ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน และปรับปรุงพัฒนาประสิทธิภาพและผลงานอย่างต่อเนื่อง

นฤทัยรำภา ทรัพย์ไพบุลย์ (2555, น. 172) ได้ให้ความหมายว่า การมุ่งผลสัมฤทธิ์ หมายถึง การวางแผนการปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายตามแผน การมีความมุ่งมั่นกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน การใช้ความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนางาน การยึดหลักการประหยัดในการปฏิบัติงาน การนำนวัตกรรมมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน การปรับปรุงแก้ไข การปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย การทำผลงานได้ถูกต้อง การทำผลงานได้ครบถ้วน และการทำผลงานได้สมบูรณ์

สรุปได้ว่า การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน หมายถึง ความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้อย่างถูกต้อง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยใช้นวัตกรรมเข้ามาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน ปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาประสิทธิภาพของผลงาน

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย

ความหมายของการจัดการเรียนรู้

อนันต์ นามทองตัน (2553) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การที่ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เทคนิควิธีการ สื่อเทคโนโลยี ทรัพยากร รวมทั้งเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์และอื่น ๆ สนับสนุนช่วยให้ครูได้รับข้อมูลรายละเอียดในเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องโดยผ่านวิธีการจัดกิจกรรม การส่งเสริมสนับสนุนหรือการประสานงาน ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้ครูและผู้เกี่ยวข้องมีความกระตือรือร้นแสวงหาเทคนิคใหม่ ๆ มาดำเนินการและสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนส่งผลให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน และเรียนรู้อย่างมีความสุข ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถสูงขึ้นได้อย่างรวดเร็ว และเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล

ณัฐพิมล ธรรมสร่างกูร (2559, น.74) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ คือ การจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเกิดการพัฒนาทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา สามารถนำความรู้ที่ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุปว่า การจัดการเรียนรู้ หมายถึง การจัดประสบการณ์ให้กับผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเกิดการพัฒนาทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ส่งผลให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียน มีความรู้ ความสามารถเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล และสามารถนำความรู้ที่ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้

จิตติมา วรณศรี (2557, น. 56) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาและส่งเสริมผู้เรียนให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์ ตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ผู้เรียนมีบทบาทในการศึกษาค้นคว้าลงมือปฏิบัติ ฝึกทักษะการคิดแสวงหาคำตอบ สร้างข้อสรุปด้วยตนเอง ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเกิดทักษะในการเรียนรู้ เพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ตลอดชีวิต การจัดการเรียนรู้ที่ดีและมีประสิทธิภาพย่อมมาจากการใช้วิธีการหรือกิจกรรมที่หลากหลาย ครูจึงควรพิจารณาเลือกวิธีการที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้บรรลุตามจุดมุ่งหมาย การจัดการเรียนรู้ในการแก้ปัญหา และพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องตามความถนัด ความสนใจ และความสามารถของผู้เรียน

องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้

จิตติมา วรณศรี (2557, น. 44-45) กล่าวว่า องค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ที่สัมพันธ์สอดคล้ององค์ประกอบของหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ในแต่ละรายวิชานั้น สิ่งสำคัญที่ต้องคำนึงถึง คือ การวางแผนและการดำเนินการให้มีความสอดคล้องกับหลักสูตรสถานศึกษา หรืออาจกล่าวได้ว่าแผนการจัดการเรียนรู้ คือ หลักสูตรระดับชั้นเรียน การจัดการเรียนรู้จึงมีองค์ประกอบสำคัญอย่างน้อย 4 องค์ประกอบ ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายการเรียนรู้ การกำหนดจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้แต่ละครั้งจะต้องมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษาและมาตรฐาน/ตัวชี้วัดรายวิชา เพื่อให้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้และมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2. สาระการเรียนรู้ การระบุเนื้อหาสาระสำคัญของการจัดการเรียนรู้จะต้องเป็นเนื้อหาย่อยส่วนหนึ่งของเนื้อหาสาระคำอธิบายรายวิชาในหลักสูตรสถานศึกษามีกำหนดให้ผู้เรียนโดยเนื้อหาสาระในการจัดการเรียนรู้ต้องมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้และจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

3. กิจกรรมการเรียนรู้ การกำหนดกิจกรรมที่ช่วยพัฒนาให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของแผนการเรียนรู้นั้น ก็ต้องมีความสอดคล้องกับแนวทางการจัดกิจกรรมในหลักสูตรสถานศึกษาและสอดคล้องกับแนวทางปฏิรูปการศึกษาที่เน้นผู้เรียนสำคัญ

4. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ การกำหนดวิธีการวัดและประเมินผล รวมทั้งเครื่องมือที่ใช้ในการตรวจสอบการบรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนรู้นั้น ต้องมีแนวทางวิธีการที่สอดคล้องกับแนวทางการวัดและประเมินผลในหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อใช้ตรวจสอบว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และทักษะความสามารถ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรมากน้อยเพียงใด

ซูวิทย์ ไชยเป้า (2559, น.6) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบ 3 ประการ คือ ผู้เรียน บรรยากาศทางจิตวิทยาที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับบรรยากาศทางจิตวิทยาในชั้นเรียน

1. ผู้เรียน ครูต้องเป็นผู้ให้ความสำคัญกับความสามารถทางสมอง ความถนัด ความสนใจ พัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์และจิตใจ

2. บรรยากาศทางจิตวิทยาที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ ครูมีส่วนสำคัญที่จะกำหนดบรรยากาศในชั้นเรียน ในขณะเดียวกันบรรยากาศในชั้นเรียนอาจเกิดจากตัวผู้เรียนเอง เช่น ก่อนเข้าชั้นเรียนอาจได้รับสิ่งที่กระทบในเชิงลบมาก่อน

3. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับบรรยากาศทางจิตวิทยาในชั้นเรียน เพราะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับผู้เรียนจะเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงสถานการณ์ว่าผู้เรียนจะ ประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวต่อการเรียนรู้ และการเจริญเติบโตเป็นบุคคลที่สมบูรณ์ต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (2560, น.15) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบย่อยด้วยกัน ดังนี้

1. การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ หมายถึง การจัดทำหรือพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับคำอธิบายรายวิชา ธรรมชาติของสาระการเรียนรู้เหมาะสมกับผู้เรียนบริบทของสถานศึกษาและท้องถิ่น มีกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยวิธีการปฏิบัติ โดยเลือกรูปแบบการจัดการเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้และประเมินผลหน่วยการเรียนรู้

2. การจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ หมายถึง การกำหนดแนวทางการจัดประสบการณ์ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการที่สมดุลทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ผ่านกิจกรรมการเล่นที่เหมาะสมกับวัยและความแตกต่างระหว่างบุคคล

3. กลยุทธ์ในการจัดการเรียนรู้ หมายถึง วิธีการจัดการเรียนรู้ที่แยบยล โดยใช้เครื่องมือรูปแบบ เทคนิคและวิธีการอย่างหลากหลายที่มีประสิทธิภาพ บรรลุตามมาตรฐานการเรียนรู้

4. คุณภาพผู้เรียน หมายถึง ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนมีความรู้ทักษะคุณลักษณะตามมาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดของสาระการเรียนรู้ มีสมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์

แนวทางการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย

กระทรวงศึกษาธิการ (2560) ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 กำหนดแนวทางการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยไว้ดังนี้

1. จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการและการทำงานของสมองที่เหมาะสมกับอายุ วุฒิภาวะ และระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ
2. จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับการเรียนรู้ของเด็ก เด็กได้ลงมือกระทำ เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง
3. จัดประสบการณ์แบบบูรณาการ โดยบูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้
4. จัดประสบการณ์ให้เด็กได้คิดริเริ่ม วางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำ และนำเสนอความคิด โดยผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก
5. จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น กับผู้ใหญ่ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในบรรยากาศที่อบอุ่น มีความสุข และเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่าง ๆ กัน
6. จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย และอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก สอดคล้องกับบริบท สังคม และวัฒนธรรมที่แวดล้อมเด็ก
7. จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวันตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และการมีวินัย ให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
8. จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและแผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริงโดยไม่ได้คาดการณ์ไว้

มาตรฐานการศึกษาาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (ม.ป.ป.) ได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกี่ยวกับครู มาตรฐานด้านปัจจัยทางการศึกษาไว้ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 ครูมีคุณธรรม จริยธรรม มีวุฒิ / ความรู้ความสามารถตรงกับงานที่รับผิดชอบหมั่นพัฒนาตนเอง เข้ากับชุมชนได้ดี มีครูและบุคลากรสนับสนุนเพียงพอ

ตัวบ่งชี้

- 1) มีคุณธรรมจริยธรรมและปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณของวิชาชีพครู
- 2) มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน
- 3) มีความมุ่งมั่นและอุทิศตนในการสอนและการพัฒนาผู้เรียน
- 4) มีการแสวงหาความรู้และเทคนิควิธีการใหม่ ๆ เป็นประจำ จบการศึกษาระดับปริญญาตรีทางการศึกษาหรือเทียบเท่าขึ้นไป สอนตามวิชาเอก โท หรือตรงตามความถนัด มีจำนวนเพียงพอ (รวมทั้งครูและบุคลากรสนับสนุน)

มาตรฐานที่ 2 ครูมีความสามารถในการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพและเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ตัวบ่งชี้

- 1) มีความรู้ความเข้าใจเป้าหมายการจัดการศึกษาและหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย
- 2) มีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นรายบุคคล
- 3) มีความสามารถในการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 4) มีความสามารถในการใช้สื่อ เทคโนโลยีมาพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองและผู้เรียน
- 5) มีการประเมินพัฒนาการที่สอดคล้องกับสภาพจริงเหมาะสมตามวัย
- 6) มีการนำผลการประเมินพัฒนาการ มาปรับการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ
- 7) มีการศึกษา/วิจัย เพื่อการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและนำผลไปใช้พัฒนาผู้เรียน

แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น

ความหมายของความต้องการจำเป็น

Witkin & Altschuld (1995, P. 14) กล่าวว่า ความต้องการจำเป็น เป็นความแตกต่างระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่ควรจะเป็น โดยการให้ข้อมูลที่ดีกว่าการกำหนดวิธีแก้ปัญหา ซึ่งบางครั้งอาจพบว่าสิ่งที่พยายามค้นหาหนทางแก้ไขนั้นไม่ได้สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นจริง

ประจักษ์ อินทรมงคล (2555, น. 9) กล่าวว่า ความต้องการจำเป็น คือ ความแตกต่างระหว่างสิ่งที่คาดหวังกับสภาพแวดล้อมหรือสิ่งที่เป็จริงในปัจจุบันอันสมควรได้รับการแก้ไข ปรับปรุงพัฒนา เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อบุคคล หน่วยงาน องค์กร ซึ่งความต้องการจำเป็นสามารถวัดได้จากการเปรียบเทียบกันระหว่างสภาพคาดหวังไว้กับสภาพความเป็นจริงนั้น ๆ

พัทธนันท์ หลีประเสริฐ (2558, น. 28) กล่าวว่า ความต้องการจำเป็น หมายถึง ความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบันกับสภาพพึงประสงค์ที่ต้องการได้รับการแก้ไข ปรับปรุง เพื่อให้ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อบุคคลและหน่วยงาน

สุวิมล ว่องวาณิช (2562, น. 32) กล่าวว่า ความต้องการจำเป็น คือ เป็นช่องว่างระหว่างสภาพการณ์ที่เป็นจริงและที่เป็นอุดมคติ ซึ่งเป็นที่รับรู้ทั้งของค่านิยมในชุมชนและยอมรับให้มีการเปลี่ยนแปลงได้ เป็นการประเมินความต้องการจำเป็นว่าเป็นกระบวนการเป็นระบบในการจัดลำดับความสำคัญ และการตัดสินใจที่สัมพันธ์กับการวางแผนการพัฒนา

สรุปว่า ความต้องการจำเป็น หมายถึง ความแตกต่างระหว่างสภาพปัจจุบันกับสภาพพึงประสงค์ที่ต้องการได้รับการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนา เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อบุคคล หน่วยงาน องค์กร เป็นกระบวนการที่เป็นระบบในการจัดลำดับความสำคัญ และการตัดสินใจที่สัมพันธ์กับการวางแผนการพัฒนา

ความหมายของการประเมินความต้องการจำเป็น

Allison (2000 อ้างถึงใน พิรตณย์ จัตูรัส, 2561, น. 76) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็น คือ กระบวนการในการวิเคราะห์และประเมินความต้องการของสภาพในปัจจุบัน และต้องกำหนดความต้องการจำเป็นที่คาดหวังจะเกิดขึ้น ซึ่งความจำเป็นนั้นได้มาจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม สภาพปัญหา เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาซึ่งการประเมินความต้องการจำเป็นจะบ่งบอกถึงการคาดหวังสิ่งที่ควรทำในอนาคตมากกว่าสิ่งที่เป็นอยู่

พชรวิทย์ จันทร์ศิริสิริ (2560, น. 88) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบที่ใช้ในการตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหาจากสภาพที่เป็นจริงไปยังสภาพที่พึงประสงค์ โดยมีการกำหนดความแตกต่างของสภาพที่มุ่งหวังกับสภาพที่เป็นจริงแล้วทำการจัดเรียงลำดับความสำคัญของความแตกต่าง และเลือกสิ่งที่ต้องการจำเป็นมากที่สุดมาแก้ไข

สุวิมล ว่องวาณิช (2562, น. 62) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการประเมินเพื่อกำหนดความแตกต่างของสภาพที่เกิดขึ้นกับสภาพที่ควรจะเป็นจริง โดยระบุสิ่งที่ต้องการให้เกิดว่ามีลักษณะเช่นใด และประเมินสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่ามีลักษณะเช่นใด จากนั้นนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ประเมินและสิ่งที่เกิดขึ้นจริงว่าสมควรเปลี่ยนแปลงกระบวนการจัดการศึกษาหรือการเปลี่ยนแปลงผลที่เกิดปลายทาง การเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากการประเมินความต้องการจำเป็นจึงเป็นการเปลี่ยนแปลงในเชิงสร้างสรรค์และเปลี่ยนแปลงทางบวก

สรุป การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการที่เป็นระบบที่ใช้ในการตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหา โดยวิเคราะห์และประเมินความแตกต่างของสภาพที่มุ่งหวังกับสภาพที่เป็นจริง และเลือกสิ่งที่ต้องการจำเป็นมากที่สุดมาหาแนวทางในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาการเปลี่ยนแปลงอันเนื่องมาจากการประเมินความต้องการจำเป็นจึงเป็นการเปลี่ยนแปลงในเชิงสร้างสรรค์และเปลี่ยนแปลงทางบวก

ขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น

Witkin & Altrichuld (1995, p. 23-29) กล่าวว่า การประเมินความต้องการจำเป็น แบ่งออกเป็น 3 ระยะ (Three-Phase Plan)

ระยะที่ 1 ระยะก่อนการประเมิน หรือระยะการสำรวจ ในระยะนี้มีการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นที่มีอยู่ วางแผนการดำเนินงานโดยกำหนดขอบเขตและประเด็นของความต้องการจำเป็น กำหนดจุดมุ่งหมายของความต้องการจำเป็น แหล่งข้อมูล การใช้ประโยชน์ข้อมูลระบุข้อมูลที่เกี่ยวข้องและพัฒนาแผนงาน

ระยะที่ 2 รวมทั้งกำหนดเกณฑ์สำหรับทำประเมินการประเมินความต้องการจำเป็นระยะที่ 2 การประเมิน หรือระยะการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลและความเห็นเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น จัดลำดับความต้องการจำเป็น และวิเคราะห์หาสาเหตุผลลัพธ์ และสังเคราะห์

ระยะที่ 3 หลังการประเมิน หรือระยะการนำผลไปใช้ประโยชน์ โดยเชื่อมโยงข้อมูลและแผนการดำเนินงานที่ได้รับ งานหลักคือการจัดลำดับความสำคัญก่อนหลังที่นำไปประยุกต์ใช้ได้ และเกณฑ์การตัดสินใจเพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหา การจัดทำแผนปฏิบัติ การนำเสนอข้อมูลที่ได้รับการประเมินความต้องการจำเป็นแก่ผู้ตัดสินใจ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และการจัดเตรียมแผนสำหรับดำเนินการเพื่อขจัดปัญหาที่เกิดจากความต้องการจำเป็น หรือนำไปใช้ประโยชน์ด้านอื่น ๆ

สุวิมล ว่องวานิช (2562, น. 105) กล่าวว่า ขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็นสามารถแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังต่อไปนี้

1. ระยะแรก เป็นระยะก่อนการประเมิน ประกอบด้วย ขั้นตอนการเตรียมการ มีการกำหนดจุดมุ่งหมายหรือวิสัยทัศน์ที่ต้องการจะให้เกิด กำหนดกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์จากผลการประเมินความต้องการจำเป็น กลุ่มเป้าหมายและกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการประเมินความต้องการจำเป็น และขั้นตอนการออกแบบการประเมิน เกี่ยวข้องกับการกำหนดนิยามประเภท ขอบข่ายของการประเมินความต้องการจำเป็น การวางแผนการดำเนินงานด้านทรัพยากร ค่าใช้จ่าย และเวลาในการดำเนินงาน

2. ระยะที่สอง เป็นระยะระหว่างการประเมิน มีการกำหนดนิยาม ประเภท ขอบข่ายของการประเมินความต้องการจำเป็น และการจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

3. ระยะที่สาม เป็นระยะระหว่างการประเมิน มีการนำผลไปใช้ประโยชน์ การเสนอผลหรือรายงานให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ กำหนดแนวทางแก้ไขเพื่อขจัดปัญหาที่เกิดจากความต้องการจำเป็น การดำเนินงานในระยะที่สามซึ่งเกี่ยวกับการนำผลประเมินความต้องการจำเป็นไปใช้ประโยชน์นี้ จะพบว่า มีการเสนอให้มีการวางแผนการดำเนินงานเพื่อขจัดปัญหาที่เกิดจากความต้องการจำเป็น โดยมีได้มีการดำเนินงานที่หยุดอยู่เพียงขั้นการกำหนดทางเลือกในการแก้ไขปัญหาเท่านั้น

แต่ต้องวางแผนว่าจะนำแนวทางที่กำหนดไปปฏิบัติให้เกิดผลอย่างไร เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่พึงประสงค์ การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็นตามแนวคิดใหม่จึงเป็นการดำเนินงานที่ครบขั้นตอนของการวางแผนงานจนถึงขั้นการใช้ประโยชน์

สรุป ขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่

ระยะที่ 1 ระยะก่อนการประเมิน ในระยะนี้มีการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นที่มีอยู่ วางแผนการดำเนินงานโดยกำหนดจุดมุ่งหมายหรือวิสัยทัศน์ที่ต้องการจะให้เกิดขอบเขตและประเด็นของความต้องการจำเป็น กำหนดกลุ่มผู้ใช้ประโยชน์จากผลการประเมินความต้องการจำเป็น กลุ่มเป้าหมายและกลุ่มผู้เกี่ยวข้องกับการประเมินความต้องการจำเป็น การออกแบบการประเมิน การวางแผนการดำเนินงานด้านทรัพยากร ค่าใช้จ่าย และเวลาในการดำเนินงาน

ระยะที่ 2 ระยะระหว่างการประเมิน เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลและความเห็นเกี่ยวกับความต้องการจำเป็น จัดลำดับความต้องการจำเป็น และวิเคราะห์หาสาเหตุ ผลลัพธ์ และสังเคราะห์

ระยะที่ 3 หลังการประเมิน คือ การจัดทำแผนปฏิบัติ การนำเสนอข้อมูลที่ได้รับจากการประเมินความต้องการจำเป็นแก่ผู้ตัดสินใจ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย กำหนดแนวทางแก้ไขเพื่อขจัดปัญหาที่เกิดจากความต้องการจำเป็น และนำไปใช้ประโยชน์

การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

Witkin & Altrichuld (1995, p. 51-53) กล่าวว่า การจัดลำดับความต้องการจำเป็นจะต้องพิจารณาทั้งความเที่ยง และความตรง และต้องมีการตรวจสอบคุณภาพขององค์ประกอบสำคัญต่อการจัดลำดับที่ได้จากการประเมินความต้องการจำเป็น ประกอบด้วย

1. การกำหนดขนาดความแตกต่างของสภาพปัจจุบันกับสภาพที่พึงประสงค์
2. องค์ประกอบที่เป็นสาเหตุสนับสนุน หรืออุปสรรคต่อความต้องการจำเป็น
3. การกำหนดระดับความยากง่ายในการจัดลำดับความต้องการจำเป็น
4. การประเมินความเสี่ยง
5. ผลกระทบที่อาจเกิดกับส่วนอื่น ๆ ของระบบ
6. การกำหนดค่าใช้จ่ายที่ต้องใช้ในการแก้ปัญหา

สุวิมล ว่องวานิช (2562, น. 279) กล่าวว่า การจัดลำดับความสำคัญ (Priority setting) ของความต้องการจำเป็นเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการระบุความต้องการที่เป็นการวิเคราะห์สาเหตุ และการกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาซึ่งจะทำให้การประเมินความต้องการจำเป็นมีความสมบูรณ์สามารถนำไปใช้วิเคราะห์หาสาเหตุและวิธีการแก้ไขต่อไป การลำดับความต้องการจำเป็นเป็นการศึกษาวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นแต่ละประเด็น จากนั้นนำความต้องการจำเป็นมาจัด

เรียงลำดับ (sort) ตั้งแต่ความสำคัญมากไปหาน้อย โดยการใช้สูตร $PNI_{modified}$ แบบปรับปรุง เป็นสูตรที่ปรับปรุงจากสูตร PNI ดั้งเดิมโดยนงลักษณ์ วิรัชชัยและ สุวิมล ว่องวาณิช เป็นวิธีการที่หาผลต่างของ (I - D) แล้วหารด้วย D เพื่อควบคุมขนาดของความต้องการจำเป็นให้อยู่ในพิสัยที่ไม่มีช่องว่างกว้างเกินไปและให้ความหมายเชิงเปรียบเทียบ เมื่อใช้ระดับของสภาพที่เป็นอยู่เป็นฐานในการคำนวณค่าอัตราการพัฒนาสู่สภาพที่คาดหวังของกลุ่ม

$$PNI_{modified} = (I - D) / D$$

โดยวิธี $PNI_{modified}$ มีข้อดีคือกรณีข้อมูลไม่มาก ต้องคำนวณด้วยตนเองสามารถคำนวณได้ง่าย ให้ข้อสรุปที่ดีและเมื่อถ่วงน้ำหนักจะทำให้ได้ความแตกต่างที่ชัดเจนขึ้นโดยมีข้อจำกัดคือข้อตกลงเบื้องต้นเป็น interval scale ที่ไม่ค่อยเหมาะสมและเป็นการพิจารณาแยกกันระหว่างสภาพที่เป็นจริงกับสภาพที่คาดหวังผลต่างที่มีค่าระดับต่ำยากต่อการจัดเรียงลำดับความสำคัญ (คมศร วงษ์รักษา, 2540)

ทั้งนี้การจัดลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นใช้การเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ข้อที่มีค่ามากแสดงว่ามีความต้องการจำเป็นมากควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วนและข้อที่มีค่าน้อยแสดงให้เห็นความมีความต้องการจำเป็นน้อย

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาครู

ความหมายของการพัฒนาครู

ยนต์ ชุ่มจิต (2558, น. 30) กล่าวว่า การพัฒนาครู หมายถึง การดำเนินงานที่พยายามจะเสริมสร้างให้ครูมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการสอนและการทำงาน มีเจตคติที่ดีในการทำงานและต่อวิชาชีพครู รวมถึงมีบุคลิกภาพและคุณธรรมของความเป็นครูที่ดีด้วย

กมลพร อ่วมเพ็ง (2560, น. 14) กล่าวว่า การพัฒนาครู หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและสร้างเสริมศักยภาพของบุคคล ให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และประสบการณ์เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่ของบุคลากรให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรก้าวไปสู่ความสำเร็จในอนาคต

ธงชัย คำปวง (2561, น. 26) กล่าวว่า การพัฒนาครู หมายถึง กระบวนการขั้นตอนที่ส่งเสริมให้ครูที่ปฏิบัติงานเกิดการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมครู ให้เป็นที่ต้องการขององค์กรทั้งในด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะ ความชำนาญ มีทัศนคติ อุปนิสัย วิธีการทำงานให้มากขึ้น ตลอดจนเปลี่ยนแปลงทัศนคติในทางที่ดีจนปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น อันจะส่งผลให้องค์กร

หรือหน่วยงานที่ปฏิบัติอยู่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การได้อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลที่สูงขึ้นในเรื่องของการปฏิบัติงาน

สรุป การพัฒนาครู หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและสร้างเสริมศักยภาพของครู โดยส่งเสริมให้ครูเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทั้งในด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะ ความชำนาญ มีทัศนคติ อุปนิสัย วิธีการทำงานให้มากขึ้นตลอดจนเปลี่ยนแปลงทัศนคติในทางที่ดีจนปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น บรรลุตามจุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรก้าวไปสู่ความสำเร็จในอนาคต

ความสำคัญของการพัฒนาครู

ธีรังกูร วรบำรุงกุล (2560, น. 232) กล่าวว่า การพัฒนาตนเองของครูนั้น ทักษะด้านต่าง ๆ เป็นสิ่งสำคัญ ครูควรจะสามารถด้านการสอน การประเมิน การพัฒนาและปรับปรุงสื่อ รวมทั้งการเลือกใช้สื่อการสอน และการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอน ทักษะต่าง มีความสำคัญมากในการพัฒนาตนเองของครูให้เกิดความชำนาญ และเชี่ยวชาญในวิชาชีพมากขึ้นส่งผลให้การศึกษาของชาติก้าวพัฒนาทัดเทียมอารยประเทศต่อไปในอนาคต

พรรณอร อุชูภาพ (2561, น. 240) กล่าวว่า การพัฒนาครูมีความสำคัญเพื่อช่วยให้ครูมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น รู้เท่าทันกับปัญหาตลอดจนสามารถแก้ไขปัญหาและป้องกันการเกิดปัญหา พร้อมทั้งจะช่วยพัฒนาคนให้มีคุณภาพในการพัฒนาสังคมและประเทศ ทั้งนี้เป็นวิชาชีพที่ลักษณะเฉพาะและจำเป็นแก่สังคม (Social service) ที่ต้องใช้วิธีการแห่งปัญญาในการให้บริการ (Intellectual method) มีเสรีภาพการใช้วิชาชีพตามมาตรฐานของวิชาชีพ (Professional autonomy) มีจรรยาบรรณ (Professional ethics) และมีสถาบันวิชาชีพ (Professional Institution)

ธงชัย คำปวง (2561, น. 28) กล่าวว่า การพัฒนาวิชาชีพครูมีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เนื่องในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งในด้านสังคมวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม รวมทั้งเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่มีผลต่อการดำรงชีวิตส่งผลให้ครูต้องได้รับการพัฒนาอย่างสม่ำเสมอ ด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงาน ตัวครู และเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน รวมทั้งให้สอดคล้องกับข้อบัญญัติในสาระของกฎหมายต่าง ๆ ที่กำหนดขึ้นความสำคัญของการพัฒนาครู ครูเป็นบุคคลสำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง หรือการนำนวัตกรรมใหม่ไปใช้ ความสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตรขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของครูเป็นสำคัญ การพัฒนาครูจึงเป็นความจำเป็นและมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องส่งเสริมความรู้ความสามารถประสบการณ์ในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพและศักยภาพที่สามารถทำงานได้อย่างดี เพื่อให้ทันกับภาวะการปัจจุบันที่มีความก้าวหน้าทางวิทยาการใหม่ ๆ ของเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างมากมายและมีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นตามลำดับ

ทำให้สภาพแวดล้อมทางสังคมเปลี่ยนแปลงไป ด้านการศึกษาหลักสูตรก็มีการเปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้นการบริหารงานบุคคลในหน่วยงานทางการศึกษาจึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาอยู่เสมอ ด้วยเหตุผลหลายประการดังกล่าว ได้มีผู้เสนอความคิดความจำเป็นในการพัฒนาครูในสถานศึกษาเช่นกัน แต่ละคนล้วนมีความแตกต่างกันทั้งระดับความรู้ ความชำนาญ ทักษะคิด ดังนั้นการพัฒนาครูจึงมีความสำคัญและจำเป็นประกอบกับสภาพของปัญหาในการปฏิบัติงานและเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ยิ่งทำให้การพัฒนาครูมีความสำคัญและจำเป็นมากยิ่งขึ้น

สรุป การพัฒนาครูมีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ครูควรจะมีขีดความสามารถด้านการสอน การประเมิน การพัฒนาและปรับปรุงสื่อ รวมทั้งการเลือกใช้สื่อการสอน สามารถพัฒนาตนเองให้เกิดความชำนาญและเชี่ยวชาญในวิชาชีพมากขึ้น รู้เท่าทันกับปัญหาตลอดจนสามารถแก้ไขปัญหาและป้องกันการเกิดปัญหา สามารถทำงานได้อย่างดีเพื่อให้ทันกับภาวะการปัจจุบันที่มีความก้าวหน้าทางวิทยาการใหม่ ๆ ของเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างมากมาย พร้อมทั้งจะช่วยพัฒนาคนให้มีคุณภาพในการพัฒนาสังคมและประเทศ

แนวทางการพัฒนาครู

สฎายุ ชีระวนิชตระกูล (2556, น. 102-103) กล่าวว่า แนวทางในการพัฒนาครูดังนี้

1. การนิเทศ เป็นการดำเนินการโดยผู้ที่มีประสบการณ์ในการใช้วิธีการ และมีกระบวนการต่าง ๆ ในการให้ความช่วยเหลือ อำนาจการ กำกับ ดูแลเพื่อให้ครูสามารถพัฒนาความสามารถ ทักษะความรู้ได้ตามเป้าหมายขององค์การ
2. การเป็นพี่เลี้ยง เป็นวิธีการดำเนินการร่วมกัน ของผู้ที่มีประสบการณ์มากกว่าให้ความช่วยเหลือผู้ที่มีประสบการณ์น้อยกว่าให้ได้รับการพัฒนาทั้งในเรื่องวิชาชีพและด้านการดำเนินชีวิต เพื่อให้พัฒนาไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ร่วมกัน
3. การอบรม เป็นวิธีการให้ความรู้ ความเข้าใจในการปฏิบัติงาน โดยมีหลักสูตรและวิธีการในการดำเนินการเฉพาะ ให้ได้มาตรฐานตามเป้าหมายที่วางไว้
4. การชี้แนะ เป็นวิธีการดำเนินการพัฒนาสมรรถภาพการทำงานของครู โดยเน้นการทำงานที่ให้เป็นไปตามเป้าหมายของงานนั้น ๆ หรือการช่วยให้ครูสามารถนำความรู้ ความเข้าใจและความสามารถที่มีอยู่ ให้ได้รับการพัฒนาไปสู่การปฏิบัติที่ดีได้

ยนต์ ชุ่มจิต (2558, น. 33) กล่าวว่า หลักการพัฒนาโดยทั่วไปจะมุ่งเน้นที่การพัฒนาบุคคล ความครอบคลุม ความต่อเนื่อง การขจัดความด้อยและความมั่นคงถาวร จากหลักการดังกล่าวสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการพัฒนาครูหรือการพัฒนาบุคลากรของหน่วยงานต่าง ๆ ได้ดังนี้

1. การพัฒนาครูต้องมุ่งเน้นการพัฒนาตนเองของครู หมายความว่า ในการพัฒนาครูนั้นจะต้องเน้นไปที่การพัฒนาตนเองของครูแต่ละคนเสียก่อน ทั้งนี้เพื่อให้ครูแต่ละคนได้พัฒนาศักยภาพ

ของตนให้เจริญเต็มที่ เมื่อครูมีความเจริญงอกงาม มีความสมบูรณ์อย่างเพียงพอแล้ว ย่อมเป็นปัจจัยสำคัญที่จะร่วมด้วยช่วยกันพัฒนาองค์กรให้เจริญก้าวหน้า สามารถดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่กำหนด

2. การพัฒนาครูต้องมุ่งเน้นความครอบคลุมทุกด้าน หมายความว่า จะต้องพัฒนาครูให้เกิดความรู้ ความชำนาญทุก ๆ ด้าน เช่น มีความรู้ความเข้าใจเทคนิคการสอนใหม่ ๆ สามารถใช้เครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความรู้ความเข้าใจกฎระเบียบของทางราชการที่ประกาศใช้ใหม่ มีความรอบรู้ตามสภาวการณ์บ้านเมือง รวมทั้งความรู้เท่าทันกับสิ่งที่เกิดขึ้นหรือเปลี่ยนแปลงทางสังคมปัจจุบัน เป็นต้น

3. การพัฒนาครูต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง หมายความว่า ไม่ว่าจะบุคคลที่เป็นครูนั้น จะมีคุณวุฒิมากน้อยเพียงใด สอนในระดับใด จะต้องได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ ทั้งนี้เพราะความเจริญก้าวหน้าเป็นคุณลักษณะที่สำคัญยิ่งของมนุษย์

พรรณอร อุซุภาพ (2561, น. 249) กล่าวว่า การพัฒนาวิชาชีพครูมีวิธีการที่หลากหลาย ขึ้นอยู่กับการนำไปใช้ เช่น การสรรหาผู้เข้าเรียนวิชาชีพครู การจัดการศึกษาสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพครู การอบรมครูประจำการ การพัฒนาของสถาบันฝึกหัดครู การนิเทศ การบริหารจัดการ การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนของครู รวมทั้งแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ซึ่งแนวคิดดังกล่าวมาแล้วช่วยให้การพัฒนาวิชาชีพครูให้มีความเข้มแข็ง อันเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการพัฒนางานของครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สรุป แนวทางการพัฒนาครู มีวิธีการดังนี้

1. การพัฒนาตนของครู โดยพัฒนาศักยภาพของตนให้เจริญเต็มที่ เมื่อครูมีความเจริญงอกงาม มีความสมบูรณ์อย่างเพียงพอ และได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเป็นระยะ ๆ ย่อมเป็นปัจจัยสำคัญที่จะร่วมด้วยช่วยกันพัฒนาองค์กรให้เจริญก้าวหน้า สามารถดำเนินงานบรรลุเป้าหมายที่กำหนด

2. การนิเทศ โดยผู้มีประสบการณ์ใช้วิธีการและกระบวนการต่าง ๆ ในการให้ความช่วยเหลือ อำนวยความสะดวก กำกับ ดูแล เพื่อให้ครูสามารถพัฒนาความสามารถ ทักษะความรู้ได้ตามเป้าหมายขององค์กร

3. การบริหารจัดการ การเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนการสอนของครู รวมทั้งแนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อให้พัฒนาไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ร่วมกัน ซึ่งแนวคิดดังกล่าวช่วยให้การพัฒนาวิชาชีพครูให้มีความเข้มแข็ง อันเป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการพัฒนางานของครูให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

บริบทโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 250 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่และอำนาจดูแลและจัดทำบริการสาธารณะ และกิจกรรมสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ

กระทรวงศึกษาธิการ (2553) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 41 กำหนดว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการภายในท้องถิ่น และในมาตรา 42 กำหนดว่าให้กระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความพร้อมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีหน้าที่ในการประสานและส่งเสริมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับนโยบายและได้มาตรฐานการศึกษา รวมทั้งการเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จากการศึกษาที่กฎหมายกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจ และหน้าที่ในการจัดการศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงได้กำหนดภารกิจในการจัดการศึกษาไว้ดังนี้ (กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, ม.ป.ป.)

1. การจัดการศึกษาปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาความพร้อมแก่เด็กตั้งแต่แรกเกิดถึงก่อนการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาทั้งด้านร่างกายจิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ตามตามศักยภาพและมีความพร้อมในการเข้ารับการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2. การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งพัฒนาและวางรากฐานชีวิต การเตรียมความพร้อมของเด็กทั้งทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ บุคลิกภาพ และสังคม ให้ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ความสามารถขั้นพื้นฐาน รวมทั้งให้สามารถค้นพบความต้องการ ความสนใจ ความถนัดของตนเองด้านวิชาการ วิชาชีพ ความสามารถในการประกอบงานอาชีพ และทักษะทางสังคม โดยให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรม และมีความสำนึกในความเป็นไทย

3. การจัดบริการให้ความรู้ด้านอาชีพ เป็นการจัดบริการและหรือส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาความรู้ทักษะในการประกอบอาชีพแก่ประชาชน รวมทั้งการรวมกลุ่มผู้ประกอบการอาชีพ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

4. การจัดการส่งเสริมกีฬา นันทนาการและกิจกรรมเด็กเยาวชนเป็นการจัดและส่งเสริม สนับสนุนการดำเนินงานด้านการกีฬา นันทนาการ กิจกรรมเด็กและเยาวชนแก่เด็กและเยาวชน ประชาชนทั่วไปอย่างหลากหลาย

5. การดำเนินงานด้านการศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นการดำเนินงานด้านกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุน อนุรักษ์ ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยเฉพาะกิจกรรมที่เน้นเอกลักษณ์ความเป็นไทยและท้องถิ่น

แนวทางจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เมตต์ เมตต์การุณจิต (2553, น.8-10) กล่าวว่า การจัดการศึกษาขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นก็เช่นเดียวกับการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งต้องเป็นไปตามรัฐธรรมนูญ แห่งราชอาณาจักรไทยและกฎหมายการศึกษาแห่งชาติ ที่เป็นกฎหมายแม่บททางการศึกษา และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ซึ่งกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้วางแนวทางที่สำคัญ ดังนี้

1. ในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องยึดหลักการจัดการศึกษาตลอด ชีวิต การมีส่วนร่วมจัดการศึกษาของสังคมและการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

2. การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานต้องสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ เช่น จะต้องทั่วถึงประชาชน มีคุณภาพ และไม่เกินค่าใช้จ่าย ตลอดจนบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกายหรือบุคคล ที่ไม่สามารถพึ่งตนเองได้ด้วยรูปแบบที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคลนั้น

3. ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ต้องมุ่งปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องกับการเมืองการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

4. การกระจายอำนาจให้สถานศึกษา องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการศึกษา จะต้องกระจายอำนาจการบริหาร การบริหารงานบุคคล การบริหารงบประมาณ และการบริหาร งานทั่วไป เพื่อให้สถานศึกษามีความเป็นอิสระตามหลักการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (School-Based Management: SBM) ทั้งนี้เพราะผลการจัดการศึกษาไม่ว่าจะเป็นผลผลิต (Output) และผลลัพธ์ (Outcome) ก็ตาม ล้วนแต่เป็นผลงานที่เกิดจากการปฏิบัติของสถานศึกษา

5. การจัดโครงสร้างองค์กรภายในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เตรียมรองรับการถ่ายโอน สถานศึกษา จะต้องจัดโครงสร้างองค์กรภายในตามความจำเป็นและเหมาะสม เช่น ระบบบริหาร จัดการอย่างครบถ้วน จำนวนบุคลากรโดยการจัดตั้ง ฝ่าย ส่วน กอง หรือสำนักการศึกษา ตลอดจน ส่วนราชการภายในที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่น ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับระเบียบข้อบังคับขององค์กร การบริหารงานบุคคล คณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

6. วิธีการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดการศึกษาได้ 2 วิธี คือ

6.1 จัดตั้งสถานศึกษาขึ้นเอง

6.2 ถ่ายโอนการศึกษาจากสถานศึกษาที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

7. สวัสดิการและความก้าวหน้าของพนักงาน ครู และบุคลากรทางการศึกษา พนักงาน ครู และบุคลากรทางการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะมีสิทธิสวัสดิการ และความก้าวหน้าเท่าเทียมกับข้าราชการครูสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ และในบางรายการจะดีกว่า ข้าราชการครูที่สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

7.1 ครู และผู้บริหารสถานศึกษาจะได้รับ ความก้าวหน้าตามมาตรฐาน และหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนด กล่าวคือสามารถขอประเมินเพื่อมีและเลื่อนวิทยฐานะ ตามที่คณะกรรมการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่นกำหนดและได้รับเงินวิทยฐานะ จนกว่าจะเกษียณอายุโดยไม่มีข้อจำกัด โดยมิได้ขึ้นอยู่กับเงื่อนไขกับขนาดขององค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นหรือขนาดของการศึกษา หรือระดับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รับโอน

ตาราง 4 แสดงชื่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ชื่อโรงเรียน ระดับชั้นที่เปิดสอน สังกัดองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ชื่อสถานศึกษา	ระดับชั้น
องค์การบริหารส่วนจังหวัด กำแพงเพชร	โรงเรียนองค์การบริหารส่วน จังหวัดกำแพงเพชร	มัธยมศึกษา
เทศบาลเมืองกำแพงเพชร	โรงเรียนชากังราววิทยา (อินทร์-ชุ่มดีสารอุปถัมภ์)	มัธยมศึกษา
	โรงเรียนเทศบาล 1 (เกริก กฤตยาอุปถัมภ์)	อนุบาล - ประถมศึกษา
	โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดทุ่งสวน)	อนุบาล - ประถมศึกษา
	โรงเรียนเทศบาล 3 (อินทร์ม พรรย บัญประคองพิทยาคม)	อนุบาล - ประถมศึกษา
เทศบาลเมืองหนองปลิง	โรงเรียนเทศบาลเมืองหนอง ปลิง (ทำนองอุปถัมภ์)	อนุบาล - ประถมศึกษา
เทศบาลเมืองปางมะค่า	โรงเรียนเทศบาลเมืองปางมะค่า	อนุบาล

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	ชื่อสถานศึกษา	ระดับชั้น
เทศบาลตำบลชาวนวรุฒร์ลักษบุรี	โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบล ชาวนวรุฒร์ลักษบุรี	อนุบาล
เทศบาลตำบลช่องลม	โรงเรียนเทศบาลช่องลม	อนุบาล - ประถมศึกษา
เทศบาลตำบลท่ามะเขือ	โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบล ท่ามะเขือ	อนุบาล
เทศบาลตำบลนครชุม	โรงเรียนเทศบาล 1 (คลองสวน หมาก)	อนุบาล
เทศบาลตำบลบ้านพราน	โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบล บ้านพราน	อนุบาล - ประถมศึกษา
เทศบาลตำบลพรานกระต่าย	โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบล พรานกระต่าย	อนุบาล
เทศบาลตำบลลานกระบือ	โรงเรียนเทศบาลลานกระบือ	อนุบาล - ประถมศึกษา
องค์การบริหารส่วนตำบลวัง แวม	โรงเรียนอนุบาลองค์การบริหาร ส่วนตำบลวังแวม	อนุบาล

7.2 พนักงาน ครู และบุคลากรทางการศึกษา สามารถโอนย้ายไปสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วประเทศได้ เช่น องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล หรือองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นต้น

7.3 บุคลากรทางการศึกษาทุกตำแหน่ง สามารถโอนย้ายเปลี่ยนสายงานที่ตนมีคุณสมบัติสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา นอกจากจะสามารถสอบคัดเลือกเปลี่ยนสายงานไปสู่ผู้อำนวยการกองสำนักงานการศึกษาได้แล้ว ยังสามารถเปลี่ยนสายงานไปสู่ตำแหน่งรองและปลัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นและผู้อำนวยการกองอื่น ๆ ได้ หากมีคุณสมบัติตรงตามมาตรฐานกำหนดตำแหน่งนั้น ๆ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ณัฐภัสสร ชื่นสุขสมหวัง (2556) ได้ศึกษา การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ครูปฐมวัยในโรงเรียนกรุงเทพมหานคร 4 สังกัด ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร และสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จำนวน 374 คนผลการวิจัยพบว่า 1) ค่าเฉลี่ยของการปฏิบัติในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยทั้งสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็น มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกด้าน คือ ด้านการสอน ได้แก่ การจัดการเรียนการสอน การประเมินพัฒนาการ และการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง และชุมชน ด้านการพัฒนาตนเอง ได้แก่ การศึกษาหาความรู้ การวิจัยในชั้นเรียน และการทำงานเป็นทีม ด้านคุณธรรมจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ได้แก่ การประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ความรักและศรัทธาในวิชาชีพ และการมีวินัยและความรับผิดชอบ แสดงว่าครูปฐมวัยมีความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพทุกด้าน 2) ด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดคือ การพัฒนาตนเอง รองลงมา คือ การสอน และคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ ตามลำดับ โดยด้านการพัฒนาตนเอง คือการวิจัยในชั้นเรียนมีความต้องการจำเป็นสูงสุด ด้านการสอน คือการจัดการเรียนการสอน และการประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชนมีความต้องการจำเป็นสูงสุด ด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ คือความรักและศรัทธาในวิชาชีพ มีความต้องการจำเป็นสูงสุด 3) แนวทางการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย ที่สำคัญที่สุดของแต่ละด้าน ได้แก่ การวิจัยในชั้นเรียนคือ การสนับสนุนของผู้บริหาร การจัดการเรียนการสอน คือ การจัดอบรมให้ความรู้และติดตามผลจากหน่วยงานต้นสังกัด การประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน คือการส่งเสริมนโยบายการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ด้านความรักและศรัทธาในวิชาชีพ คือ การส่งเสริมให้ครูรักและตระหนักในอาชีพครู

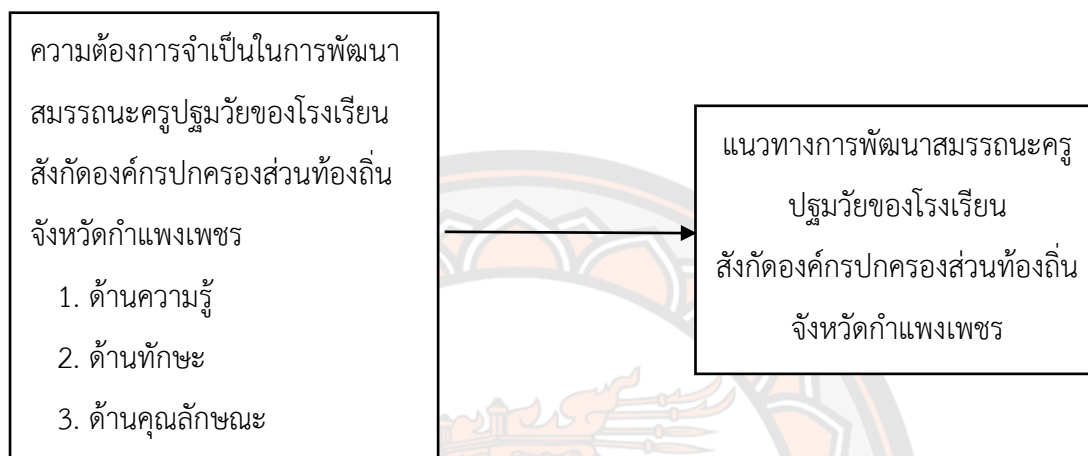
สายรุ้ง เหล็กแปง (2561) ได้ศึกษา สมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 จำนวน 146 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) สมรรถนะของครูปฐมวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สมรรถนะหลัก 5 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านสมรรถนะจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพครู ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสมรรถนะการพัฒนาตนเอง สมรรถนะประจำสายงาน 6 ด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านการพัฒนาผู้เรียน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนา

ผู้เรียน 2) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 พบว่า ครูปฐมวัยควรมุ่งมั่นปฏิบัติหน้าที่ด้วยความวิริยะอุตสาหะ ศึกษาค้นคว้าหาความรู้ มีทักษะในการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น ปฏิบัติตนตามหลักคุณธรรม จิตการเรียนการสอนตามหลักสูตร อีกทั้งปลูกฝังคุณธรรม จิตบรรยาภาศในชั้นเรียน ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ มีการวิเคราะห์ผู้เรียน มีการประเมินตนเอง และให้ความร่วมมือกับทุกฝ่าย

อนุศรา อุดทะ (2562) ได้ศึกษา รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของครูปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ ครูปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตภาคเหนือตอนล่าง กลุ่มท้องถิ่นจังหวัดที่ 17 และกลุ่มท้องถิ่นจังหวัดที่ 18 จำนวน 254 คน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของครูปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มี 3 องค์ประกอบหลัก คือ 1) สมรรถนะของครูปฐมวัย ประกอบด้วย 7 สมรรถนะ ได้แก่ ด้านการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก ด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ด้านการปฏิสัมพันธ์เชิงบวก ด้านการพัฒนาวิชาชีพ ด้านการบริหารจัดการชั้นเรียน ด้านการวิเคราะห์และการวิจัยเพื่อพัฒนา และด้านการบริการชุมชน 2) วิธีการพัฒนาสมรรถนะ ได้แก่ การประชุมเชิงปฏิบัติการ พี่เลี้ยงสอนงานการศึกษา ดูงาน การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้จากการปฏิบัติและชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและ 3) กระบวนการพัฒนาสมรรถนะ มี 5 ขั้นตอน ได้แก่ การวิเคราะห์ความต้องการ การออกแบบหลักสูตร การดำเนินการพัฒนา การนิเทศติดตามผล และการประเมินผล ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของครูปฐมวัย พบว่า รูปแบบมีความเป็นประโยชน์ และมีความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปใช้อยู่ในระดับมาก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะครูปฐมวัย ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ออกมาตามกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพ 1

ภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ผู้วิจัยแบ่งขั้นตอนของการดำเนินการวิจัยเป็น 2 ขั้นตอน โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการสังเคราะห์สมรรถนะครูปฐมวัย มาทำการศึกษาครูปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร แบ่งเป็น 3 ด้าน ประกอบด้วย สมรรถนะด้านความรู้ สมรรถนะด้านทักษะ และสมรรถนะด้านคุณลักษณะ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ได้แก่ ครูปฐมวัย โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 64 คน โดยเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลจากครูปฐมวัย โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาดูความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ประกอบด้วย ชื่อโรงเรียน และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ชนิดตอบสนองรายการ แบ่งออกเป็น 3 สมรรถนะ จำนวนทั้งสิ้น 66 ข้อ ประกอบด้วย

สมรรถนะด้านความรู้ ได้แก่

1. ความรู้ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย จำนวน 5 ข้อ
2. ความรู้ด้านพัฒนาการเด็กปฐมวัย จำนวน 4 ข้อ
3. ความรู้ด้านการจัดประสบการณ์และการบูรณาการเรียนรู้ จำนวน 7 ข้อ
4. ความรู้ในการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย จำนวน 5 ข้อ
5. ความรู้ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลและการวิจัย จำนวน 4 ข้อ
6. ความรู้ด้านสุขภาพอนามัย ความปลอดภัย และสุขภาพจิตเด็กปฐมวัย จำนวน 4 ข้อ

สมรรถนะด้านทักษะ ได้แก่

1. ทักษะบริหารและการจัดการชั้นเรียนปฐมวัย จำนวน 6 ข้อ
2. ทักษะการจัดสภาพแวดล้อม จำนวน 4 ข้อ
3. ทักษะการสร้างความร่วมมือกับชุมชน จำนวน 6 ข้อ

สมรรถนะด้านคุณลักษณะ ได้แก่

1. การพัฒนาตนเอง จำนวน 5 ข้อ
2. คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ จำนวน 6 ข้อ
3. การสื่อสารและการปฏิสัมพันธ์เชิงบวก(จิตสำนึกความเป็นครูปฐมวัย) จำนวน 6 ข้อ
4. การมุ่งผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงาน จำนวน 4 ข้อ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของแบบสอบถามสำหรับความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร มีขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษารวบรวมข้อมูลต่าง ๆ จากงานวิจัย แนวคิด หนังสือ วารสาร เอกสาร บทความที่เกี่ยวข้อง และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสมรรถนะครูปฐมวัย

2. สังเคราะห์ความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัย แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่
 - 1) สมรรถนะด้านความรู้
 - 2) สมรรถนะด้านทักษะ
 - 3) สมรรถนะด้านคุณลักษณะ
3. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ สมรรถนะด้านความรู้ สมรรถนะด้านคุณลักษณะ และสมรรถนะด้านทักษะ
4. กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะและเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อรับคำแนะนำ และทำการปรับปรุงแก้ไข

6. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ โดยพิจารณาความสอดคล้องระหว่างนิยามศัพท์เฉพาะกับข้อความถาม และปรับปรุงแก้ไขให้แบบสอบถามมีคุณภาพสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ซึ่งผู้เชี่ยวชาญ ประกอบไปด้วย

6.1 รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ชาตรุประชีวิน อาจารย์ประจำภาควิชาบริหาร วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

6.2 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชำนาญ ปาณวงษ์ อาจารย์ประจำภาควิชาบริหาร วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

6.3 นางสาวศิริขวัญ กลางสุพรรณ ศึกษานิเทศก์ชำนาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากำแพงเพชร เขต 1

โดยพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำคะแนนความสอดคล้องระหว่างข้อความถามกับจุดประสงค์ที่ได้จากการลงความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 คน มาคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความถามกับจุดประสงค์ (IOC) ของแบบสอบถามความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ได้กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

+1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
0	หมายถึง	ไม่แน่ใจว่าข้อความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ
-1	หมายถึง	แน่ใจว่าข้อความไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ที่ยอมรับได้ต้องมีค่าตั้งแต่ .50 ขึ้นไป

7. นำผลการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความถามกับจุดประสงค์ในการวัด คำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) โดยคัดเลือกข้อความที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.50 - 1.00 มาใช้ถือว่าเป็นข้อความที่น่าใช้ได้

(บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ผลปรากฏว่า แบบสอบถามสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ได้ข้อคำถาม จำนวน 66 ข้อ และปรับปรุงบางข้อ เพื่อให้ครอบคลุมทุกพฤติกรรมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่าค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.67-1.00 (ผลการหาคุณภาพเครื่องมืออยู่ในภาคผนวก ค หน้า 170)

8. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้ (try-out) กับครูปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพิจิตร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน จากนั้นนำผลที่ได้จากการไปทดลองใช้มาหาคุณภาพของเครื่องมือโดยการวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามด้วยการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค ผลปรากฏว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ มีค่าเท่ากับ 0.976 (ผลการหาคุณภาพเครื่องมืออยู่ในภาคผนวก ง หน้า 180)

9. นำผลการวิเคราะห์พิจารณาการปรับปรุงแก้ไขแล้วเสร็จไปจัดพิมพ์แบบสอบถามความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลแบบสอบถาม โดยวิธีการดังนี้

1. ผู้วิจัยยื่นหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ถึงครูปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน 64 คน เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครูปฐมวัย
2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมแบบสอบถามซึ่งมีการระบุวันรับแบบสอบถามคืนทั้งหมด จำนวน 64 ฉบับ ถึงครูปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร พร้อมทั้งส่งซองเปล่าติดแสตมป์ และเจ้าหน้าที่ผู้วิจัยเพื่อความสะดวกในการจัดส่งกลับคืนให้ผู้วิจัย
3. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้คืนมาตรวจสอบจำนวนและความถูกต้องของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน ซึ่งผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 64 ฉบับ ได้รับคืนและข้อมูลสมบูรณ์ จำนวน 64 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จ โดยดำเนินการ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) โดยใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ใน 3 สมรรถนะ มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จำนวน 66 ข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย \bar{x} และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปแปลผลโดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ค่าเฉลี่ย 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น. 121)

สภาพปัจจุบัน

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.51 - 5.00 หมายถึง มีสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.51 - 4.50 หมายถึง มีสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.51 - 3.50 หมายถึง มีสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.51 - 2.50 หมายถึง มีสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00 - 1.50 หมายถึง มีสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สภาพที่พึงประสงค์

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 4.51 - 5.00 หมายถึง มีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 3.51 - 4.50 หมายถึง มีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 2.51 - 3.50 หมายถึง มีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.51 - 2.50 หมายถึง มีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 1.00 - 1.50 หมายถึง มีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

จากนั้นวิเคราะห์และจัดลำดับความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัย โดยใช้สูตร

Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) (สุวิมล ว่องวณิช, 2558, น. 279)

$$PNI_{\text{modified}} = (I-D)/D$$

PNI_{modified} หมายถึง ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็น

I หมายถึง สภาพที่พึงประสงค์ (Importance)

D หมายถึง สภาพปัจจุบัน (Degree of success)

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในขั้นตอนที่ 1 โดยเลือกจากข้อที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI_{modified}) สูงสุดในแต่ละด้านของสมรรถนะด้านความรู้ สมรรถนะด้านทักษะ และสมรรถนะด้านคุณลักษณะ มาสร้างเป็นข้อคำถาม

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีประสบการณ์ด้านปฐมวัย จำนวน 4 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง โดยกำหนดคุณสมบัติดังนี้

1. เป็นครูที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโททางการศึกษาหรือเทียบเท่า มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าครูชำนาญการพิเศษ มีประสบการณ์ในด้านปฐมวัยและมีประสบการณ์การสอนมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี จำนวน 1 คน ได้แก่ นางกัญญาชลา ศิริชัย ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเทศบาล 3 (อินทร์มหาราช บัญประดิษฐ์พิทยาคม) จังหวัดกำแพงเพชร
2. เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่มีวุฒิการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาโททางการศึกษาหรือเทียบเท่า มีประสบการณ์ในด้านปฐมวัย และมีประสบการณ์การบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน ได้แก่ นางน้ำอ้อย อนุสนธิ์ ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลเมืองหนองปลิง (ทำนองอุปลัมภ์) จังหวัดกำแพงเพชร
3. เป็นศึกษานิเทศก์ ผู้มีความรู้ มีประสบการณ์ในด้านปฐมวัย มีวิทยฐานะไม่ต่ำกว่าศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ มีประสบการณ์การทำงานไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน ได้แก่ นางนงนุช จันทร์ฉาย ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 จังหวัดพิษณุโลก
4. เป็นอาจารย์ที่มีคุณวุฒิปริญญาเอกหรือเทียบเท่า หรือดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ในสาขาวิชาการศึกษาศาสตร์ปฐมวัย มีประสบการณ์ในการทำงานมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์อนงค์นารถ ยิ้มช้าง อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษาศาสตร์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของครูปฐมวัยโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ มีลักษณะเป็นแบบเติมคำ

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร มีลักษณะเป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interview) ได้มาจากการวิเคราะห์และจัดลำดับความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูผู้สอนปฐมวัยในชั้นตอนที่ 1 ซึ่งประกอบด้วย

1. สมรรถนะด้านความรู้
2. สมรรถนะด้านทักษะ
3. สมรรถนะด้านคุณลักษณะ

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง
2. ผู้วิจัยศึกษาผลที่ได้จากการวิจัยในชั้นตอนที่ 1 แล้วเลือกด้านที่มีค่าดัชนีความต้องการจำเป็นของสมรรถนะสูงที่สุด ทั้ง 3 สมรรถนะ ประกอบด้วย 1) สมรรถนะด้านความรู้ 2) สมรรถนะด้านทักษะ 3) สมรรถนะด้านคุณลักษณะ มาจัดทำเป็นข้อคำถามในการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร
3. นำแบบสัมภาษณ์ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้อง ความเหมาะสม และความสอดคล้องของข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะ พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข
4. ปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา
5. พิมพ์แบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อเตรียมนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มผู้ให้ข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยวิธีการดังนี้

1. ผู้วิจัยยื่นขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร ถึงกลุ่มผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร เพื่อขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์
2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปถึงกลุ่มผู้ให้ข้อมูลและแจ้งประเด็นการสัมภาษณ์ ตลอดจนติดต่อนัดหมายกำหนดการสัมภาษณ์ให้กลุ่มผู้ให้ข้อมูลทราบล่วงหน้า
3. ผู้วิจัยสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลตามกำหนดการสัมภาษณ์ด้วยวิธีการจดบันทึก และการบันทึกเสียงด้วยเครื่องบันทึกเสียงดำเนินการสัมภาษณ์ตามข้อคำถามที่กำหนดไว้ในแบบสัมภาษณ์ในระหว่างวันที่ถึงวันที่ 6 – 27 พฤศจิกายน 2565 โดยมีรายละเอียด ดังตาราง 3

ตาราง 5 แสดงชื่อกลุ่มผู้ให้ข้อมูล วัน และเวลาที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์

ที่	รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	วันที่ สัมภาษณ์	เวลาที่ สัมภาษณ์	สถานที่สัมภาษณ์
1	นางกัญญาชลา ศิริชัย	6 พฤศจิกายน 2565	14.00 น.	โรงเรียนเทศบาล 3 (อินทรมหารย์ บุญประคองพิทยาคม)
2	นางน้าอ้อย อนุสนธิ์	13 พฤศจิกายน 2565	13.00 น.	โรงเรียนเทศบาลเมืองหนองปลิง (ทำนองอุปถัมภ์)
3	ผศ.อนงค์นารถ ยิ้มช้าง	20 พฤศจิกายน 2565	13.00 น.	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
4	นางนฤมล จันทร์ฉาย	27 พฤศจิกายน 2565	10.00 น.	สพป.พิษณุโลกเขต 2

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร โดยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาจัดกระทำข้อมูล และสรุปข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัย
ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ผู้วิจัยได้แบ่งผลการวิจัยออกเป็น
2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัด
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

ตาราง 6 แสดงชื่อโรงเรียน จำนวน และร้อยละของข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	กลุ่มผู้ให้ข้อมูล (n=64)	
	จำนวน	ร้อยละ
1. ชื่อโรงเรียน		
โรงเรียนเทศบาล 1 (เกริกกฤตยาอุปถัมภ์)	8	12.50
โรงเรียนเทศบาล 2 (วัดทุ่งสวน)	8	12.50
โรงเรียนเทศบาล 3 (อินทร์มหาราช บัญประดิษฐ์พิทยาคม)	3	4.69
โรงเรียนเทศบาลเมืองหนองปลิง (ทำนองอุปถัมภ์)	3	4.69
โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลชาวนวลลักษณ์บุรี	9	14.06
โรงเรียนเทศบาลช่องลม	3	4.69
โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลท่ามะเขือ	5	7.81
โรงเรียนเทศบาล 1 (คลองสวนหมาก)	4	6.25
โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลบ้านพราน	3	4.69
โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลพรานกระต่าย	6	9.38
โรงเรียนเทศบาลลานกระบือ	6	9.38
โรงเรียนอนุบาลองค์การบริหารส่วนตำบลวังแฉ่ม	5	7.81
โรงเรียนเทศบาลเมืองปางมะค่า	1	1.56
รวม	64	100.00
2. ประสบการณ์ในการทำงาน		
น้อยกว่า 5 ปี	18	28.12
5 - 10 ปี	19	29.69
11 - 15 ปี	15	23.44
มากกว่า 15 ปี	12	18.75
รวม	64	100.00

จากตาราง 6 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามชื่อโรงเรียน พบว่า โรงเรียนโรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลชาณุวรลักษบุรีมีครูปฐมวัย จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 14.06 โรงเรียนเทศบาล 1 (เกริกกฤตยาอุปถัมภ์) และโรงเรียนเทศบาล 2 (วัดทุ่งสวน) มีครูปฐมวัยเท่ากัน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลพรานกระต่าย และโรงเรียนเทศบาลลานกระบือ มีครูปฐมวัยเท่ากัน จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ 9.38 โรงเรียนอนุบาลเทศบาลตำบลท่ามะเขือมีครูปฐมวัยจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 7.81 โรงเรียนเทศบาล 1 (คลองสวนหมาก) จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 โรงเรียนเทศบาล 3 (อินทร์มพรรย์ บุญประคองพิทยาคม) โรงเรียนเทศบาลเมืองหนองปลิง (ทำนองอุปถัมภ์) และโรงเรียนเทศบาลช่องลมมีครูปฐมวัย จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 4.69 โรงเรียนเทศบาลเมืองปางมะค่าจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 1.56

และจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปี มีจำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 28.12 ประสบการณ์ในการทำงาน 5 - 10 ปี จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 29.69 ประสบการณ์ในการทำงาน 11 - 15 ปี จำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 23.44 และประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 15 ปี มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 18.75

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

ตาราง 7 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวม

ที่	รายการ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	อันดับ
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
1	สมรรถนะด้านความรู้	3.50	0.50	ปานกลาง	4.80	0.20	มากที่สุด	0.371	1
2	สมรรถนะด้านคุณลักษณะ	3.72	0.60	มาก	4.88	0.19	มากที่สุด	0.312	3
3	สมรรถนะด้านทักษะ	3.64	0.60	มาก	4.85	0.20	มากที่สุด	0.332	2
	รวม	3.62	0.52	มาก	4.84	0.15	มากที่สุด	0.337	-

จากตาราง 7 พบว่า ภาพรวมของสภาพปัจจุบันของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สมรรถนะด้านคุณลักษณะ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) รองลงมา คือ สมรรถนะด้านทักษะ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.64$) และสมรรถนะด้านความรู้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$) ตามลำดับ

ภาพรวมของสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สมรรถนะด้านคุณลักษณะ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$) รองลงมาคือ สมรรถนะด้านทักษะ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.85$) และสมรรถนะด้านความรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$) ตามลำดับ

ผลความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมเท่ากับ 0.337 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า สมรรถนะด้านความรู้ มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.371$) รองลงมา คือ สมรรถนะด้านทักษะ ($PNI_{\text{modified}} = 0.332$) และสมรรถนะด้านคุณลักษณะ ($PNI_{\text{modified}} = 0.312$)

ตาราง 8 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร สมรรถนะด้านความรู้ ในภาพรวม

ที่	สมรรถนะด้านความรู้	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	อันดับ
		\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ		
1	ความรู้ด้านหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย	3.45	0.51	ปาน กลาง	4.71	0.38	มากที่สุด	0.365	4
2	ความรู้ด้านพัฒนาการ เด็กปฐมวัย	3.66	0.56	มาก	4.85	0.25	มากที่สุด	0.325	5
3	ความรู้ด้านการจัด ประสบการณ์และ การบูรณาการเรียนรู้	3.74	0.52	มาก	4.88	0.18	มากที่สุด	0.305	6
4	ความรู้ด้านการประเมิน พัฒนาการเด็กปฐมวัย	3.40	0.54	ปาน กลาง	4.76	0.27	มากที่สุด	0.400	2
5	ความรู้ด้านการวิเคราะห์ ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และการวิจัย	3.29	0.60	ปาน กลาง	4.85	0.31	มากที่สุด	0.474	1
6	ความรู้ด้านสุขภาพอนามัย ความปลอดภัย และสุขภาพจิตเด็กปฐมวัย	3.45	0.66	ปาน กลาง	4.76	0.33	มากที่สุด	0.380	3
	รวม	3.50	0.50	ปาน กลาง	4.80	0.20	มากที่สุด	0.371	-

จากตาราง 8 พบว่า ภาพรวมของสภาพปัจจุบันของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร สมรรถนะด้านความรู้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความรู้ด้านการจัดประสบการณ์และการบูรณาการเรียนรู้ ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) รองลงมา คือ ความรู้ด้านพัฒนาการเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$) และความรู้ด้านสุขภาพอนามัย ความปลอดภัย และสุขภาพจิตเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$) และความรู้ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$) ตามลำดับ

ภาพรวมของสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร สมรรถนะด้านความรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความรู้ด้านการจัดประสบการณ์และการบูรณาการเรียนรู้ ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$) รองลงมา คือ ความรู้ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลและการวิจัย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.85$) และความรู้ด้านพัฒนาการเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.85$) ตามลำดับ

ผลความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร สมรรถนะด้านความรู้ ในภาพรวมเท่ากับ 0.371 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ความรู้ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลและการวิจัย มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.474$) รองลงมา คือ ความรู้ในการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย ($PNI_{\text{modified}} = 0.400$) และความรู้ด้านสุขภาพอนามัย ความปลอดภัย และสุขภาพจิตเด็กปฐมวัย ($PNI_{\text{modified}} = 0.380$)

ตาราง 9 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร สมรรถนะด้านความรู้ ความรู้ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

ที่	ความรู้ด้านหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	อันดับ
		\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ		
1	ครูมีความรู้ ความเข้าใจ ในการสร้างและพัฒนา หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ของสถานศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษา ปฐมวัย พุทธศักราช 2560	3.34	0.54	ปาน กลาง	4.55	0.50	มากที่สุด	0.362	3
2	ครูสามารถวิเคราะห์ ออกแบบการจัด ประสบการณ์ให้สอดคล้อง กับหลักสูตรท้องถิ่น อย่างเป็นระบบ ตามบริบทของสถานศึกษา	3.36	0.63	ปาน กลาง	4.78	0.45	มากที่สุด	0.423	1
3	ครูสามารถจัดทำหลักสูตร ให้เหมาะสมกับพัฒนาการ ของเด็กปฐมวัยแต่ละช่วง วัยและความแตกต่าง ระหว่างบุคคล	3.72	0.65	มาก	4.80	0.44	มากที่สุด	0.290	5
4	ครูมีความรู้ด้านการใช้ เทคโนโลยีในการจัดการ เรียนการสอน	3.45	0.59	ปาน กลาง	4.67	0.51	มากที่สุด	0.354	4
5	ครูมีความรู้ความเข้าใจ ในการวัดและประเมิน พัฒนาการ เพื่อพัฒนาเด็ก อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุด	3.38	0.55	ปาน กลาง	4.73	0.45	มากที่สุด	0.399	2
	รวม	3.45	0.51	ปาน กลาง	4.71	0.38	มากที่สุด	0.365	-

จากตาราง 9 พบว่า สภาพปัจจุบันของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูสามารถจัดทำหลักสูตรให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัยแต่ละช่วงวัยและความแตกต่างระหว่างบุคคล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) รองลงมา คือ ครูมีความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$) และด้านครูมีความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินพัฒนาการ เพื่อพัฒนาเด็กอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.71$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูสามารถจัดทำหลักสูตรให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัยแต่ละช่วงวัยและความแตกต่างระหว่างบุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.80$) รองลงมา คือ ครูสามารถวิเคราะห์ออกแบบการจัดการจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับหลักสูตรท้องถิ่น อย่างเป็นระบบตามบริบทของสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$) และครูมีความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินพัฒนาการ เพื่อพัฒนาเด็กอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.73$) ตามลำดับ

ผลความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมเท่ากับ 0.365 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูสามารถวิเคราะห์ออกแบบการจัดการจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับหลักสูตรท้องถิ่น อย่างเป็นระบบ ตามบริบทของสถานศึกษา มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.423$) รองลงมา คือ ครูมีความรู้ความเข้าใจในการวัดและประเมินพัฒนาการ เพื่อพัฒนาเด็กอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.399$) และครูมีความรู้ ความเข้าใจ ในการสร้างและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ($PNI_{\text{modified}} = 0.362$)

ตาราง 10 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร สมรรถนะด้านความรู้ ความรู้ด้านพัฒนาการเด็กปฐมวัย

ที่	ความรู้ด้านพัฒนาการเด็กปฐมวัย	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	อันดับ
		\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ		
1	ครูมีความรู้ ความเข้าใจตามลำดับขั้นของพัฒนาการและการเจริญเติบโตของเด็กปฐมวัย	3.45	0.73	ปานกลาง	4.69	0.47	มากที่สุด	0.359	1
2	ครูมีความรู้ ความเข้าใจด้านพฤติกรรมที่เด็กปฐมวัยแสดงออกอย่างมีทิศทางตามช่วงวัย	3.73	0.57	มาก	4.88	0.33	มากที่สุด	0.308	4
3	ครูมีความรู้ ความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์และจิตใจ สังคม และสติปัญญา	3.75	0.59	มาก	4.97	0.18	มากที่สุด	0.325	2
4	ครูมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินโครงการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย	3.70	0.71	มาก	4.86	0.35	มากที่สุด	0.314	3
	รวม	3.66	0.56	มาก	4.85	0.25	มากที่สุด	0.325	-

จากตาราง 10 พบว่า สภาพปัจจุบันของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีความรู้ ความเข้าใจ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์และจิตใจ สังคม และสติปัญญาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) รองลงมาคือ ครูมีความรู้ ความเข้าใจ ด้านพฤติกรรมที่เด็กปฐมวัยแสดงออกอย่างมีทิศทางตามช่วงวัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$) และครูมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินโครงการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีความรู้ ความเข้าใจ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์และจิตใจ สังคม และสติปัญญา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.97$) รองลงมา คือ ครูมีความรู้ ความเข้าใจ ด้านพฤติกรรมที่เด็กปฐมวัยแสดงออกอย่างมีทิศทางตามช่วงวัย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$) และครูมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินโครงการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$) ตามลำดับ

ผลความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมเท่ากับ 0.325 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูมีความรู้ ความเข้าใจ ตามลำดับขั้นของพัฒนาการและการเจริญเติบโตของเด็กปฐมวัย มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.359$) รองลงมา คือ ครูมีความรู้ ความเข้าใจ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์และจิตใจ สังคม และสติปัญญา ($PNI_{\text{modified}} = 0.325$) และครูมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินโครงการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย ($PNI_{\text{modified}} = 0.314$)

ตาราง 11 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร สมรรถนะด้านความรู้ ความรู้ด้านการจัดประสบการณ์และการบูรณาการเรียนรู้

ที่	ความรู้ด้านการจัด ประสบการณ์ และการบูรณาการเรียนรู้	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	อันดับ
		\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ		
1	ครูมีความรู้ความเข้าใจ ในการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ผ่านกิจกรรม เคลื่อนไหว กิจกรรมเสริม ประสบการณ์ กิจกรรม สร้างสรรค์ กิจกรรมเสรี กิจกรรมกลางแจ้ง และกิจกรรมเกมการศึกษา	3.88	0.63	มาก	4.97	0.18	มากที่สุด	0.281	6
2	ครูมีความรู้ความเข้าใจ ในการจัดหาสื่อ วัสดุอุปกรณ์ ที่มีความปลอดภัยสำหรับเด็ก และเหมาะสมต่อการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้	3.73	0.57	มาก	4.91	0.29	มากที่สุด	0.316	4
3	ครูมีความรู้ความเข้าใจ ในการจัดสภาพแวดล้อม ที่เหมาะสมกับเด็ก เปิดโอกาสให้เด็กได้ช่วยเหลือ ตนเองในการทำงาน	3.78	0.55	มาก	4.81	0.39	มากที่สุด	0.272	7
4	ครูมีความรู้ความเข้าใจ ในการจัดกิจกรรมแบบบูรณา การผ่านการเล่น เปิดโอกาส ให้เด็กได้เลือกตามความสนใจ	3.77	0.53	มาก	4.95	0.21	มากที่สุด	0.313	3
5	ครูมีความรู้ความเข้าใจ ในการจัดกิจกรรมให้เด็ก ได้ลงมือปฏิบัติจริง ผ่านประสบการณ์ตรง โดยใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า	3.86	0.59	มาก	4.94	0.24	มากที่สุด	0.280	5

ที่	ความรู้ด้านการจัด ประสบการณ์ และการบูรณาการเรียนรู้	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	อันดับ
		\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ		
6	ครุมีความรู้ความเข้าใจ ในการจัดกิจกรรมเพื่อสนอง ความต้องการและความสนใจ ของเด็กแต่ละบุคคล	3.66	0.57	มาก	4.86	0.35	มากที่สุด	0.328	2
7	ครุมีความรู้ความเข้าใจ ในการจัดประสบการณ์ และการบูรณาการการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ ให้ครอบคลุม ทั้งหลักสูตร กระบวนการ และการประเมินผล	3.48	0.64	ปาน กลาง	4.70	0.46	มากที่สุด	0.351	1
	รวม	3.74	0.52	มาก	4.88	0.18	มากที่สุด	0.305	-

จากตาราง 11 พบว่า สภาพปัจจุบันของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.74$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมเคลื่อนไหว กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมเสรี กิจกรรมกลางแจ้ง และกิจกรรมเกมการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) รองลงมา คือ ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง ผ่านประสบการณ์ตรงโดยใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$) และครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับเด็ก เปิดโอกาสให้เด็กได้ช่วยเหลือตนเองในการทำงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.78$) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมเคลื่อนไหว กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมเสรี กิจกรรมกลางแจ้ง และกิจกรรมเกมการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.97$) รองลงมา คือ ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมแบบบูรณาการผ่านการเล่น เปิดโอกาสให้เด็กได้เลือกตามความสนใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.95$) และครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง ผ่านประสบการณ์ตรงโดยใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.94$) ตามลำดับ

ผลความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมเท่ากับ 0.305 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์และการบูรณาการการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ครอบคลุมทั้งหลักสูตร กระบวนการ และการประเมินผล มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.351$) รองลงมา คือ ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมเพื่อสนองความต้องการและความสนใจของเด็กแต่ละบุคคล ($PNI_{\text{modified}} = 0.328$) และครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมแบบบูรณาการผ่านการเล่น เปิดโอกาสให้เด็กได้เลือกตามความสนใจ ($PNI_{\text{modified}} = 0.313$)

ตาราง 12 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร สมรรถนะด้านความรู้ ความรู้ในการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย

ที่	ความรู้ในการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	อันดับ
		\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ		
1	ครูมีความรู้ความเข้าใจในการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	3.39	0.58	ปานกลาง	4.78	0.42	มากที่สุด	0.410	2
2	ครูมีความรู้ความเข้าใจในการเลือกใช้เครื่องมือประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสม	3.45	0.62	ปานกลาง	4.81	0.39	มากที่สุด	0.394	3
3	ครูมีความรู้ความเข้าใจวัตถุประสงค์ของการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยอย่างชัดเจน	3.55	0.56	มาก	4.84	0.37	มากที่สุด	0.363	5
4	ครูมีความรู้ความเข้าใจการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยตามสภาพจริง เพื่อตีค่าเป็นระดับพัฒนาการ	3.27	0.67	ปานกลาง	4.48	0.50	มากที่สุด	0.370	4
5	ครูมีความรู้ความเข้าใจในการนำผลการประเมินพัฒนาการมาออกแบบการจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับความสนใจและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน	3.36	0.68	ปานกลาง	4.89	0.31	มากที่สุด	0.455	1

ที่	ความรู้ในการประเมิน พัฒนาการเด็กปฐมวัย	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	อันดับ
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
	รวม	3.40	0.54	ปานกลาง	4.76	0.27	มากที่สุด	0.400	-

จากตาราง 12 พบว่า สภาพปัจจุบันของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีความรู้ความเข้าใจวัตถุประสงค์ของการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยอย่างชัดเจน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.55$) รองลงมา คือ ครูมีความรู้ความเข้าใจในการเลือกใช้เครื่องมือประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$) และครูมีความรู้ความเข้าใจในการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์สอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.39$) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีความรู้ความเข้าใจในการนำผลการประเมินพัฒนาการมาออกแบบการจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับความสนใจและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.89$) รองลงมา คือ ครูมีความรู้ความเข้าใจวัตถุประสงค์ของการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยอย่างชัดเจน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$) และครูมีความรู้ความเข้าใจในการเลือกใช้เครื่องมือประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.81$) ตามลำดับ

ผลความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมเท่ากับ 0.400 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูมีความรู้ความเข้าใจในการนำผลการประเมินพัฒนาการมาออกแบบการจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับความสนใจและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด (PNI_{modified} = 0.455) รองลงมา คือ ครูมีความรู้ความเข้าใจในการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์สอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย (PNI_{modified} = 0.410) และครูมีความรู้ความเข้าใจในการเลือกใช้เครื่องมือประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสม (PNI_{modified} = 0.394)

ตาราง 13 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร สมรรถนะด้านความรู้ ความรู้ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลและการวิจัย

ที่	ความรู้ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลและการวิจัย	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	อันดับ
		\bar{X}	S.D.	ระดับ	\bar{X}	S.D.	ระดับ		
1	ครูมีความรู้ด้านการวิเคราะห์เด็กปฐมวัยเป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบครบทุกด้าน	2.33	1.08	น้อย	4.89	0.31	มากที่สุด	1.099	1
2	ครูมีความรู้ในการวิเคราะห์และประเมินพัฒนาการเด็กที่ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยได้พัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ	3.36	0.48	ปานกลาง	4.91	0.29	มากที่สุด	0.461	4
3	ครูมีความรู้สามารถเลือกวิธีวิจัยที่เหมาะสมกับปัญหาของแต่ละบุคคล เพื่อส่งเสริมหรือพัฒนาเด็กปฐมวัย	3.25	0.64	ปานกลาง	4.80	0.44	มากที่สุด	0.477	3
4	ครูนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย	3.22	0.68	ปานกลาง	4.81	0.43	มากที่สุด	0.494	2
	รวม	3.04	0.60	ปานกลาง	4.85	0.31	มากที่สุด	0.595	-

จากตาราง 13 พบว่า สภาพปัจจุบันของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.04$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีความรู้ในการวิเคราะห์และประเมินพัฒนาการเด็ก ที่ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยได้พัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.36$) รองลงมา คือ ครูมีความรู้สามารถเลือกวิธีวิจัยที่เหมาะสมกับปัญหาของแต่ละบุคคล เพื่อส่งเสริมหรือพัฒนาเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25$) และครูนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.85$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีความรู้ในการวิเคราะห์และประเมินพัฒนาการเด็ก ที่ส่งเสริม ให้เด็กปฐมวัย ได้พัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.91$) รองลงมา คือ ครูมีความรู้ด้านการวิเคราะห์เด็กปฐมวัยเป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบครบทุกด้าน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.89$) และครูนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.81$) ตามลำดับ

ผลความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมเท่ากับ 0.595 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูมีความรู้ด้านการวิเคราะห์เด็กปฐมวัยเป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบครบทุกด้าน มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 1.099$) รองลงมา คือ ครูนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย ($PNI_{\text{modified}} = 0.494$) และครูมีความรู้สามารถเลือกวิธีวิจัยที่เหมาะสมกับปัญหาของแต่ละบุคคล เพื่อส่งเสริมหรือพัฒนาเด็กปฐมวัย ($PNI_{\text{modified}} = 0.477$)

ตาราง 14 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร สมรรถนะด้านความรู้ ความรู้ด้านสุขภาพอนามัย ความปลอดภัย และสุขภาพจิตเด็กปฐมวัย

ที่	ความรู้ด้านสุขภาพอนามัย ความปลอดภัย และ สุขภาพจิตเด็กปฐมวัย	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	อันดับ
		\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ		
1	ครูมีความรู้พื้นฐานด้าน โภชนาการ ด้านสุขภาพ อนามัยของเด็กปฐมวัย	3.33	0.71	ปาน กลาง	4.75	0.44	มากที่สุด	0.426	2
2	ครูมีความรู้ด้านมาตรการ รักษาความปลอดภัย	3.50	0.59	ปาน กลาง	4.77	0.46	มากที่สุด	0.363	3
3	ครูมีความรู้ด้านสุขภาพจิต เด็กปฐมวัย	3.34	0.74	ปาน กลาง	4.78	0.42	มากที่สุด	0.431	1
4	ครูมีความรู้ด้านการดูแล ความปลอดภัยเกี่ยวกับ เครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่อง เล่นและสถานที่ในโรงเรียน	3.61	0.90	มาก	4.73	0.45	มากที่สุด	0.310	4
	รวม	3.45	0.66	ปาน กลาง	4.76	0.33	มากที่สุด	0.380	-

จากตาราง 14 พบว่า สภาพปัจจุบันของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.45$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีความรู้ด้านการดูแลความปลอดภัยเกี่ยวกับเครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องเล่นและสถานที่ในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$) รองลงมา คือ ครูมีความรู้ด้านมาตรการรักษาความปลอดภัย อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.50$) และครูมีความรู้ด้านสุขภาพจิตเด็กปฐมวัย ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.34$) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีความรู้ด้านสุขภาพจิตเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.78$) รองลงมา คือ ครูมีความรู้ด้านมาตรการรักษาความปลอดภัย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$) และครูมีความรู้พื้นฐานด้านโภชนาการ ด้านสุขภาพอนามัยของเด็กปฐมวัย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.75$) ตามลำดับ

ผลความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมเท่ากับ 0.380 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูมีความรู้ด้านสุขภาพจิตเด็กปฐมวัย มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.431$) รองลงมา คือ ครูมีความรู้พื้นฐานด้านโภชนาการ ด้านสุขภาพอนามัยของเด็กปฐมวัย ($PNI_{\text{modified}} = 0.426$) และครูมีความรู้ด้านมาตรการรักษาความปลอดภัย ($PNI_{\text{modified}} = 0.363$)

ตาราง 15 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร สมรรถนะด้านทักษะ ในภาพรวม

ที่	สมรรถนะด้านทักษะ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	อันดับ
		\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ		
1	ทักษะบริหารและการจัดการชั้นเรียนปฐมวัย	3.68	0.67	มาก	4.84	0.29	มากที่สุด	0.315	3
2	ทักษะการจัดสภาพแวดล้อม	3.57	0.64	มาก	4.81	0.29	มากที่สุด	0.347	1
3	ทักษะการสร้างความร่วมมือกับชุมชน	3.70	0.56	มาก	4.88	0.20	มากที่สุด	0.319	2
	รวม	3.65	0.60	มาก	4.84	0.20	มากที่สุด	0.327	-

จากตาราง 15 พบว่า สภาพปัจจุบันของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร สมรรถนะด้านทักษะ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.65$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะการสร้างความร่วมมือกับชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) รองลงมา คือ ทักษะบริหารและการจัดการชั้นเรียนปฐมวัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) และทักษะการจัดสภาพแวดล้อม ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะการสร้างความร่วมมือกับชุมชน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$) รองลงมา คือ ทักษะบริหารและการจัดการชั้นเรียนปฐมวัย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$) และทักษะการจัดสภาพแวดล้อม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.81$) ตามลำดับ

ผลความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมเท่ากับ 0.327 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทักษะการจัดสภาพแวดล้อม มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.347$) รองลงมา คือ ทักษะการสร้างความร่วมมือกับชุมชน ($PNI_{\text{modified}} = 0.319$) และทักษะบริหารและการจัดการชั้นเรียนปฐมวัย ($PNI_{\text{modified}} = 0.315$)

ตาราง 16 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร สมรรถนะด้านทักษะ ทักษะบริหารและการจัดการชั้นเรียน

ที่	ทักษะบริหารและการจัดการชั้นเรียน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	อันดับ
		\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ		
1	ครูสามารถจัดมุมประสบการณ์ในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก	3.66	0.65	มาก	4.88	0.33	มากที่สุด	0.333	2
2	ครูสามารถจัดหาสื่ออุปกรณ์ให้เพียงพอ เหมาะสมกับช่วงวัยและความต้องการของเด็ก	3.59	0.68	มาก	4.83	0.38	มากที่สุด	0.345	1
3	ครูสามารถจัดบรรยากาศการเรียนและสิ่งแวดล้อมเชิงบวก ให้มีความสงบ เป็นระเบียบ สนุกสนานกับการจัดกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม	3.75	0.71	มาก	4.95	0.21	มากที่สุด	0.320	3
4	ครูสามารถรวบรวมข้อมูลเด็กปฐมวัยเป็นรายบุคคล และนำมาวิเคราะห์เพื่อจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศ	3.67	0.70	มาก	4.84	0.37	มากที่สุด	0.319	4
5	ครูสามารถจัดทำเอกสารประจำชั้นเรียนตามมาตรฐานระดับปฐมวัย มีการบันทึกอย่างสม่ำเสมอและเป็นปัจจุบัน	3.62	0.87	มาก	4.77	0.43	มากที่สุด	0.318	5
6	ครูสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้ด้วยความสุขและมีความปลอดภัย	3.77	0.71	มาก	4.78	0.42	มากที่สุด	0.268	6
	รวม	3.68	0.67	มาก	4.84	0.29	มากที่สุด	0.315	-

จากตาราง 16 พบว่า สภาพปัจจุบันของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.68$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้อย่างมีความสุขและมีความปลอดภัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) รองลงมา คือ ครูสามารถจัดบรรยากาศการเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมเชิงบวก ให้มีความสงบ เป็นระเบียบ สนุกสนานกับการจัดกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) และครูสามารถรวบรวมข้อมูลเด็กปฐมวัยเป็นรายบุคคลและนำมาวิเคราะห์เพื่อจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูสามารถจัดบรรยากาศการเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมเชิงบวกให้มีความสงบ เป็นระเบียบ สนุกสนานกับการจัดกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.95$) รองลงมา คือ ครูสามารถจัดมุมประสบการณ์ในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$) และครูสามารถรวบรวมข้อมูลเด็กปฐมวัยเป็นรายบุคคลและนำมาวิเคราะห์เพื่อจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$) ตามลำดับ

ผลความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมเท่ากับ 0.315 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูสามารถจัดหาสื่ออุปกรณ์ให้เพียงพอ เหมาะสมกับช่วงวัยและความต้องการของเด็ก มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.345$) รองลงมา คือ ครูสามารถจัดมุมประสบการณ์ในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก ($PNI_{\text{modified}} = 0.333$) และครูสามารถจัดบรรยากาศการเรียนรู้และสิ่งแวดล้อมเชิงบวก ให้มีความสงบ เป็นระเบียบ สนุกสนานกับการจัดกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม ($PNI_{\text{modified}} = 0.320$)

ตาราง 17 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร สมรรถนะด้านทักษะ ทักษะการจัดสภาพแวดล้อม

ที่	ทักษะการจัดสภาพแวดล้อม	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	อันดับ
		\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ		
1	ครูสามารถจัดสร้าง จัดหาวัสดุ อุปกรณ์เสริมสร้างพัฒนาการและเสริมสร้างการเรียนรู้อย่างหลากหลายและเพียงพอ	3.58	0.56	มาก	4.92	0.27	มากที่สุด	0.374	1
2	ครูสามารถปรับเปลี่ยนสิ่งของที่ชำรุดภายในห้องเรียนหรือสนามเด็กเล่นนอกห้องเรียน อาคารสถานที่ให้เหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้	3.41	0.73	ปานกลาง	4.66	0.48	มากที่สุด	0.367	2
3	ครูสามารถจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้สวยงาม ร่มรื่น เป็นระเบียบ มีบรรยากาศดี มีความหลากหลายและปลอดภัย	3.53	0.82	มาก	4.72	0.45	มากที่สุด	0.337	3
4	ครูสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับเด็ก เด็กกับเด็ก ทำให้เด็กเกิดความอบอุ่น ซึ่งเป็นสิ่งกระตุ้นที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และทำงานได้สำเร็จ	3.77	0.66	มาก	4.95	0.21	มากที่สุด	0.313	4
	รวม	3.57	0.64	มาก	4.81	0.29	มากที่สุด	0.347	-

จากตาราง 17 พบว่า สภาพปัจจุบันของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับเด็ก เด็กกับเด็ก ทำให้เด็กเกิดความอบอุ่น ซึ่งเป็นสิ่งกระตุ้นที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และทำงานได้สำเร็จ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) รองลงมา คือ ครูสามารถจัดสร้าง จัดหาวัสดุ อุปกรณ์เสริมสร้างพัฒนาการและเสริมสร้างการเรียนรู้อย่างหลากหลายและเพียงพอ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) และครูสามารถจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้สวยงาม ร่มรื่น เป็นระเบียบ มีบรรยากาศดี มีความหลากหลายและปลอดภัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับเด็ก เด็กกับเด็ก ทำให้เด็กเกิดความอบอุ่น เป็นสิ่งกระตุ้นที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และทำงานได้สำเร็จ ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.95$) รองลงมา คือ ครูสามารถจัดสร้าง จัดหาวัสดุ อุปกรณ์เสริมสร้างพัฒนาการและเสริมสร้างการเรียนรู้อย่างหลากหลายและเพียงพอ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.92$) และครูสามารถจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้สวยงาม ร่มรื่น เป็นระเบียบ มีบรรยากาศดี มีความหลากหลายและปลอดภัย อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.72$) ตามลำดับ

ผลความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมเท่ากับ 0.347 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูสามารถจัดสร้าง จัดหาวัสดุ อุปกรณ์เสริมสร้างพัฒนาการและเสริมสร้างการเรียนรู้อย่างหลากหลายและเพียงพอ มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.374$) รองลงมา คือ ครูสามารถปรับเปลี่ยนสิ่งของที่ชำรุดภายในห้องเรียนหรือสนามเด็กเล่นนอกห้องเรียน อาคารสถานที่ให้เหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้ ($PNI_{\text{modified}} = 0.367$) และครูสามารถจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้สวยงาม ร่มรื่น เป็นระเบียบ มีบรรยากาศดีมีความหลากหลายและปลอดภัย ($PNI_{\text{modified}} = 0.337$)

ตาราง 18 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร สมรรถนะด้านทักษะ ทักษะการสร้างความร่วมมือกับชุมชน

ที่	ทักษะการสร้างความร่วมมือกับชุมชน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	อันดับ
		\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ		
1	ครูสามารถประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่น ๆ ให้มาเป็นอาสาสมัครในกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ปราชญ์ชาวบ้าน วิทยากรให้ความรู้กับเด็กปฐมวัย	3.64	0.55	มาก	4.78	0.42	มากที่สุด	0.313	5
2	ครูสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน โดยการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ	3.67	0.59	มาก	4.84	0.37	มากที่สุด	0.319	3
3	ครูสามารถสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่น ๆ	3.66	0.57	มาก	4.95	0.21	มากที่สุด	0.352	1
4	ครูสามารถนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น	3.75	0.64	มาก	4.97	0.18	มากที่สุด	0.325	2
5	ครูสามารถให้คำแนะนำและให้ความรู้ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยเพื่อให้ผู้ปกครองและชุมชน สนับสนุนส่งเสริมพัฒนาการเด็กและการจัดการเรียนรู้ระดับปฐมวัย	3.69	0.61	มาก	4.86	0.35	มากที่สุด	0.317	4
6	ครูสามารถให้บริการเมื่อชุมชนเข้ามาใช้บริการของโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้	3.77	0.68	มาก	4.89	0.31	มากที่สุด	0.297	6
	รวม	3.70	0.56	มาก	4.88	0.20	มากที่สุด	0.319	-

จากตาราง 18 พบว่า สภาพปัจจุบันของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูสามารถให้บริการเมื่อชุมชนเข้ามาใช้บริการของโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.77$) รองลงมา คือ ครูสามารถนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) และครูสามารถให้คำแนะนำและให้ความรู้ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยเพื่อให้ผู้ปกครองและชุมชน สนับสนุนส่งเสริมพัฒนาการเด็กและการจัดการเรียนรู้ระดับปฐมวัย อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูสามารถนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.97$) รองลงมา คือ ครูสามารถสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.95$) และครูสามารถให้บริการเมื่อชุมชนเข้ามาใช้บริการของโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.89$) ตามลำดับ

ผลความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมเท่ากับ 0.319 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูสามารถสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่น ๆ มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.352$) รองลงมา คือ ครูสามารถนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น ($PNI_{\text{modified}} = 0.325$) และครูสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน โดยการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอ ($PNI_{\text{modified}} = 0.319$)

ตาราง 19 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร สมรรถนะด้านคุณลักษณะ ในภาพรวม

ที่	สมรรถนะด้าน คุณลักษณะ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	อันดับ
		\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ		
1	การพัฒนาตนเอง	3.58	0.61	มาก	4.83	0.29	มากที่สุด	0.349	1
2	คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ	3.89	0.68	มาก	4.92	0.19	มากที่สุด	0.265	4
3	การสื่อสารและ การปฏิสัมพันธ์เชิงบวก (จิตสำนึกความเป็นครู ปฐมวัย)	3.75	0.65	มาก	4.88	0.22	มากที่สุด	0.301	3
4	มุ่งผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติ งาน	3.66	0.60	มาก	4.88	0.22	มากที่สุด	0.333	2
	รวม	3.72	0.60	มาก	4.88	0.19	มากที่สุด	0.312	-

จากตาราง 19 พบว่า สภาพปัจจุบันของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ด้านคุณลักษณะ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) รองลงมา คือ การสื่อสารและการปฏิสัมพันธ์เชิงบวก (จิตสำนึกความเป็นครูปฐมวัย) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) และมุ่งผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ด้านคุณลักษณะ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.92$) รองลงมา คือ มุ่งผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงาน และการสื่อสารและการปฏิสัมพันธ์เชิงบวก(จิตสำนึกความเป็นครูปฐมวัย) อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$) และการพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$) ตามลำดับ

ผลความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ด้านคุณลักษณะ ในภาพรวมเท่ากับ 0.312 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า การพัฒนาตนเอง มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.349$) รองลงมา คือ มุ่งผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงาน ($PNI_{\text{modified}} = 0.333$) และการสื่อสารและการปฏิสัมพันธ์เชิงบวก (จิตสำนึกความเป็นครูปฐมวัย) ($PNI_{\text{modified}} = 0.301$)

ตาราง 20 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร สมรรถนะด้านคุณลักษณะ การพัฒนาตนเอง

ที่	การพัฒนาตนเอง	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	อันดับ
		\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ		
1	ครูมีความมุ่งมั่นตั้งใจ วางแผน การพัฒนาศักยภาพของตนเอง ตรงตามความต้องการ	3.56	0.61	มาก	4.75	0.44	มากที่สุด	0.334	4
2	ครูมีการศึกษา ค้นคว้า หาความรู้เพิ่มเติมใหม่ ๆ จากการอบรม สัมมนา หนังสือ ตำรา ตามความ เหมาะสมอย่างต่อเนื่อง	3.53	0.62	มาก	4.84	0.37	มากที่สุด	0.371	2
3	ครูมีการติดตามข้อมูลด้าน การศึกษาปฐมวัย และข่าวสาร ต่าง ๆ ที่ทันสมัย ทันต่อ เหตุการณ์	3.55	0.69	มาก	4.80	0.41	มากที่สุด	0.352	3
4	ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ องค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางวิชาการ และวิชาชีพกับเพื่อนร่วมงาน หรือผู้อื่นเพื่อนำมาใช้เป็น แนวทางในการจัด ประสบการณ์กับเด็กปฐมวัย และพัฒนาตนเอง	3.69	0.69	มาก	4.83	0.38	มากที่สุด	0.309	5
5	ครูมีการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาสร้างเป็นนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนา งาน	3.58	0.75	มาก	4.94	0.24	มากที่สุด	0.380	1
	รวม	3.58	0.61	มาก	4.83	0.29	มากที่สุด	0.349	-

จากตาราง 20 พบว่า สภาพปัจจุบันของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการ และวิชาชีพกับเพื่อนร่วมงานหรือผู้อื่นเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์ กับเด็กปฐมวัย และพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.69$) รองลงมา คือ ครูมีการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาสร้างเป็นนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.58$) และครูมีความมุ่งมั่นตั้งใจ วางแผนการพัฒนาศักยภาพของตนเองตรงตามความต้องการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาสร้างเป็นนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางาน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.94$) รองลงมา คือ ครูมีการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมใหม่ ๆ จากการอบรม สัมมนา หนังสือ ตำรา ตามความเหมาะสมอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.84$) และครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางวิชาการ และวิชาชีพกับเพื่อนร่วมงานหรือผู้อื่นเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์กับเด็กปฐมวัยและพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.83$) ตามลำดับ

ผลความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมเท่ากับ 0.349 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูมีการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาสร้างเป็นนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางาน มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.380$) รองลงมา คือ ครูมีการศึกษา ค้นคว้า หาความรู้เพิ่มเติมใหม่ ๆ จากการอบรม สัมมนา หนังสือ ตำรา ตามความเหมาะสมอย่างต่อเนื่อง ($PNI_{\text{modified}} = 0.371$) และครูมีการติดตามข้อมูลด้านการศึกษาปฐมวัย และข่าวสารต่าง ๆ ที่ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ ($PNI_{\text{modified}} = 0.352$)

ตาราง 21 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร สมรรถนะด้านคุณลักษณะ คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ

ที่	คุณธรรม จริยธรรม และ จรรยาบรรณวิชาชีพ	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	อันดับ
		\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ		
1	ครูมีความรัก ความเมตตา ต่อเด็ก ซื่อตรงต่อตนเอง และบุคคลอื่น	3.83	0.66	มาก	4.95	0.21	มากที่สุด	0.292	1
2	ครูมีการประพฤติปฏิบัติตน ถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรม	3.84	0.70	มาก	4.88	0.33	มากที่สุด	0.271	3
3	ครูเป็นสมาชิกที่ดี มีความ ศรัทธาและยึดมั่นใน อุดมการณ์วิชาชีพครู	3.86	0.75	มาก	4.89	0.31	มากที่สุด	0.267	4
4	ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่าง ที่ดีต่อเด็กทั้งกาย วาจา ใจ	3.88	0.79	มาก	4.97	0.18	มากที่สุด	0.281	2
5	ครูมีความมุ่งมั่นในการ ปฏิบัติงานด้วยความอดทน จนประสบความสำเร็จ	3.95	0.76	มาก	4.94	0.24	มากที่สุด	0.251	5
6	ครูปฏิบัติตนถูกต้อง กฎหมายและตามกติกาของ สังคม	3.97	0.76	มาก	4.88	0.33	มากที่สุด	0.229	6
	รวม	3.89	0.68	มาก	4.92	0.19	มากที่สุด	0.265	-

จากตาราง 21 พบว่า สภาพปัจจุบันของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.89$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูปฏิบัติตนถูกต้องกฎหมายและตามกติกาสังคม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$) รองลงมา คือ ครูมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานด้วยความอดทนจนประสบความสำเร็จ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.95$) และครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อเด็กทั้งกาย วาจา ใจ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.92$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อเด็กทั้งกาย วาจา ใจ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.97$) รองลงมา คือ ครูมีความรัก ความเมตตาต่อเด็ก ซื่อตรงต่อตนเองและบุคคลอื่น อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.95$) และครูมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานด้วยความอดทนจนประสบความสำเร็จ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.94$) ตามลำดับ

ผลความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมเท่ากับ 0.265 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูมีความรัก ความเมตตาต่อเด็ก ซื่อตรงต่อตนเองและบุคคลอื่น มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.292$) รองลงมา คือ ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อเด็กทั้งกาย วาจา ใจ ($PNI_{\text{modified}} = 0.281$) และครูมีการประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรม ($PNI_{\text{modified}} = 0.271$)

ตาราง 22 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร สมรรถนะด้านคุณลักษณะ การสื่อสารและการปฏิสัมพันธ์เชิงบวก (จิตสำนึกความเป็นครูปฐมวัย)

ที่	การสื่อสารและการปฏิสัมพันธ์เชิงบวก (จิตสำนึกความเป็นครูปฐมวัย)	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	อันดับ
		\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ		
1	ครูมีการติดต่อสื่อสารเชิงบวกกับเด็กและผู้ปกครอง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีการสยตาย การพูดจาอย่างสร้างสรรค์	3.70	0.73	มาก	4.94	0.24	มากที่สุด	0.335	3
2	ครูเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งการแต่งกาย กิริยามารยาทที่สุภาพ เรียบร้อย เหมาะสม กับกาลเทศะ	3.84	0.67	มาก	4.84	0.37	มากที่สุด	0.260	5
3	ครูมีการใช้คำพูดหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงความรัก ความเข้าใจ ความปรารถนาดีต่อเด็ก เพื่อนครู และผู้ปกครอง	3.80	0.62	มาก	4.77	0.43	มากที่สุด	0.255	6
4	ครูเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการเลือก ทำกิจกรรมตามความสนใจ ตอบสนองต่อความต้องการของเด็กอย่างเหมาะสม	3.70	0.63	มาก	4.98	0.13	มากที่สุด	0.346	2
5	ครูมีความเข้าใจและยอมรับความแตกต่างของเด็ก แต่ละบุคคล โดยเปิด	3.59	0.79	มาก	4.86	0.35	มากที่สุด	0.354	1

ร.ก.	การสื่อสารและการ ปฏิสัมพันธ์เชิงบวก (จิตสำนึกความเป็นครู ปฐมวัย)	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	อันดับ
		\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ		
	โอกาสให้เด็กได้แสดง ศักยภาพของตนเองตาม ความเหมาะสม								
6	ครูปฏิบัติต่อเด็กทุกคน ด้วยความเท่าเทียมกัน ไม่ลำเอียง ไม่เลือก ปฏิบัติ มีความความเอื้อ อาทรต่อเด็กทุกคนอย่าง สม่ำเสมอ	3.88	0.77	มาก	4.89	0.31	มากที่สุด	0.260	4
	รวม	3.75	0.65	มาก	4.88	0.22	มากที่สุด	0.301	-

จากตาราง 22 พบว่า สภาพปัจจุบันของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูปฏิบัติต่อเด็กทุกคนด้วยความเท่าเทียมกัน ไม่ลำเอียง ไม่เลือกปฏิบัติ มีความความเอื้ออาทรต่อเด็กทุกคนอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) รองลงมา คือ ครูเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งการแต่งกาย กิริยามารยาทที่สุภาพ เรียบร้อย เหมาะสมกับกาลเทศะ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) และครูมีการใช้คำพูดหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงความรัก ความเข้าใจ ความปรารถนาดีต่อเด็ก เพื่อนครู และผู้ปกครอง ซึ่งอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.80$) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการเลือกทำกิจกรรมตามความสนใจ ตอบสนองต่อความต้องการของเด็กอย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.98$) รองลงมา คือ ครูมีการติดต่อสื่อสารเชิงบวกกับเด็กและผู้ปกครอง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีการสบสายตา การพูดจาอย่างสร้างสรรค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.94$) และครูปฏิบัติต่อเด็กทุกคนด้วยความเท่าเทียมกันไม่ลำเอียง ไม่เลือกปฏิบัติ มีความความเอื้ออาทรต่อเด็กทุกคนอย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$) ตามลำดับ

ผลความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมเท่ากับ 0.301 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูมีความเข้าใจและยอมรับความแตกต่างของเด็กแต่ละบุคคล โดยเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงศักยภาพของตนเองตามความเหมาะสม มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.354$) รองลงมา คือ ครูเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการเลือกทำกิจกรรมตามความสนใจ ตอบสนองต่อความต้องการของเด็กอย่างเหมาะสม ($PNI_{\text{modified}} = 0.346$) และครูมีการติดต่อสื่อสารเชิงบวกกับเด็กและผู้ปกครอง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีการสบสายตา การพูดจาอย่างสร้างสรรค์ ($PNI_{\text{modified}} = 0.335$)

ตาราง 23 แสดงสภาพปัจจุบันและสภาพอันพึงประสงค์ และดัชนีความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร สมรรถนะด้านคุณลักษณะ การมุ่งผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงาน

ที่	การมุ่งผลสัมฤทธิ์การ ปฏิบัติงาน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			PNI modified	อันดับ
		\bar{x}	S.D.	ระดับ	\bar{x}	S.D.	ระดับ		
1	ครูมีความมุ่งมั่น ในการปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตามแผน ที่วางไว้อย่างมีคุณภาพ และถูกต้อง	3.67	0.64	มาก	4.95	0.21	มากที่สุด	0.349	2
2	ครูมีการใช้ความคิด ริเริ่มสร้างสรรค์ ในการพัฒนาเด็ก และพัฒนางานต่าง ๆ โดยมีการวางแผน กำหนดเป้าหมาย ติดตาม ประเมินผลการ ปฏิบัติงาน	3.66	0.62	มาก	4.88	0.33	มากที่สุด	0.333	3
3	ครูมีการใช้นวัตกรรม เข้ามาช่วยในการเพิ่ม ประสิทธิภาพการจัด กิจกรรมและพัฒนาการ ปฏิบัติงานให้มีความ น่าสนใจและติดตาม มากยิ่งขึ้น	3.75	0.69	มาก	4.84	0.37	มากที่สุด	0.291	4
4	ครูมีการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนา ประสิทธิภาพ ของผลงานอย่าง ต่อเนื่อง	3.58	0.64	มาก	4.86	0.35	มากที่สุด	0.358	1
	รวม	3.67	0.60	มาก	4.88	0.22	มากที่สุด	0.330	-

จากตาราง 23 พบว่า สภาพปัจจุบันของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีการใช้นวัตกรรมเข้ามาช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมและพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีความน่าสนใจและติดตามมากยิ่งขึ้น อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.75$) รองลงมา คือ ครูมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้อย่างมีคุณภาพและถูกต้อง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.67$) และครูมีการใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาเด็ก และพัฒนางานต่าง ๆ โดยมีการวางแผน กำหนดเป้าหมาย ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.66$) ตามลำดับ

สภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้อย่างมีคุณภาพและถูกต้อง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.95$) รองลงมา คือ ครูมีการใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาเด็ก และพัฒนางานต่าง ๆ โดยมีการวางแผน กำหนดเป้าหมาย ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.88$) และครูมีการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาประสิทธิภาพของผลงานอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.86$) ตามลำดับ

ผลความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ในภาพรวมเท่ากับ 0.330 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ครูมีการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาประสิทธิภาพของผลงานอย่างต่อเนื่อง มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{\text{modified}} = 0.358$) รองลงมา คือ ครูมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้อย่างมีคุณภาพและถูกต้อง ($PNI_{\text{modified}} = 0.349$) และครูมีการใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาเด็ก และพัฒนางานต่าง ๆ โดยมีการวางแผน กำหนดเป้าหมาย ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน ($PNI_{\text{modified}} = 0.333$)

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ทั้ง 3 สมรรถนะ ได้แก่ 1) สมรรถนะด้านความรู้ 2) สมรรถนะด้านคุณลักษณะ และ 3) สมรรถนะด้านทักษะ สามารถแสดงผลการวิจัยได้ดังนี้

1. สมรรถนะด้านความรู้

1.1 ความรู้ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านคิดว่าจะมีวิธีการพัฒนาครูปฐมวัยให้สามารถวิเคราะห์ ออกแบบการจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับหลักสูตรท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ ตามบริบทของสถานศึกษาได้อย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็น ดังนี้

1.1.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือโรงเรียนมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับครูผู้สอนระดับปฐมวัยทุกคน ให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และหลักสูตรท้องถิ่น ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...โรงเรียนให้ความรู้ในการจัดทำหลักสูตร ให้สอดคล้องกับบริบทในท้องถิ่น

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 6 พฤศจิกายน 2565)

...ต้นสังกัดควรมีการอบรมเชิงปฏิบัติการ ให้ความรู้ด้านการจัดทำหลักสูตรปฐมวัยบูรณาการกับหลักสูตรในท้องถิ่นกับครูสอนในระดับปฐมวัยทุกคน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 พฤศจิกายน 2565)

...หน่วยงานควรมีการให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เหมาะสมกับบริบทของแต่ละท้องถิ่น

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 พฤศจิกายน 2565)

...ต้นสังกัดหรือร.จัดอบรมเชิงปฏิบัติการ การบูรณาการแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นกับหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 27 พฤศจิกายน 2565)

1.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษานิเทศการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูผู้สอน ติดตามและสะท้อนผลการจัดกิจกรรมให้เป็นไปตามหลักสูตรท้องถิ่นและบริบทของสถานศึกษา ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผู้อำนวยการการมีการนิเทศติดตามแบบกัลยาณมิตร ให้ข้อเสนอแนะ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงแก้ไข

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 พฤศจิกายน 2565)

...ผู้บริหารนิเทศติดตามสังเกตการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และสะท้อน ผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 27 พฤศจิกายน 2565)

1.2. ความรู้ด้านพัฒนาการเด็กปฐมวัย

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านคิดว่าจะมีวิธีการพัฒนาครูปฐมวัยให้มีความรู้ ความเข้าใจตามลำดับขั้นของพัฒนาการและการเจริญเติบโตของเด็กปฐมวัยอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ให้ความคิดเห็น ดังนี้

1.2.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดอบรมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจตามลำดับขั้น ของพัฒนาการและการเจริญเติบโตของเด็กปฐมวัย ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ต้นสังกัดให้ครูได้เข้ารับการอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาตนเองในเรื่อง การเจริญเติบโตตามลำดับขั้นของพัฒนาการของเด็กปฐมวัย

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 พฤศจิกายน 2565)

...หน่วยงานให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องหลักการและพัฒนาการของเด็ก ปฐมวัย

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 พฤศจิกายน 2565)

...ต้นสังกัดจัดอบรมให้ความรู้พัฒนาการและการเจริญเติบโตของเด็กปฐมวัย

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 27 พฤศจิกายน 2565)

1.2.2 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูศึกษาเอกสารคู่มือ ตำรา บทความ งานวิจัย และแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ เช่น YouTube เพื่อศึกษาหาแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับพัฒนาการตามลำดับขั้นและการเจริญเติบโตของเด็กปฐมวัยได้อย่างเหมาะสม ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผอ.ส่งเสริมให้ครูผู้สอนสืบค้นความรู้เพิ่มเติมจากตำรา บทความ งานวิจัย และแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ เช่น YouTube เกี่ยวกับพัฒนาการตามลำดับขั้นและการเจริญเติบโตของเด็กปฐมวัย

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 พฤศจิกายน 2565)

...ผู้อำนวยการส่งเสริมให้ครูศึกษาเอกสารคู่มือแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับพัฒนาการและการเจริญเติบโตของเด็กปฐมวัย

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 27 พฤศจิกายน 2565)

1.2.3 ครูจัดกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการ และแก้ไขเด็กที่มีพัฒนาการไม่เป็นไปตามช่วงอายุ ให้ความสมดุลเต็มศักยภาพ ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ครูจัดกิจกรรมให้กับเด็กแบบง่าย เพื่อสังเกตพัฒนาการ ศึกษาหาข้อมูล การเจริญเติบโตของเด็กและพัฒนาการที่เป็นลำดับอย่างถูกวิธี

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 พฤศจิกายน 2565)

...ครูจัดกิจกรรมโดยสังเกตเด็กในห้องเรียนของตนว่ามีพัฒนาการที่เหมาะสมหรือไม่ ถ้าพบว่าเด็กมีพัฒนาการไม่เป็นไปตามช่วงอายุ ครูต้องออกแบบกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการให้กับเด็กเพื่อหาแนวทางการแก้ไขได้อย่างถูกต้อง

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 พฤศจิกายน 2565)

1.3 ความรู้ด้านการจัดประสบการณ์และการบูรณาการเรียนรู้

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านคิดว่าจะมีวิธีการพัฒนาครูปฐมวัยให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์และการบูรณาการการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ครอบคลุม ทั้งหลักสูตร กระบวนการ และการประเมินผลอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็น ดังนี้

1.3.1 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ให้มีความรู้ในการจัด
 ประสิทธิภาพให้ครอบคลุมทั้งหลักสูตร กระบวนการ และการประเมินผลให้เหมาะสมกับสภาพสังคม
 ในปัจจุบัน ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ต้นสังกัดจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการจัดประสิทธิภาพและการบูรณาการ
 การจัดประสิทธิภาพการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทั้งหลักสูตร กระบวนการ และการประเมินผล โดยเน้น
 ปฏิบัติมากกว่าการฟังบรรยาย

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 พฤศจิกายน 2565)

...หน่วยงานให้ความรู้กับครูในเรื่องของการจัดประสิทธิภาพการเรียนรู้
 สำหรับเด็กปฐมวัย ว่าในปัจจุบันมีรูปแบบการจัดประสิทธิภาพอะไรบ้างจากนั้นจึงบูรณาการ
 จัดประสิทธิภาพการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 พฤศจิกายน 2565)

...ต้นสังกัดจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครู โดยบูรณาการกระบวนการ
 จัดประสิทธิภาพ การประเมินผล ให้สอดคล้องกับหลักสูตรปฐมวัย

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 27 พฤศจิกายน 2565)

1.3.2. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูศึกษาเทคนิควิธีการต่าง ๆ นำนวัตกรรมมาบูรณาการ
 กับการจัดประสิทธิภาพการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร กระบวนการ และการประเมินผล
 ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ
 เพื่อออกแบบการจัดกิจกรรมเสริมประสิทธิภาพให้สอดคล้องกับหลักสูตร กระบวนการ
 และการประเมินผล

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 6 พฤศจิกายน 2565)

...ผู้อำนวยการส่งเสริมให้ครู นำนวัตกรรมหรือเทคนิควิธีการมาบูรณาการ
 จัดประสิทธิภาพการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 พฤศจิกายน 2565)

...ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนให้นำเทคนิคต่าง ๆ หรือนวัตกรรมมาใช้ออกแบบการจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับหลักสูตร กระบวนการ และการประเมินผลเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 27 พฤศจิกายน 2565)

1.3.3 ครูสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในระดับชั้นเดียวกัน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายใน เพื่อค้นหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ ๆ ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...จัดตั้งกลุ่มให้ครูได้แสดงความคิดเห็น ความเป็นอิสระในการนำเสนอแนวคิด (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 พฤศจิกายน 2565)

...ครูจัดตั้งกลุ่ม (PLC) ในระดับชั้นเดียวกันเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายใน ค้นหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ ๆ ในการจัดประสบการณ์ (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 พฤศจิกายน 2565)

...ครูจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิถีปฏิบัติที่ดีด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัย (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 27 พฤศจิกายน 2565)

1.3.4 ผู้บริหารสถานศึกษามีการตรวจแผน มีนิเทศติดตามกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และประเมินพัฒนาการนักเรียนปฐมวัย ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผู้บริหารสถานศึกษามีการตรวจแผน การนิเทศกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในชั้นเรียน (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 พฤศจิกายน 2565)

...ผอ.มีการนิเทศติดตามการจัดประสบการณ์การเรียนรู้และประเมินพัฒนาการนักเรียนปฐมวัย (ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 27 พฤศจิกายน 2565)

1.4 ความรู้ในการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านคิดว่าจะมีวิธีการพัฒนาครูปฐมวัยให้มีความรู้ความเข้าใจในการนำผลการประเมินพัฒนาการมาออกแบบการจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับความสนใจและพัฒนาการของเด็กแต่ละคนอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็น ดังนี้

1.4.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดอบรมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการนำผลการประเมินพัฒนาการมาออกแบบการจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับความสนใจและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...หน่วยงานจัดอบรมเรื่องการนำผลประเมินพัฒนาการมาออกแบบการจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับความสนใจ ความถนัดและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน
(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 พฤศจิกายน 2565)

...ต้นสังกัดอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจในการประเมินผล และนำผลการประเมินหลังทำกิจกรรมที่ได้มาออกแบบการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละคน
(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 พฤศจิกายน 2565)

1.4.2 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการประเมินผล โดยมีการสืบค้นความรู้จากตำรา และแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ และนำผลการประเมินหลังการจัดประสบการณ์ที่ได้มาออกแบบการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความสนใจ ความถนัดและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผู้อำนวยการสนับสนุนส่งเสริมให้ครูมีความรู้ด้านการประเมินพัฒนาการ โดยค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมจากตำรา งานวิจัย เว็บไซต์ทางการศึกษามาออกแบบการจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับความสนใจ ความถนัดและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน
(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 พฤศจิกายน 2565)

...ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลทางช่องทางต่าง ๆ เช่น การอบรม แหล่งเรียนรู้ออนไลน์ และนำผลการประเมินหลังทำกิจกรรมที่ได้มาออกแบบการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละคน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 พฤศจิกายน 2565)

1.4.3 ครูสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ออกแบบผลการประเมินพัฒนาการมาออกแบบการจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับความสนใจและพัฒนาการของเด็กแต่ละคนดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ครูมีการจัดตั้งกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์จริงที่ครูได้รับ และนำความรู้ในการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยมาเสนอแนวคิดร่วมกัน เพื่อออกแบบการจัดประสบการณ์และเสริมพัฒนาการของเด็กแต่ละคน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 พฤศจิกายน 2565)

...คุณครูตั้งกลุ่ม PLC นำความรู้ในการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อฝึกให้ครูได้มีการคิดหาแนวทางในการพัฒนาเด็กและออกแบบการจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับความถนัด และความสนใจของเด็กแต่ละคนได้

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 พฤศจิกายน 2565)

1.5 ความรู้ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลและการวิจัย

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านคิดว่าจะมีวิธีการพัฒนาครูปฐมวัยให้มีความรู้ในการวิเคราะห์และประเมินพัฒนาการเด็ก ที่ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยได้พัฒนาตนเองเต็มศักยภาพอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็น ดังนี้

1.5.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ครูมีความรู้ในการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล การจัดทำวิจัยในชั้นเรียนและประเมินพัฒนาการเด็กดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ต้นสังกัดให้ครูได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติม มีการถอดบทเรียนจากการวิเคราะห์และประเมินพัฒนาการเด็ก

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 พฤศจิกายน 2565)

...หน่วยงานส่งเสริมการอบรมให้ครูมีความรู้ด้านการวิเคราะห์เด็กและการจัดทำวิจัยเพิ่มมากขึ้น

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 พฤศจิกายน 2565)

...ต้นสังกัดจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้มีความรู้ในการวิเคราะห์ผู้เรียน
เป็นรายบุคคล การจัดทำวิจัยในชั้นเรียนและประเมินพัฒนาการเด็ก

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 27 พฤศจิกายน 2565)

1.5.2 ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบายให้ครูทุกคนมีการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน
เพื่อประเมินและวิเคราะห์เด็กเป็นรายบุคคล ส่งเสริมพัฒนาเด็กปฐมวัยได้พัฒนาตนเอง
ให้เต็มศักยภาพ ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผู้บริหารจัดทำข้อตกลงให้ครูมีกิจกรรมในการถอดบทเรียนจากการทำวิจัย
ในชั้นเรียน มีการประเมินและวิเคราะห์เด็ก เพื่อหาวิธีการส่งเสริมพัฒนาเด็กให้เต็มศักยภาพ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 พฤศจิกายน 2565)

...ผู้บริหารมีการจัดทำนโยบายคุณครูได้ทำการศึกษารายกรณี หรือการทำวิจัย
ในชั้นเรียน มีการวิเคราะห์และประเมินเด็กเป็นรายบุคคลเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาเด็ก

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 พฤศจิกายน 2565)

1.6 ความรู้ด้านสุขภาพอนามัย ความปลอดภัย และสุขภาพจิตเด็กปฐมวัย

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านคิดว่าจะมีวิธีการพัฒนาครูปฐมวัยให้มีความรู้
ด้านสุขภาพจิตเด็กปฐมวัยอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็น ดังนี้

1.6.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำคู่มือสุขภาพอนามัย ความปลอดภัย
และสุขภาพจิตของเด็กปฐมวัย เผยแพร่บนฐานข้อมูลออนไลน์ ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...หน่วยงานจัดทำคู่มือสุขภาพอนามัย ความปลอดภัย และสุขภาพจิตของเด็ก
ให้สามารถดาวน์โหลดข้อมูลได้ทางเพจของหน่วยงานหรือจัดทำเป็นหนังสือ เอกสารแจก
ให้ทุกโรงเรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 พฤศจิกายน 2565)

...ต้นสังกัดจัดทำเอกสาร คู่มือ แนวทางการอบรมเลี้ยงดูและพัฒนา
เด็กปฐมวัย

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 27 พฤศจิกายน 2565)

1.6.2 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดอบรมให้ความรู้กับครูด้านสุขอนามัย ความปลอดภัย และสุขภาพจิตของเด็กปฐมวัย สามารถให้คำแนะนำปรึกษากับผู้ปกครองได้ ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...โรงเรียนจัดอบรมสัมมนาให้ความรู้ด้านสุขอนามัย ความปลอดภัย และสุขภาพจิตของเด็ก

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 พฤศจิกายน 2565)

...ผู้อำนวยการเชิญผู้เชี่ยวชาญทางด้านสุขภาพจิตมาให้ความรู้กับครู เพื่อให้ครูมีความรู้ความเข้าใจพื้นฐานในเรื่องสุขภาพจิตเด็กปฐมวัย

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 พฤศจิกายน 2565)

...ผู้บริหารจัดอบรมเชิงปฏิบัติการพัฒนาครูปฐมวัยด้านอนามัย ความปลอดภัย และสุขภาพจิตของเด็ก มาเสริมสร้างความรู้ให้กับพ่อแม่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 27 พฤศจิกายน 2565)

1.6.3 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครู ใฝ่ระวังพัฒนาการ มีการประเมิน สุขภาพจิต และพัฒนาการทุกด้าน มีการส่งต่อเด็กที่มีความผิดปกติหรือพัฒนาการที่ล่าช้า ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่ส่งเสริมพัฒนาการ เด็ก ใฝ่ระวังพัฒนาการของเด็กโดยการประเมินพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็ก และส่งต่อ เด็กที่มีความผิดปกติหรือพัฒนาการที่ล่าช้า

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 พฤศจิกายน 2565)

...ผู้อำนวยการให้ครูจัดกิจกรรมเพื่อทดสอบ ประเมินพัฒนาการ และสุขภาพจิตเด็ก มีการแปรผลข้อมูล และนำผลมาพิจารณาร่วมกับผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพจิต เพื่อส่งต่อเด็กที่มีพัฒนาการล่าช้า

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 พฤศจิกายน 2565)

2. สมรรถนะด้านทักษะ

2.1 ทักษะบริหารและการจัดการชั้นเรียน

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านคิดว่าจะมีวิธีการพัฒนาครูปฐมวัยให้สามารถจัดหาสื่ออุปกรณ์ให้เพียงพอ เหมาะสมกับช่วงวัยและความต้องการของเด็กได้อย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็น ดังนี้

2.1.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดอบรมเชิงปฏิบัติการในการผลิตสื่อ อุปกรณ์ เพื่อนำมาพัฒนาทักษะในการบริหารจัดการชั้นเรียนที่เหมาะสม ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...หน่วยงานหรือโรงเรียนอบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดทำสื่ออุปกรณ์ เพื่อนำมาพัฒนาทักษะในการบริหารจัดการชั้นเรียนที่เหมาะสม

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 พฤศจิกายน 2565)

...ต้นสังกัดจัดอบรมเชิงปฏิบัติการในการผลิตสื่อการเรียนรู้อุปกรณ์

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 27 พฤศจิกายน 2565)

2.1.2 ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนงบประมาณหรือระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อจัดหาสื่ออุปกรณ์ให้เพียงพอ เหมาะสมกับเด็กปฐมวัยทุกช่วงวัย ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผู้อำนวยการสำรวจความต้องการจำเป็นของการใช้สื่ออุปกรณ์ในระดับปฐมวัยให้เพียงพอกับจำนวนเด็กและมีความเหมาะสมกับกับช่วงวัย เพื่อจัดสรรงบประมาณหรือระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 พฤศจิกายน 2565)

...ผู้บริหารจัดหางบประมาณในการซื้อหรือจัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้เพียงพอต่อความต้องการและมีความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 พฤศจิกายน 2565)

2.2 ทักษะการจัดสภาพแวดล้อม

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านคิดว่าจะมีวิธีการพัฒนาครูปฐมวัยให้สามารถจัดสร้าง จัดหาวัสดุ อุปกรณ์เสริมสร้างพัฒนาการและเสริมสร้างการเรียนรู้อย่างหลากหลายและเพียงพอ อย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็น ดังนี้

2.2.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำคู่มือและจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่องการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก เพื่อสามารถนำมาจัดสร้าง จัดหาวัสดุ อุปกรณ์เสริมสร้างพัฒนาการอย่างหลากหลายและเพียงพอ ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ต้นสังกัดจัดอบรมและศึกษาจากคู่มือที่จัดทำขึ้นในการจัดสภาพแวดล้อม ทั้งภายในและภายนอก เพื่อหาสื่อที่มีความเหมาะสมที่เสริมสร้างการเรียนรู้ให้กับเด็ก อย่างหลากหลายเหมาะสมกับบรรยากาศในชั้นเรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 พฤศจิกายน 2565)

...หน่วยงานจัดอบรมให้ความรู้กับครูในเรื่องของการผลิตสื่อการสอน เพื่อที่ครู จะได้นำความรู้ที่ได้รับมาจัดสร้าง จัดหาสื่ออุปกรณ์ให้เหมาะสมกับความต้องการตามวัยของผู้เรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 พฤศจิกายน 2565)

...ต้นสังกัดจัดอบรม และจัดทำคู่มือแนวทางการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกเพื่อส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยสภาพแวดล้อมในห้องเรียนเอื้อต่อการจัดกิจกรรม

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 27 พฤศจิกายน 2565)

2.2.2 ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศติดตามห้องเรียนที่ส่งเสริมพัฒนาการ เด็กปฐมวัยให้ได้คุณภาพ เพื่อดูการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผู้บริหารมีกานิเทศห้องเรียนเพื่อดูการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกห้องเรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 พฤศจิกายน 2565)

...ผู้บริหารนิเทศติดตามการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 27 พฤศจิกายน 2565)

2.2.3 ครูศึกษาข้อมูลใหม่ ๆ จากทุกช่องทางในการจัดสร้าง จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ สื่อที่เสริมสร้างพัฒนาการให้กับเด็กอย่างเหมาะสมและเพียงพอกับบรรยากาศในชั้นเรียน ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ครูควรศึกษาข้อมูลใหม่ ๆ จากทุกช่องทางในการจัดสร้าง จัดหาสื่อ ที่มีความเหมาะสมที่เสริมสร้างการเรียนรู้ให้กับเด็กอย่างหลากหลาย มีความเหมาะสมกับบรรยากาศ ในชั้นเรียนให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรม

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 พฤศจิกายน 2565)

...คุณ ครูผลิตสื่อ จัดหาวัสดุอุปกรณ์ ที่เหมาะสม และเพียงพอ ต่อการจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกห้องเรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 พฤศจิกายน 2565)

...ครูปฐมวัยสามารถจัดสร้าง จัดหาวัสดุ อุปกรณ์เสริมสร้างพัฒนาการ และเสริมสร้างการเรียนรู้อย่างหลากหลายและเพียงพอ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 27 พฤศจิกายน 2565)

2.3 ทักษะการสร้างความร่วมมือกับชุมชน

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านคิดว่าจะมีวิธีการพัฒนาครูปฐมวัยให้สามารถ สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่น ๆ อย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ให้ความคิดเห็น ดังนี้

2.3.1 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดโครงการหรือกิจกรรมที่มีการปฏิบัติสัมพันธ์ ระหว่างเด็ก ผู้ปกครอง ครู เช่น ประชุมผู้ปกครอง เยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล และความคิดเห็นร่วมกัน และเป็นผู้นำครูในการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนเพื่อสร้างสัมพันธ์ที่ดี ระหว่างครู ชุมชน และโรงเรียน ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผู้บริหารจัดโครงการหรือกิจกรรมที่มีการปฏิบัติสัมพันธ์ระหว่างเด็ก ผู้ปกครอง ครู ร่วมกัน เช่น ประชุมผู้ปกครอง เยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล และความคิดเห็นร่วมกัน และเป็นผู้นำครูในการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนเพื่อสร้างสัมพันธ์ที่ดี ระหว่างครู ชุมชน และโรงเรียน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 พฤศจิกายน 2565)

...ผู้บริหารจัดกิจกรรมการประชุมผู้ปกครองนักเรียน เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดี ระหว่างบ้านและโรงเรียน การจัดทำสารสัมพันธ์บ้านโรงเรียน เพื่อสื่อสารสร้างความเข้าใจ ในการอบรมเลี้ยงดูและเฝ้าระวังส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 27 พฤศจิกายน 2565)

2.3.2 ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางชุมชนจัดขึ้น เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม เช่น เชิญวิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้ กับเด็ก ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน สร้างช่องทางติดต่อ ออนไลน์เพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสารและติดต่อข้อมูลต่าง ๆ ร่วมกัน ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผู้อำนวยการส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจกรรม ต่าง ๆ ของทางโรงเรียน เช่น ปราชญ์ชาวบ้าน สร้างเครือข่ายในกลุ่มผู้ปกครอง เพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสาร และติดต่อข้อมูลต่าง ๆ ร่วมกัน มีการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนที่จัดขึ้น

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 พฤศจิกายน 2565)

...ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมหรือโครงการที่ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้กับเด็กเพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือ เช่น เชิญวิทยากร ท้องถิ่นมาให้ความรู้กับเด็กในเรื่องต่าง ๆ ที่คนในชุมชนมีความสามารถในเรื่องนั้น ๆ และให้ผู้ปกครอง เข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนกับครูอยู่เสมอ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 พฤศจิกายน 2565)

...ผู้บริหารสนับสนุนส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัย เช่น เป็นวิทยากรให้ความรู้ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในชั้นเรียน การสร้างเครือข่ายการพัฒนาเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย พ่อแม่ผู้ปกครองเด็กปฐมวัย กรรมการสถานศึกษา ผู้นำชุมชน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องระดมทรัพยากร เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 27 พฤศจิกายน 2565)

3. สมรรถนะด้านคุณลักษณะ

3.1 การพัฒนาตนเอง

จาก ประเด็น สัมภาษณ์ ท่าน คิดว่าจะมีวิธีการพัฒนาครูปฐมวัย ให้มีการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาสร้างเป็นนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางานอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็น ดังนี้

3.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายหรือข้อตกลงให้ครูควรมีการพัฒนาตนเอง โดยนำเทคโนโลยีมาสร้างสรรค์ด้านนวัตกรรม เพื่อกระตุ้นให้ครูให้ครูได้มีการพัฒนาตนเองและพัฒนางานอยู่เสมอ ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผอ.ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้เรียนรู้ตลอดเวลาเพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนางาน โดยนำเทคโนโลยีมาสร้างสรรค์สิ่งใหม่

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 พฤศจิกายน 2565)

...ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบายว่าใน 1 ปีการศึกษาคุณครูควรมีการพัฒนานวัตกรรมมาคนละ 1 เรื่อง เพื่อให้ครูได้มีการกระตุ้นเกิดการพัฒนาตนเอง และพัฒนางาน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 พฤศจิกายน 2565)

...ผู้อำนวยการส่งเสริมให้ครูไปศึกษาหรือมีการพัฒนาตนเองอย่างน้อย 20 ชม.ต่อปีการศึกษา เพื่อครูจะได้นำความรู้ใหม่ ๆ มาพัฒนาและออกแบบนวัตกรรมได้

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 27 พฤศจิกายน 2565)

3.1.2 ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเอง พัฒนางาน โดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อครูจะได้นำความรู้ใหม่ ๆ มาพัฒนาและออกแบบนวัตกรรมได้ ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...หน่วยงานหรือโรงเรียนมีการส่งเสริมการอบรมด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อครูจะได้นำความรู้ใหม่ ๆ มาพัฒนาและออกแบบนวัตกรรมได้

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 6 พฤศจิกายน 2565)

...ผู้อำนวยการสนับสนุนให้ครูใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา โดยจัดอบรมครูทุกคนในโรงเรียนให้มีความรู้ด้านเทคโนโลยี และนำความรู้ใหม่ ๆ ที่ได้รับมาออกแบบนวัตกรรมได้

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 พฤศจิกายน 2565)

...ผู้บริหารมีการจัดอบรมด้านการใช้เทคโนโลยี การออกแบบนวัตกรรม เพื่อให้ครูได้มีการพัฒนาตนเองและพัฒนางานอยู่เสมอ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 พฤศจิกายน 2565)

3.1.3 ครูศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง เกี่ยวกับการนำความรู้เรื่องเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ได้จากการอบรม สื่อออนไลน์ มาพัฒนาและออกแบบนวัตกรรม ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ครูต้องใฝ่เรียนรู้ตลอดเวลา นำเทคโนโลยีมาสร้างสรรค์สิ่งใหม่ หรือปรับปรุงสิ่งที่มีอยู่เดิมเพื่อนำมาสร้างเป็นนวัตกรรม

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 พฤศจิกายน 2565)

...ครูต้องมีการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ โดยเฉพาะความรู้ด้านเทคโนโลยีที่ได้จากการอบรม สื่อออนไลน์ มาพัฒนาและออกแบบเป็นนวัตกรรม

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 27 พฤศจิกายน 2565)

3.2 คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านคิดว่าจะมีวิธีการพัฒนาครูปฐมวัยให้มีความรัก ความเมตตาต่อเด็ก ซื่อตรงต่อตนเองและบุคคลอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็น ดังนี้

3.2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำคู่มือส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณของครู เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความรัก ความเมตตาต่อเด็ก ซื่อตรงต่อตนเองและบุคคลมีคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณที่ดีงาม เป็นตัวอย่างที่ดีแก่คนในชุมชน

...ผู้บริหารจัดทำคู่มือส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมให้กับครู มีการทบทวนจรรยาบรรณวิชาชีพ ตระหนักถึงหน้าที่ความรับผิดชอบ มีความรัก ความเมตตาต่อเด็ก ซื่อตรงต่อตนเองและบุคคลอื่น เป็นตัวอย่างที่ดีแก่คนอื่น

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 พฤศจิกายน 2565)

...ผู้อำนวยการจัดทำคู่มือคู่มือส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณของครู เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความรัก ความเมตตาต่อเด็ก ซื่อตรงต่อตนเองและบุคคลอื่น

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 พฤศจิกายน 2565)

3.2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาจัดระบบประเมินครูผู้สอนปฐมวัย ด้านความรัก ความเมตตาต่อเด็ก ซื่อตรงต่อตนเองและเพื่อนร่วมงาน การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี โดยมีครู ผู้ปกครอง และผู้บริหารสถานศึกษา เป็นผู้ประเมิน ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผู้บริหารควรมีการประเมินครูในทุกด้าน เช่น ด้านความรัก ความเมตตาต่อเด็ก ซื่อตรงต่อตนเองและเพื่อนร่วมงาน การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี โดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมดเป็นผู้ประเมิน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 พฤศจิกายน 2565)

...ผู้บริหารมีการประเมินครูด้านคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี โดยมีผู้ประเมิน ครู ผู้ปกครอง และผู้บริหารสถานศึกษา

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 27 พฤศจิกายน 2565)

3.3 การสื่อสารและการปฏิสัมพันธ์เชิงบวก (จิตสำนึกความเป็นครูปฐมวัย)

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านคิดว่าจะมีวิธีการพัฒนาครูปฐมวัยให้มีความเข้าใจและยอมรับความแตกต่างของเด็กแต่ละบุคคล โดยเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงศักยภาพของตนเองตามความเหมาะสมอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็น ดังนี้

3.3.1 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ครูมีความรู้ความเข้าใจความแตกต่างของเด็กแต่ละบุคคล โดยเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงศักยภาพของตนเองตามความเหมาะสม ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ต้นสังกัดจัดอบรมให้ครูมีความเข้าใจและยอมรับความแตกต่างของเด็กแต่ละบุคคล โดยเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงศักยภาพของตนเองตามความเหมาะสม

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 พฤศจิกายน 2565)

...หน่วยงานอบรมให้ความรู้ครูปฐมวัยทุกคนให้เข้าใจความแตกต่างของเด็กแต่ละคน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 พฤศจิกายน 2565)

...ต้นสังกัดจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ให้ครูเข้าใจและยอมรับความแตกต่างของเด็กแต่ละบุคคล และนำไปพัฒนาทักษะสมอง EF ของเด็ก

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 27 พฤศจิกายน 2565)

3.3.2 ผู้บริหารสถานศึกษานิเทศติดตามการจัดประสบการณ์ครูปฐมวัยสังเกตขณะทำกิจกรรม มีการเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงศักยภาพของตนเอง โดยวิเคราะห์บทบาทครูและพฤติกรรมของเด็ก ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผู้อำนวยการนิเทศการจัดประสบการณ์ของครู โดยสังเกตขณะทำกิจกรรมดูการโต้ตอบระหว่างเด็กกับครู มีการเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงศักยภาพของตนเอง

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 พฤศจิกายน 2565)

...ผู้บริหารออกนิเทศ สังเกตการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และสะท้อนผลการจัดกิจกรรม โดยวิเคราะห์บทบาทครูและพฤติกรรมของเด็ก

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 27 พฤศจิกายน 2565)

3.3.3 ครูมีวิธีการสอนที่หลากหลายเชิงสร้างสรรค์ ตอบสนองความต้องการของเด็กแต่ละคน เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความสามารถ ความถนัด และความสนใจ ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ครูควรเข้าใจและตอบสนองข้อเสนอเกี่ยวกับการกระทำของเด็กในเชิงสร้างสรรค์ ตามสภาพปัญหาและความต้องการของเด็กแต่ละคน เปิดโอกาสให้เด็กแต่ละคนได้แสดงความสามารถ ความถนัด และความสนใจ

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 พฤศจิกายน 2565)

...ครูต้องเข้าใจความแตกต่างของเด็กแต่ละคน เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงศักยภาพของตนเองตามความเหมาะสม

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 พฤศจิกายน 2565)

...ครูปฏิบัติต่อเด็กทุกคนด้วยความเข้าใจอย่างเท่าเทียมกัน เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงออกตามความสนใจเพราะเด็กแต่ละคนจะมีความแตกต่างกันแต่สิ่งต่างนั้นมาจากพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 27 พฤศจิกายน 2565)

3.4 การมุ่งผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงาน

จากประเด็นสัมภาษณ์ ท่านคิดว่าจะมีวิธีการพัฒนาครูปฐมวัยให้มีการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาประสิทธิภาพของผลงานอย่างต่อเนื่องอย่างไร ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้ความคิดเห็น ดังนี้

3.4.1 ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นให้ครูตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนางานให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้ ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีการวางแผนการปฏิบัติงาน และหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขพัฒนางานให้ปฏิบัติตามแผนที่ได้วางไว้

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 1, 6 พฤศจิกายน 2565)

...ผู้บริหารกระตุ้นให้ครูเห็นความสำคัญในการปฏิบัติงาน มีการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาผลการปฏิบัติงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของผลงานอย่างต่อเนื่อง

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 พฤศจิกายน 2565)

...ผู้บริหารกระตุ้นให้ครูตระหนักถึงความสำคัญของการปฏิบัติงานตามเป้าหมายที่วางไว้

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 พฤศจิกายน 2565)

3.4.2 ครูสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีการแลกเปลี่ยนความรู้ เพื่อปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการปฏิบัติงาน ดังคำสัมภาษณ์ต่อไปนี้

...ครูมีการจัดตั้งกลุ่ม PLC ร่วมกันสะท้อนความคิดในการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการปฏิบัติงาน แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 2, 13 พฤศจิกายน 2565)

...ครูผู้สอนมีกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ปัญหาจากการทำงาน จากนั้นก็ช่วยกันหาแนวทางแก้ไข เพื่อได้ปรับปรุงแก้ไข

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 3, 20 พฤศจิกายน 2565)

...ครูมีกลุ่มกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีปฏิบัติที่ดีด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ระดับปฐมวัยทุกอาทิตย์ เพื่อแก้ไขและพัฒนาประสิทธิภาพของงาน

(ผู้ทรงคุณวุฒิคนที่ 4, 27 พฤศจิกายน 2565)

จากการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ผู้วิจัยขอเสนอผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ดังตาราง 22

ตาราง 24 แสดงแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร สมรรถนะด้านความรู้

แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียน	
ที่	ข้อความ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร
1	<p>ความรู้ด้านความรู้ด้านหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย</p> <p>ประเด็นข้อความ : ท่านคิดว่า จะมีวิธีการพัฒนาครูปฐมวัย ให้สามารถวิเคราะห์ออกแบบ การจัดประสบการณ์ ให้สอดคล้องกับหลักสูตรท้องถิ่น อย่างเป็นระบบ ตามบริบท ของสถานศึกษาได้อย่างไร</p>
	<p>1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือโรงเรียนมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับครูผู้สอนระดับปฐมวัยทุกคน ให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และหลักสูตรท้องถิ่น</p> <p>2. ผู้บริหารสถานศึกษานิเทศการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูผู้สอน ติดตามและสะท้อนผลการจัดกิจกรรมให้เป็นไปตามหลักสูตรท้องถิ่นและบริบทของสถานศึกษา</p>
2	<p>ความรู้ด้านพัฒนาการเด็กปฐมวัย</p> <p>ประเด็นข้อความ : ท่านคิดว่า จะมีวิธีการพัฒนาครูปฐมวัยให้มีความรู้ ความเข้าใจ ตามลำดับขั้นของพัฒนาการและการเจริญเติบโตของเด็กปฐมวัย ได้อย่างไร</p>
	<p>1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดอบรมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจตามลำดับขั้นของพัฒนาการและการเจริญเติบโตของเด็กปฐมวัย</p> <p>2. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูศึกษาเอกสารคู่มือ ตำรา บทความ งานวิจัย และแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ เช่น YouTube เพื่อศึกษาหาแนวทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ให้สอดคล้องกับพัฒนาการตามลำดับขั้น และการเจริญเติบโตของเด็กปฐมวัยได้อย่างเหมาะสม</p>

ที่	ข้อความ	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร
		3. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมพัฒนาการ และแก้ไขเด็กที่มีพัฒนาการไม่เป็นไปตามช่วงอายุ ให้มีความสมดุลเต็มศักยภาพ
3	ความรู้ด้านการจัดประสบการณ์และการบูรณาการเรียนรู้ ประเด็นข้อความ : ท่านคิดว่าจะมีวิธีการพัฒนาครูปฐมวัยให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์และการบูรณาการการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ครอบคลุมทั้งหลักสูตร กระบวนการ และการประเมินผลอย่างไร	1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้มีความรู้ในการจัดประสบการณ์ ครอบคลุมทั้งหลักสูตร กระบวนการ และการประเมินผล ให้เหมาะสมกับสภาพสังคมในปัจจุบัน 2. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูศึกษาเทคนิควิธีการต่าง ๆ นำนวัตกรรมมาบูรณาการกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับหลักสูตร กระบวนการ และการประเมินผล 3. ครูสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ระหว่างโรงเรียนเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายใน เพื่อค้นหาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ใหม่ ๆ
4	ความรู้ในการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย ประเด็นข้อความ : ท่านคิดว่าจะมีวิธีการพัฒนาครูปฐมวัยให้มีความรู้ความเข้าใจในการนำผลการประเมินพัฒนาการมาออกแบบการจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับความสนใจ และพัฒนาการของเด็กแต่ละคนอย่างไร	1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดอบรมให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการนำผลการประเมินพัฒนาการมาออกแบบการจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับความสนใจและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน 2. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีความรู้ความเข้าใจในการประเมินผล โดยมีการสืบค้นความรู้จากตำรา และแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ และนำผลการประเมินหลังการจัดประสบการณ์ที่ได้มาออกแบบการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความสนใจ ความถนัด และพัฒนาการของเด็กแต่ละคน

ที่	ข้อความ	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด กำแพงเพชร
5	<p>ความรู้ด้านการวิเคราะห์ ผู้เรียนเป็นรายบุคคลและการ วิจัย</p> <p>ประเด็นข้อความ : ท่านคิดว่า จะมีวิธีการพัฒนาครูปฐมวัย ให้มีความรู้ในการวิเคราะห์ และประเมินพัฒนาการเด็ก ที่ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัย ได้พัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ อย่างไร</p>	<p>3. ครูสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) แลกเปลี่ยนเรียนรู้การนำผลประเมินพัฒนาการมาออก แบบการจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับความสนใจ และพัฒนาการของเด็กแต่ละคน</p> <hr/> <p>1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ให้ครูมีความรู้ในการวิเคราะห์เด็กเป็นรายบุคคล การจัด ทำวิจัยในชั้นเรียนและประเมินพัฒนาการเด็ก</p> <hr/> <p>2. ผู้บริหารสถานศึกษากำหนดนโยบายให้ครูทุกคน มีการจัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อประเมินและวิเคราะห์ เด็กเป็นรายบุคคล ส่งเสริมพัฒนาเด็กปฐมวัยได้พัฒนา ตนเองให้เต็มศักยภาพ</p>
6	<p>ความรู้ด้านสุขภาพอนามัย ความปลอดภัย และ สุขภาพจิตเด็กปฐมวัย</p> <p>ประเด็นข้อความ : ท่านคิดว่า จะมีวิธีการพัฒนาครูปฐมวัย ให้มีความรู้ด้านสุขภาพจิตเด็ก ปฐมวัยอย่างไร</p>	<p>1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำคู่มือสุขภาพอนามัย ความปลอดภัย และสุขภาพจิตของเด็กปฐมวัย เผยแพร่บนฐานข้อมูลออนไลน์</p> <p>2. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดอบรมให้ความรู้กับครูด้าน สุขภาพอนามัย ความปลอดภัย และสุขภาพจิตของเด็ก ปฐมวัย สามารถให้คำแนะนำปรึกษากับผู้ปกครองได้</p> <p>3. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครู ใฝ่ระวัง พัฒนาการทุกด้าน มีการประเมินสุขภาพจิต มีการส่ง ต่อเด็กที่มีความผิดปกติหรือพัฒนาการที่ล่าช้า</p>

ตาราง 25 แสดงแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร สมรรถนะด้านทักษะ

ที่	ข้อความถาม	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร
1	<p>ทักษะบริหารและการจัดการชั้นเรียน</p> <p>ประเด็นข้อความถาม : ท่านคิดว่า จะมีวิธีการพัฒนาครูปฐมวัยให้สามารถจัดหาสื่ออุปกรณ์ให้เพียงพอ เหมาะสมกับช่วงวัยและความต้องการของเด็กๆ อย่างไร</p>	<p>1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดอบรมเชิงปฏิบัติการในการผลิตสื่ออุปกรณ์ เพื่อนำมาพัฒนาทักษะในการบริหารจัดการชั้นเรียนที่เหมาะสม</p> <p>2. ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนงบประมาณหรือระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อจัดหาสื่ออุปกรณ์ให้เพียงพอ เหมาะสมกับเด็กปฐมวัยทุกช่วงวัย</p>
2	<p>ทักษะการจัดสภาพแวดล้อม</p> <p>ประเด็นข้อความถาม : ท่านคิดว่า จะมีวิธีการพัฒนาครูปฐมวัยให้สามารถจัดสร้าง จัดหาวัสดุ อุปกรณ์เสริมสร้างพัฒนาการ และเสริม สร้างการเรียนรู้ อย่างหลากหลายและเพียงพอ อย่างไร</p>	<p>1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดทำคู่มือและจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก เพื่อสามารถนำมาจัดสร้าง จัดหาวัสดุ อุปกรณ์เสริมสร้างพัฒนาการอย่างหลากหลาย และเพียงพอ</p> <p>2. ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศติดตามห้องเรียนที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยให้ได้คุณภาพ เพื่อการ จัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน</p> <p>3. ครูศึกษาข้อมูลใหม่ ๆ จากทุกช่องทางในการจัดสร้าง จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ สื่อที่เสริมสร้างพัฒนาการให้กับเด็กอย่างเหมาะสมและเพียงพอกับบรรยากาศในชั้นเรียน</p>

ที่	ข้อความ	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด กำแพงเพชร
3	<p>ทักษะการสร้างความร่วมมือกับชุมชน</p> <p>ประเด็นข้อความ : ท่านคิดว่า จะมีวิธีการพัฒนาครูปฐมวัยให้ สามารถสร้างเครือข่ายความ ร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่น ๆ อย่างไร</p>	<p>1. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดโครงการหรือกิจกรรม ที่มีการปฏิบัติสัมพันธ์ระหว่างเด็ก ผู้ปกครอง ครู เช่น ประชุมผู้ปกครอง เยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อแลกเปลี่ยน ข้อมูล และความคิดเห็นร่วมกัน และเป็นผู้นำครู ในการเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชนเพื่อสร้างสัมพันธ์ที่ดี ระหว่างครู ชุมชน และโรงเรียน</p> <p>2. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมกิจกรรม ต่าง ๆ ที่ทางชุมชนจัดขึ้น เพื่อสร้างเครือข่าย ความร่วมมือให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม เช่น เชิญ วิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้กับเด็ก ให้ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน สร้างช่องทางติดต่อออนไลน์เพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสาร และติดต่อข้อมูลต่าง ๆ ร่วมกัน</p>

ตาราง 26 แสดงแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร สมรรถนะด้านคุณลักษณะ

ที่	ข้อความถาม	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร
1	<p>การพัฒนาตนเอง</p> <p>ประเด็นข้อความถาม : ท่านคิดว่าจะมีวิธีการพัฒนาครูปฐมวัยให้มีการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาสร้างเป็นนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางานอย่างไร</p>	<p>1. ผู้บริหารสถานศึกษามีนโยบายหรือข้อตกลงให้ครูมีการพัฒนาตนเอง โดยให้นำเทคโนโลยีมาสร้างสรรค์ด้านนวัตกรรม เพื่อกระตุ้นให้ครูมีการพัฒนางานและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ</p> <p>2. ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาตนเอง พัฒนางาน โดยการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อครูจะได้นำความรู้ใหม่ ๆ มาพัฒนาและออกแบบนวัตกรรมได้</p> <p>3. ครูศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง เกี่ยวกับการนำความรู้เรื่องเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่ได้จากการอบรม สื่อออนไลน์ มาพัฒนาและออกแบบนวัตกรรม</p>
2	<p>คุณธรรม จริยธรรม และ จรรยาบรรณวิชาชีพ</p> <p>ประเด็นข้อความถาม : ท่านคิดว่าจะมีวิธีการพัฒนาครูปฐมวัยให้มีความรัก ความเมตตาต่อเด็ก ซื่อตรงต่อตนเองและบุคคลอย่างไร</p>	<p>1. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดทำคู่มือส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณของครู เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความรัก ความเมตตาต่อเด็ก ซื่อตรงต่อตนเองและบุคคล มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณที่ดีงาม เป็นตัวอย่างที่ดีแก่คนในชุมชน</p> <p>2. ผู้บริหารสถานศึกษาจัดระบบประเมินครูผู้สอนปฐมวัย ด้านความรัก ความเมตตาต่อเด็ก ซื่อตรงต่อตนเอง และเพื่อนร่วมงาน การปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี โดยมีครู ผู้ปกครอง และผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ประเมิน</p>

ที่	ข้อความ	แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร
3	<p>การสื่อสารและการปฏิสัมพันธ์ เชิงบวก (จิตสำนึกความเป็น ครูปฐมวัย)</p> <p>ประเด็นข้อความ : ท่านคิดว่า จะมีวิธีการพัฒนาครูปฐมวัย ให้มีความเข้าใจและยอมรับ ความแตกต่างของเด็ก แต่ละบุคคล โดยเปิดโอกาส ให้เด็กได้แสดงศักยภาพ ของตนเองตามความเหมาะสม อย่างไร</p>	<p>1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจ ความแตกต่างของเด็ก แต่ละบุคคล โดยเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงศักยภาพของ ตนเองตามความเหมาะสม</p> <p>2. ผู้บริหารสถานศึกษา นิเทศติดตามการจัด ประสบการณ์ครูปฐมวัย สังเกตขณะทำกิจกรรม มีการเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงศักยภาพของตนเอง โดยวิเคราะห์บทบาทครู และพฤติกรรมของเด็ก</p> <p>3. ครูมีวิธีการสอนที่หลากหลายเชิงสร้างสรรค์ ตอบสนองความต้องการของเด็กแต่ละคน เปิดโอกาส ให้เด็กได้แสดงความสามารถ ความถนัด และความสนใจ</p>
4	<p>การมุ่งผลสัมฤทธิ์การ ปฏิบัติงาน</p> <p>ประเด็นข้อความ : ท่านคิดว่า จะมีวิธีการพัฒนาครูปฐมวัยให้ มีการปรับปรุง แก้ไข และ พัฒนาประสิทธิภาพของผลงาน อย่างต่อเนื่องอย่างไร</p>	<p>1. ผู้บริหารสถานศึกษากระตุ้นให้ครูตระหนักและเห็น ความสำคัญของการพัฒนางานให้เป็นไปตามแผนที่ วางไว้</p> <p>2. ครูสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) มีการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ เพื่อปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาการปฏิบัติงาน</p>

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยเรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร และเพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร มีวิธีดำเนินการวิจัยแบ่งออกเป็น ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ครูปฐมวัย โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดกำแพงเพชร ปีการศึกษา 2565 จำนวน 64 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร มีลักษณะเป็นมาตราประมาณค่า 5 ระดับ ชนิดตอบสนองรายการ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และจัดลำดับความต้องการจำเป็น ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร กลุ่มผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ในด้านปฐมวัย จำนวน 4 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์ แนวทางการพัฒนาสมรรถนะของครูปฐมวัยโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ทั้ง 3 สมรรถนะ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สมรรถนะด้านคุณลักษณะ อยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สมรรถนะด้านคุณลักษณะ อยู่ในระดับมากที่สุด และผลความต้องการจำเป็นทั้ง 3 สมรรถนะเท่ากับ 0.337 ซึ่งด้านที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ สมรรถนะด้านความรู้ (PNI_{modified} = 0.371)

1.1 ผลการศึกษาสมรรถนะด้านความรู้ สภาพปัจจุบันในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความรู้ด้านการจัดประสบการณ์และการบูรณาการเรียนรู้ อยู่ในระดับ

มาก สภาพที่พึงประสงค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความรู้ด้านการจัดประสบการณ์และการบูรณาการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด และผลความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.371 ซึ่งข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ความรู้ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลและการวิจัย ($PNI_{\text{modified}} = 0.474$)

1.1.1 ผลการศึกษาสมรรถนะด้านความรู้ ความรู้ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลและการวิจัย สภาพปัจจุบันในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีความรู้ในการวิเคราะห์และประเมินพัฒนาการเด็ก ที่ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยได้พัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ อยู่ในระดับปานกลาง สภาพที่พึงประสงค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีความรู้ในการวิเคราะห์และประเมินพัฒนาการเด็กที่ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยได้พัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด และผลความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.595 ซึ่งข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ครูมีความรู้ด้านการวิเคราะห์เด็กปฐมวัยเป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบครบทุกด้าน ($PNI_{\text{modified}} = 1.099$)

1.2 ผลการศึกษาสมรรถนะด้านทักษะ สภาพปัจจุบันในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะการสร้างความร่วมมือกับชุมชน อยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะการสร้างความร่วมมือกับชุมชน อยู่ในระดับมากที่สุด และผลความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.327 ซึ่งข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ทักษะการจัดสภาพแวดล้อม ($PNI_{\text{modified}} = 0.347$)

1.2.1 ผลการศึกษาสมรรถนะด้านทักษะ ด้านทักษะการจัดสภาพแวดล้อม สภาพปัจจุบันในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับเด็ก เด็กกับเด็ก ทำให้เด็กเกิดความอบอุ่น ซึ่งเป็นสิ่งกระตุ้นที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และทำงานได้สำเร็จ อยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับเด็ก เด็กกับเด็ก ทำให้เด็กเกิดความอบอุ่น เป็นสิ่งกระตุ้นที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และทำงานได้สำเร็จ ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด และผลความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.347 ซึ่งข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ครูสามารถจัดสร้าง จัดหาวัสดุ อุปกรณ์เสริมสร้างพัฒนาการและเสริมสร้างการเรียนรู้ อย่างหลากหลายและเพียงพอ ($PNI_{\text{modified}} = 0.374$)

1.3 ผลการศึกษาสมรรถนะด้านคุณลักษณะ สภาพปัจจุบันในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพครู อยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ อยู่ในระดับมากที่สุด และผลความต้องการจำเป็นเท่ากับ 0.312 ซึ่งข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การพัฒนาตนเอง ($PNI_{\text{modified}} = 0.349$)

1.3.1 ผลการศึกษาสมรรถนะด้านคุณลักษณะ ด้านการพัฒนาตนเอง สภาพปัจจุบันในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ องค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพกับเพื่อนร่วมงานหรือผู้อื่นเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทาง ในการจัดประสบการณ์กับเด็กปฐมวัยและพัฒนาตนเอง อยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูมีการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาสร้าง เป็นนวัตกรรมเพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางาน อยู่ในระดับมากที่สุด และผลความต้องการจำเป็น เท่ากับ 0.349 ซึ่งข้อที่มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ ครูมีการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาสร้าง เป็นนวัตกรรมเพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางาน ($PNI_{\text{modified}} = 0.380$)

2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ในด้านปฐมวัย จำนวน 4 คน พบว่า มีแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ดังนี้

2.1 สมรรถนะด้านความรู้ พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดอบรม เชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาครูผู้สอนระดับปฐมวัยทุกคน ให้มีความรู้ความเข้าใจหลักสูตรการศึกษา ปฐมวัยและหลักสูตรท้องถิ่น มีการจัดทำคู่มือด้านสุขอนามัย ความปลอดภัย และสุขภาพจิตของเด็ก ปฐมวัย เผยแพร่บนฐานข้อมูลออนไลน์ ผู้บริหารสถานศึกษามีการกำหนดนโยบายให้ครูทุกคนจัดทำ วิจัยในชั้นเรียน โดยส่งเสริมให้ครูทุกคนมีความรู้ในการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลเพื่อนำข้อมูล สารสนเทศที่ได้มาวางแผนจัดทำวิจัย มีการนิเทศการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูผู้สอน ติดตามและสะท้อนผลการจัดกิจกรรมตามหลักสูตรท้องถิ่น และบริบทของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามลำดับขั้นของพัฒนาการและการเจริญเติบโตของเด็กปฐมวัย ส่งเสริมให้ครูศึกษาเทคนิค วิธีการต่าง ๆ จากเอกสารคู่มือ ตำรา บทความ งานวิจัย และแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ เช่น YouTube นำนวัตกรรมที่ได้มาบูรณาการกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ดังนั้นครูควรจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ให้ครอบคลุมทั้งหลักสูตร กระบวนการ และการประเมินผลให้เหมาะสมกับสภาพสังคม ในปัจจุบัน นำผลการประเมินพัฒนาการออกแบบการจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับความสนใจ และพัฒนาการของเด็ก โดยวิเคราะห์เด็กเป็นรายบุคคลและนำมาจัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาเด็กให้มีพัฒนาการที่สมดุลสมวัย มีการเฝ้าระวังพัฒนาการทุกด้าน มีการประเมิน สุขภาพจิต และส่งต่อเด็กที่มีความผิดปกติหรือพัฒนาการที่ล่าช้า สามารถให้คำแนะนำปรึกษา กับผู้ปกครองได้ มีการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ระหว่างโรงเรียน ภายในโรงเรียน เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ค้นหากิจกรรมจัดการเรียนรู้ใหม่ ๆ

2.2 สมรรถนะด้านทักษะ พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ เกี่ยวกับการผลิตสื่อ พร้อมทั้งจัดทำคู่มือการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก

เพื่อนำมาพัฒนาทักษะในการบริหารจัดการชั้นเรียนที่เหมาะสม ครูควรมีการพัฒนาตนเอง ด้วยการศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมจากทุกช่องทางในการจัดสร้าง จัดหา สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ ที่เสริมสร้างพัฒนาการเด็ก ผู้บริหารสถานศึกษานับสนุนงบประมาณหรือระดมทรัพยากรจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อจัดหาสื่ออุปกรณ์ให้เพียงพอ เหมาะสมกับเด็กทุกช่วงวัย มีการนิเทศติดตามผลของห้องเรียนคุณภาพที่ส่งเสริมต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย อีกทั้งการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและท้องถิ่นก็เป็นสิ่งสำคัญ โดยจัดทำเป็นโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน เช่น ประชุมผู้ปกครอง เยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียน ชุมชน และท้องถิ่น มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็นร่วมกัน ส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางชุมชนจัดขึ้นเพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน เช่น เชิญวิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้กับเด็ก สร้างช่องทางติดต่อออนไลน์ เพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสารและติดต่อข้อมูลต่าง ๆ ร่วมกัน เปิดโอกาสให้ชุมชนและท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน ส่งเสริมสนับสนุนคุณภาพของการศึกษา และมุ่งจัดการศึกษาให้ตรงกับความต้องการของชุมชน

2.3 สมรรถนะด้านคุณลักษณะ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีนโยบายหรือข้อตกลงให้ครูมีการพัฒนาตนเองตามแผนที่วางไว้ กระตุ้นให้ครูมีการพัฒนางานและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ส่งเสริมการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ ภายในโรงเรียน และครูเองควรมีการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองจากการอบรม สื่อออนไลน์ นำความรู้ที่ได้รับมาพัฒนาและออกแบบนวัตกรรมอย่างสร้างสรรค์ให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละช่วงวัยและความแตกต่างระหว่างบุคคล ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ให้ครูเข้าใจและยอมรับความแตกต่างของเด็กแต่ละบุคคล ดูแล อบรม ให้ความเอื้ออาทรอย่างสม่ำเสมอ มีวิธีการสอนที่หลากหลายเชิงสร้างสรรค์ ตอบสนองความต้องการของเด็กแต่ละคน เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความสามารถ ความถนัดและความสนใจ ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศติดตามการจัดประสบการณ์ครูปฐมวัย สังเกตขณะทำกิจกรรม มีการเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงศักยภาพของตนเอง โดยวิเคราะห์การปฏิสัมพันธ์เชิงบวกบทบาทครูและพฤติกรรมของเด็ก มีการจัดทำคู่มือส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณของครู เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความรัก ความเมตตาต่อเด็ก ซื่อตรงต่อตนเองและบุคคล มีคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณที่ดีงาม เป็นตัวอย่างที่ดีแก่คนในชุมชน มีระบบประเมินครูผู้สอนปฐมวัย โดยมีครู ผู้ปกครอง และผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ประเมิน ครูมีการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการปฏิบัติงาน

อภิปรายผล

จากผลการศึกษา ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร สามารถอภิปรายผลตามจุดมุ่งหมายของการวิจัย ได้ดังนี้

1. จากการศึกษาความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ทั้ง 3 สมรรถนะ ในภาพรวมสมรรถนะด้านความรู้ มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด รองลงมา คือ สมรรถนะด้านทักษะ และสมรรถนะด้านคุณลักษณะ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสมรรถนะด้านความรู้มีความจำเป็นต่อครูปฐมวัยเพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพและได้มาตรฐาน ดังนั้นครูปฐมวัยควรมีการจัดทำและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของโรงเรียนให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และบริบทของท้องถิ่น จัดประสบการณ์และการบูรณาการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับพัฒนาการเด็กปฐมวัยทุกช่วงวัย มีการประเมินพัฒนาการตามความถนัดและความสนใจของเด็ก รู้และเข้าใจสามารถวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล มีการวางแผนจัดทำวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาเด็กปฐมวัย ส่งเสริมสุขภาพอนามัยให้สะอาด ถูกสุขอนามัย มีความปลอดภัยซึ่งส่งผลต่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัย สอดคล้องกับแนวคิดของ Daft (2008) ที่กล่าวว่า ครูปฐมวัยจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาปฐมวัย เข้าใจพัฒนาการและการเจริญเติบโตของเด็กซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาเด็กปฐมวัย จัดการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย ความปลอดภัย อาหารกลางวัน อาหารว่างให้เหมาะสมตามหลักโภชนาการ มีความแม่นยำในการสังเกต และประเมินผลเพื่อใช้ในการพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษโดยต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล มีความรู้ในการจัดทำและพัฒนาหลักสูตร และสอดคล้องกับแนวคิดของ อนุสรฯ อุดทะ (2562, น. 79-80) ที่กล่าวว่า ครูปฐมวัยต้องมีความรู้ด้านการส่งเสริมพัฒนาเด็ก มีทักษะและเข้าใจพัฒนาการและการเจริญเติบโตเด็กปฐมวัย มีความรู้ด้านสุขภาพอนามัยและสุขภาพจิตเด็กปฐมวัย สามารถสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในการจัดกิจกรรมสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ จัดกิจกรรมที่ปลูกฝังความเป็นประชาธิปไตย ความภาคภูมิใจในความเป็นไทยให้กับเด็ก ดูแลด้านมาตรฐานการรักษาความปลอดภัยเด็กโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมถึงการดำเนินโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและหลักสูตรท้องถิ่นที่มุ่งเน้นพัฒนาการของเด็กทุกด้าน สามารถวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของสถานศึกษา วิเคราะห์และออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ จัดประสบการณ์บูรณาการตอบสนองความต้องการของเด็กปฐมวัย มีความรู้ในการวัดและประเมินผล การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และครูปฐมวัยยังต้องมีความรู้ในการวิเคราะห์จัดทำข้อมูลสารสนเทศของเด็กเป็นรายบุคคล ประเมินพัฒนาการทุกด้านอย่างเป็นระบบและนำผลมาจัดทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อส่งเสริมและพัฒนาเด็กปฐมวัย

1.1 จากการศึกษาความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร สมรรถนะด้านความรู้ ความรู้ด้านการวิเคราะห์ ผู้เรียนเป็นรายบุคคลและการวิจัย พบว่า ครูมีความรู้ด้านการวิเคราะห์เด็กปฐมวัยเป็นรายบุคคล อย่างเป็นระบบครบทุกด้าน มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเด็กมาจากครอบครัวที่แตกต่างกันจึงมีการอบรมเลี้ยงดู การอบรมสั่งสอน การดูแลเอาใจใส่ ความอบอุ่น และฐานเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน ดังนั้นครูต้องมีการวิเคราะห์ มีการประเมิน พัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์ - จิตใจ สังคม และสติปัญญาของเด็กเป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง จัดทำข้อมูลเป็นหลักฐานที่แสดงให้เห็นร่องรอยของพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็ก จากการทำกิจกรรมทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม และนำข้อมูลผลการประเมินพัฒนาการเด็กมาพิจารณา ปรับปรุงวางแผนจัดทำวิจัยให้เด็กแต่ละคนได้รับการพัฒนาตามจุดมุ่งหมาย สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, น. 77) ที่กล่าวว่า การวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัย เพื่อพัฒนาผู้เรียน คือความสามารถในการทำความเข้าใจ แยกประเด็นเป็นส่วนย่อย รวบรวม ประมวลหาข้อสรุปอย่างมีระบบและนำไปใช้ในการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งสามารถวิเคราะห์ห้วงค์กรหรืองานในภาพรวมและดำเนินการแก้ปัญหาเพื่อพัฒนางานอย่างเป็นระบบ และสอดคล้องกับแนวคิดของ อนุสรณ์ อุดทะ (2562, น. 239) ที่กล่าวว่า สมรรถนะด้านการวิเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนา หมายถึง ความรอบรู้เกี่ยวกับการวิจัยทางการศึกษา ได้แก่ การเก็บรวบรวม ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการประเมิน และการให้ข้อมูลย้อนกลับ สามารถออกแบบวิธีการ และเครื่องมือในการวัด และประเมินผลเพื่อส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียน

1.2 จากการศึกษาความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร สมรรถนะด้านทักษะ ทักษะการจัดสภาพแวดล้อม พบว่า ครูสามารถจัดสร้าง จัดหาวัสดุ อุปกรณ์เสริมสร้างพัฒนาการและเสริมสร้างการเรียนรู้อย่างหลากหลายและเพียงพอ มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดสภาพแวดล้อมบางอย่างเป็นเรื่องเกินความสามารถของครูในจัดสร้าง จัดหาวัสดุ อุปกรณ์เสริมสร้างพัฒนาการ และเสริมสร้างการเรียนรู้อย่างหลากหลายและเพียงพอ เพราะต้องใช้งบประมาณ บุคลากรสนับสนุน ซึ่งเป็นสิ่งที่ครูไม่สามารถเข้าไปบริหารจัดการได้ แต่ครูสามารถจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน ให้เป็นระเบียบ สวยงาม มีบรรยากาศดี มีความหลากหลายและปลอดภัย เพื่อเตรียมความพร้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ ปิยะมาศ ทองเปลว (2560, น. 27-28) ที่กล่าวว่า การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กจะต้องอยู่ในสภาพสนองความต้องการ ความสนใจของเด็กทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ผู้สอนจะต้องจัดสภาพแวดล้อม ให้เด็กได้อยู่ ในที่ที่สะอาด ปลอดภัย อากาศสดชื่น ผ่อนคลาย ไม่เครียด มีโอกาสออกกำลังกายและพักผ่อน มีสื่อวัสดุอุปกรณ์ มีของเล่น ที่หลากหลายเหมาะสม

กับวัยให้เด็กมีโอกาสได้เลือกเล่น เรียนรู้เกี่ยวกับตนเองและโลกที่เด็กอยู่ รวมทั้งการอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคม และสอดคล้องกับแนวคิดของ ฐานิดา เกื่อนชำนาญ (2560, น. 9) ที่กล่าวว่า สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการเรียนการสอน ต้องมีบรรยากาศที่ดี มีความสะอาดร่มรื่น สวยงาม จัดหาวัสดุอุปกรณ์ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนพัฒนาการเรียนรู้อุปกรณ์ให้เด็กปฐมวัย สามารถพัฒนาตนเองไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดได้

1.3 จากการศึกษาความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร สมรรถนะด้านคุณลักษณะ การพัฒนาตนเองพบว่า ครูมีการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาสร้างเป็นนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางาน มีดัชนีความต้องการจำเป็นสูงสุด ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากในสังคมปัจจุบันมีการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาสร้างเป็นนวัตกรรมเพื่อประยุกต์ใช้ในการศึกษาในด้านต่าง ๆ มากขึ้น เช่น การพัฒนารูปแบบสื่อการเรียนการสอน การแก้ปัญหาทางการศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการเรียนการสอน ส่งผลต่อความก้าวหน้าในวิชาชีพตนเองและยังส่งผลไปถึงผู้เรียนให้สามารถเกิดการเรียนรู้ที่รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพสูงขึ้นกว่าเดิม สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, น. 77) ที่กล่าวว่า การพัฒนาตนเอง คือการศึกษาค้นคว้า หาความรู้ ติดตามและแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ใหม่ ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพ มีการสร้างองค์ความรู้ และนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางาน

2. ผลการศึกษาแนวทางการพัฒนาของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 4 คน พบว่า ควรพัฒนาสมรรถนะของครูปฐมวัย ดังนี้

2.1 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร สมรรถนะด้านความรู้ ความรู้ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และการวิจัย เกี่ยวกับครูมีความรู้ด้านการวิเคราะห์เด็กปฐมวัยเป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบครบทุกด้าน พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ครูมีความรู้ในการประเมินพัฒนาการเด็ก สามารถวิเคราะห์เด็กเพื่อวางแผนจัดทำวิจัยในชั้นเรียน รวมทั้งผู้บริหารสถานศึกษาควรกำหนดนโยบายให้ครูทุกคนวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลนำข้อมูลมาจัดทำเป็นวิจัยในชั้นเรียน เพื่อแก้ไขและส่งเสริมพัฒนาเด็กปฐมวัยได้พัฒนาตนเองให้เต็มศักยภาพ สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2553, น. 77) ซึ่งตรงกับสมรรถนะประจำสายงาน ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน (Analysis & Synthesis & Classroom Research) คือ ความสามารถในการทำความเข้าใจ แยกประเด็นเป็นส่วนย่อย รวบรวม ประมวลหาข้อสรุปอย่างมีระบบและนำไปใช้ในการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน รวมทั้งสามารถวิเคราะห์องค์กรหรืองานในภาพรวมและดำเนินการแก้ปัญหา เพื่อพัฒนางานอย่างเป็นระบบ มีตัวบ่งชี้

ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ 2) การสังเคราะห์ 3) การวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐภัสสร ชื่นสุขสมหวัง (2556) ได้ทำวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย ผลจากการวิจัย พบว่า แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยในการทำวิจัยในชั้นเรียน ผู้บริหารควรให้การสนับสนุนครูในการทำวิจัยในชั้นเรียน โดยการส่งเสริมทางด้านความรู้รวมไปถึงอำนวยความสะดวกเครื่องอุปกรณ์เพื่อให้ครูได้สืบค้นข้อมูลได้อย่างสะดวก และควรมีการจัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อเปิดโอกาสให้ครูได้เรียนรู้จากเพื่อนร่วมงานผ่านการสะท้อนความคิด (Reflective Thinking) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วราลี ถนอมชาติ และนภัส ศรีเจริญประมง (2561) ได้ทำวิจัยเรื่อง การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย ในจังหวัดจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า แนวทางในการพัฒนาสมรรถนะประจำสายงานทางวิชาชีพของครูปฐมวัยในด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนนั้น ควรมีแนวทางในการพัฒนาโดยส่งเสริมให้ครูมีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน สร้างแรงจูงใจให้ครูตระหนักถึงความสำคัญของการทำวิจัย เพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาในชั้นเรียน อีกทั้งผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาควรจัดการแหล่งเรียนรู้ที่เชื่อถือได้สำหรับการสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับการทำวิจัย และจัดระบบพี่เลี้ยง/ผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษา แนะนำ และเสนอแนะแนวทางในการทำวิจัย รวมทั้งจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนความคิดในการทำวิจัยในระดับโรงเรียนและต่างโรงเรียนสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยในจังหวัดจันทบุรี

2.2 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร สมรรถนะด้านทักษะ ทักษะการจัดสภาพแวดล้อม เกี่ยวกับครูสามารถจัดสร้าง จัดหาวัสดุ อุปกรณ์เสริมสร้างพัฒนาการและเสริมสร้างการเรียนรู้อย่างหลากหลาย และเพียงพอ พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรจัดทำคู่มือและจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ผู้บริหารสถานศึกษามีการนิเทศติดตามห้องเรียนที่ส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยให้ได้คุณภาพ ครูควรมีการศึกษาข้อมูลใหม่ ๆ จากทุกช่องทางในการจัดสร้าง จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ สื่อที่เสริมสร้างพัฒนาการให้กับเด็กอย่างเหมาะสม และเพียงพอกับบรรยากาศในชั้นเรียน สอดคล้องกับมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2562, น. 6-10) ที่กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อม คือการจัดสร้าง จัดหา ปรับปรุง และปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อมทางกายภาพและจิตภาพ ในกระบวนการพัฒนาพฤติกรรมของเด็ก เพื่อให้เด็กมีคุณสมบัติที่เหมาะสมตามหลักพัฒนาการ และสอดคล้องกับวิจัยของ ทรรศนีย์ วรार्หาคำ (2554, น. 70-73) เรื่องการศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร พบว่า การจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตามความคิดเห็นของครูและนักเรียน 4 ด้าน คือ 1) ด้านอาคารสถานที่

สิ่งปลูกสร้างมีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย สะอาด อาคารเรียนอาคารประกอบ โรงอาหาร ห้องน้ำห้องส้วมที่ถูกต้องลักษณะ อุปกรณ์ในห้องเรียน สนามกีฬา มีเพียงพอเหมาะสมและปลอดภัย 2) ด้านการเรียนรู้ การจัดทำหรือจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียน การจัดกระบวนการเรียนที่หลากหลายเน้นกระบวนการคิดและมุ่งพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน 3) ด้านบริหาร การบริหารโดยใช้หลักการมีส่วนร่วม มีระบบและกลไกตรวจสอบการปฏิบัติงานตามแผน นำผลการประเมินไปปฏิบัติ และมีการรายงานผลการปฏิบัติงาน 4) ด้านกลุ่มเป็นการจัดกิจกรรมที่สร้างบรรยากาศเป็นกันเองสนุกสนานน่าเรียน ส่งเสริมการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในการทำกิจกรรมเป็นทีมหรือเป็นกลุ่ม ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองในทุก ๆ ด้าน

2.3 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร สมรรถนะด้านคุณลักษณะ การพัฒนาตนเอง เกี่ยวกับครูมีการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาสร้างเป็นนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางาน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีนโยบายหรือข้อตกลงให้ครูมีการพัฒนาตนเอง เพื่อกระตุ้นให้ครูมีการพัฒนางานและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ส่งเสริมการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ เพื่อครูจะได้นำความรู้ มาพัฒนาและออกแบบนวัตกรรมได้ อีกทั้งครูควรมีการศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง นำความรู้เรื่องเทคโนโลยีใหม่ๆที่ได้จากการอบรม สื่อออนไลน์ มาพัฒนาและสร้างสรรค์ผลงานด้านนวัตกรรม โดยสอดคล้องกับประกาศมาตรฐานทั่วไปเกี่ยวกับการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะสำหรับข้าราชการหรือพนักงานครูและบุคลากรทางการศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2565 ที่ มท1809.4/ว40 ลงวันที่ 30 กันยายน 2565 เกี่ยวกับหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่งและวิทยฐานะ PA สังกัด อปท. ซึ่งสอดคล้องกับหลักเกณฑ์และวิธีการฯ ที่ ก.ค.ศ. กำหนด การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนา และสอดคล้องกับวิจัยของ สายรุ้ง เหล็กแปง (2561) ได้ทำวิจัยเรื่อง สมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 พบว่า ด้านสมรรถนะการพัฒนาตนเอง ครูปฐมวัยมีการศึกษาค้นคว้าอบรม ดูงาน นำความรู้และนวัตกรรมใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน พัฒนางานอย่างสม่ำเสมอ มีความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพเพื่อทำมาพัฒนาวิชาชีพ และองค์กรวิชาชีพของตน อีกทั้งแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการเรียน นำความรู้ที่ได้มาสร้างองค์ความรู้เพื่อใช้กับเด็ก ๆ ให้เกิดการเรียนรู้ และประเมินผลพัฒนาการการจัดประสบการณ์ที่หลากหลาย แลกเปลี่ยนความคิดเห็น แนะนำ ถ่ายทอดความรู้ประสบการณ์กับผู้ร่วมงานและองค์กรเพื่อสร้างเครือข่ายในการจัดการเรียนรู้ การเข้ารับการอบรมพัฒนาในวิชาชีพเกี่ยวกับปฐมวัย มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และมีการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและบริบททั่วไปของโรงเรียน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ครูปฐมวัยควรมีการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในการพัฒนาผู้เรียนเป็นรายบุคคล และจัดทำเป็นวิจัยเพื่อแก้ไขและพัฒนาเด็กให้มีศักยภาพที่เท่าเทียมกัน

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาควรสนับสนุน งบประมาณ บุคลากร ในการจัดสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน มีการปรับปรุงหรือซ่อมแซม เพื่อให้อาคารสถานที่เป็นระเบียบสวยงาม มีบรรยากาศดี มีความหลากหลายและปลอดภัย มีแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม

1.3 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรสนับสนุน ส่งเสริมและพัฒนาครูปฐมวัยทุกคนให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพัฒนา โดยการจัดอบรม สัมมนา ประชุมเชิงปฏิบัติการ หรือผู้บริหารมอบหมายครูที่มีทักษะด้านการใช้เทคโนโลยีมากกว่ามาคอยเป็นที่เลี้ยงหรือให้คำแนะนำ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาสมรรถนะของครูปฐมวัยด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลและการวิจัย เพื่อแก้ไขและพัฒนาเด็กให้มีศักยภาพที่เท่าเทียมกัน

2.2 ควรมีการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยในสถานศึกษา

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลฉัตร กล่อมอิม. (2562). *วิธีวิทยาการจัดการเรียนรู้ฐานสมรรถนะ*.
พิชณูโลก: รัตนสุวรรณการพิมพ์.
- กมลพร อ่วมเพ็ง. (2560). *แนวทางการพัฒนาครูโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็ก กลุ่มจังหวัด
ภาคกลางปริมณฑล ตามแนวคิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติและการจัดการเรียนรู้
แบบบูรณาการ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560*.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม
(ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553*. กรุงเทพฯ: พริกหวาน.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2563). *แผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่น (พ.ศ.2561 - 2565)*
กรุงเทพฯ: สำนักประสานและพัฒนาศึกษาท้องถิ่น. สืบค้น 16 พฤษภาคม 2565, จาก
[http://www.dla.go.th/servlet/EbookServlet?_mode=detail&ebookId=2298&
random=1606368126568](http://www.dla.go.th/servlet/EbookServlet?_mode=detail&ebookId=2298&random=1606368126568)
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (ม.ป.ป.). *มาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น*. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กระทรวงมหาดไทย.
- กานต์ อัมพานนท์. (2556). *เอกสารประกอบการสอนรายวิชาความเป็นครู*. เพชรบูรณ์: มหาวิทยาลัย
ราชภัฏเพชรบูรณ์.
- เกศกัญญา กตแก้ว. (2558). *สมรรถนะของครูในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาดุษฎีบัณฑิต)*.
นครพนม: มหาวิทยาลัยนครพนม.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2551). *การจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย*.
กรุงเทพฯ: เบรน-เบสบุ๊คส์.
- กฤษณ์ภัสร์ พงษ์พานิชย์. (2561). *การวิเคราะห์องค์ประกอบและตัวบ่งชี้สมรรถนะด้านการจัดการเรียน
การสอนของครูผู้สอนนักเรียนระดับปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง*.
วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา, 13(1), 1 - 12.

- คมศร วงษ์รักษา. (2540). *การเปรียบเทียบคุณภาพและความสอดคล้องของเทคนิคการจัดเรียงลำดับความสำคัญที่อิงโมเดลความแตกต่างในการประเมินความต้องการจำเป็น* (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิตติมา วรณศรี. (2557). *การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา*. พิษณุโลก: รัตนสุวรรณาการพิมพ์.
- จอมพงศ์ มงคลวนิช. (2556). *การบริหารองค์การและบุคลากรทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชูชัย สมितिไกร. (2556). *การสรรหา การคัดเลือก และการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชูวิทย์ ไชยเป้า. (2559). *พุทธวิธีการสอน : ศาสตร์การสอนเพื่อพัฒนาสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์*. กำแพงเพชร: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- ชนะรัตน์ ชัยวรรณ. (2556). *สมรรถนะการบริหารจัดการของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มดอยสามหมื่น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). เพาะ: มหาวิทยาลัยพะเยา.
- ฐานิดา เลื่อนชำนาญ. (2560). *ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูต่อการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยในโรงเรียน สำนักงานเขตทุ่งครุ สังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- ณรงค์วิทย์ แสนทอง. (2556). *มารู้จัก Competency กันเถอะ* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: เอช อาร์ เซ็นเตอร์.
- ณรงค์วิทย์ แสนทอง. (2560). *Competency ทำง่ายกว่าได้ผลดีกว่า*. กรุงเทพฯ: ธิงค์ บียอนด์ บุ๊คส์.
- ณัฐพิมล ธรรมสร่างกูร. (2559). *รูปแบบการบริหารเพื่อเสริมสร้างการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา* (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ณัฐภัสสร ชื่นสุขสมหวัง. (2556). *การประเมินความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัย* (วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทรรศนีย์ วรหาคำ. (2554). *การศึกษาการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนวัดจันทร์ประดิษฐาราม สังกัดสำนักงานเขตภาษีเจริญ* (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ธงชัย คำปวง. (2561). *การพัฒนาครูแบบองค์รวมโดยการเทียบเคียงสมรรถนะ* (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชฎีบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร

- ธีรังกูร วรบำรุงกุล. (2560). *ความเป็นครู*. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- ธีระ รุญเจริญ, กาญจน์ เรืองมนตรี, และธรินธร นามวรรณ. (2554). *ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ การศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น(อปท.)*เทศบาล อบจ. อบต. กทม. เมืองพัทยา. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- ธีรศักดิ์ (อุปรมัย) อุไปมยอริชัย, และสุชาติ บางวิเศษ. (2563). *การบริหารและการจัดการศึกษาสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน*. พิษณุโลก: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ธเนศ ขำเกิด. (9 กุมภาพันธ์ 2555). *สมรรถนะเฉพาะและตัวบ่งชี้ของครูปฐมวัย*. สืบค้น 16 พฤษภาคม 2565, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/77323>
- นฤทัยรำภา ทรัพย์ไพบุลย์. (2555). *การพัฒนาตัวแบบการเสริมสร้างสมรรถนะครูปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น* (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุษฎบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- นิติรัตน์ แสงตะวัน. (2562). *การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.
- นภเนตร ธรรมบวร. (2555). *การพัฒนากระบวนการคิดในเด็กปฐมวัย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นพรัตน์ โพธิ์ศรีทอง. (2550). *รูปแบบสมรรถนะของหัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย*. (งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปิยาภรณ์ อัครลาวัฒน์. (2562). *การศึกษาความต้องการและแนวทางในการพัฒนาสมรรถนะของครูสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ปิยะมาศ ทองเปลว. (2560). *การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูปฐมวัยสำหรับสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี เขต 4* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ประจักษ์ อินทรมงคล. (2555). *การประเมินความต้องการจำเป็นด้านการสื่อการเรียนการสอนทางไกลของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิทยบริการเฉลิมพระเกียรติมหาวิทยาลัยรามคำแหง* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- พรวิทย์ จันท์ศิริสิริ. (2554). *การพัฒนาสมรรถนะทางการบริหาร*. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- พรวิทย์ จันท์ศิริสิริ. (2560). *นโยบายและการวางแผนกลยุทธ์สำหรับสถานศึกษายุคใหม่*. มหาสารคาม: อภิชาติการพิมพ์.
- พัชรี เจตน์เจริญรักษ์. (2542). *การให้การศึกษาแก่พ่อแม่เด็กปฐมวัย*. ลพบุรี: สถาบันราชภัฏลพบุรี.
- พรรณอร อุชุกภาพ. (2561). *การศึกษาและวิชาชีพครู*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เพชรประภาร์ ชุมสาย. (2559). *การจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยรำไพพรรณี.
- พัชรัตน์ หลีประเสริฐ. (2558). *การศึกษาความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูกรม กรุงเทพตะวันออก สังกัดกรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์, พรทิพย์ แข็งขัน. (2551). *รายงานการวิจัย สมรรถนะครูและแนวทางพัฒนาครูในสังคมที่เปลี่ยนแปลง*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- พีระวัตร จันทกุล. (2559). *รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะครูในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเพื่อการจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พีรตนย์ จัตูรัส. (2561). *การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 39 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- พรทิพย์ บุญสะ. (2555). *การพัฒนาสมรรถนะของครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 1 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโท)*. นครปฐม: มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2553). *การจัดการศึกษาท้องถิ่น โดยชุมชน เพื่อชุมชน และสังคมไทย*. กรุงเทพฯ: บ็ุก พอยท์.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2560). *เอกสารการสอนชุดวิชา 21001 พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย หน่วยที่ 1-7 (พิมพ์ครั้งที่ 7)*. นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2561). *เอกสารการสอนชุดวิชา 21001 พัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย หน่วยที่ 8-15* (พิมพ์ครั้งที่ 8).
นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2562). *เอกสารการสอนชุดวิชา 21426 ประสบการณ์วิชาชีพ การพัฒนาเด็กปฐมวัย หน่วยที่ 9-15* (พิมพ์ครั้งที่ 3). นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2563). *เอกสารการสอนชุดวิชา 21223 แนวการพัฒนาเด็กปฐมวัย หน่วยที่ 1-7* (พิมพ์ครั้งที่ 4). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2563). *เอกสารการสอนชุดวิชา 21223 แนวการพัฒนาเด็กปฐมวัย หน่วยที่ 8-15* (พิมพ์ครั้งที่ 4). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ยนต์ ชุ่มจิตต์. (2558). *ความเป็นครู* (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: โอ.เอส. พรีนติ้ง เฮ้าส์.
- เยาวลักษณ์ มลสุระคุณ. (2558). *การพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะครูสอนภาษาอังกฤษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจังหวัดร้อยเอ็ด* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต).
มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ลือชัย ชูนาคา. (2558). *รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต).
พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- วิจารณ์ พานิช. (2557). *การเรียนรู้เกิดขึ้นอย่างไร* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: มูลนิธิสยามกัมมาจล.
- วิทยา ดวงจิต. (2561). *ปฏิสัมพันธ์สร้างสรรค์มีความสำคัญอย่างไร? สืบค้น 1 กรกฎาคม 2565,*
จาก https://mcpswis.mcp.ac.th/html_edu/cgi-bin/main_php/print_informed.php?id_count_inform=21208
- วิสุทธิ เวียงสมุทร. (2555). *การสอนคณิตศาสตร์แนวใหม่*. มหาสารคาม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ศักดิ์ไทย สุรภิจาวร. (2559). *9 สมรรถนะสำคัญของผู้บริหารมืออาชีพ*. สกลนคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ศศิธร บุตรเมือง. (2561). *การพัฒนารูปแบบการบริหารสถานศึกษาสำหรับเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนบ้านสันตบา* สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรสาคร. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

- สุขตา แดงสุวรรณ. (2558). การศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในจังหวัดระยอง จันทบุรีและตราด (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2562). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุภาวดี ลายบัว. (2554). ความสัมพันธ์ระหว่างการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองกับความรู้ของผู้ปกครองในการส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยในสถานศึกษา เขตอำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.
- สังเวียน มาลาทอง. (2556). การศึกษาสภาพการระดมทรัพยากรเพื่อการบริหารการศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- สฎายุ อธิระวณิชตระกูล. (2556). การบริหารงานบุคคลทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: กราฟิกัน.
- สมบัติ นพรัตน์. (2561). ศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาศาสตร์การบริหาร. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์พับลิชชิ่ง.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2561). การพัฒนาตัวชี้วัดประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟิค.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). คู่มือการประเมินสมรรถนะครู. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2560). คู่มือการประเมินให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครูมีวิทยฐานะและเลื่อนวิทยฐานะ. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- สายสุนัน ทรรมย์. (2561). การพัฒนาโปรแกรมการเสริมสร้างสมรรถนะครูด้านการวัดและประเมินผลตามสภาพจริง สำหรับสถานศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 32 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สายรุ้ง เหล็กแปง. (2561). การศึกษาสมรรถนะครูปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.

- สมาคมอนุบาลศึกษาแห่งประเทศไทย. (2561). 4 วิถีชีวิตเด็กปฐมวัย เจาะลึกให้เข้าใจ ป้องกัน แก้ไข ให้เท่าทัน. สืบค้น 4 มิถุนายน 2565, จาก <http://www.preschool.or.th>
- วราลี ถนอมชาติ, และนภัส ศรีเจริญประมง. (2561). การประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะทางวิชาชีพของครูปฐมวัยในจังหวัดจันทบุรี. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อนันต์ นามทองตัน. (2553). การพัฒนาตัวบ่งชี้สมรรถนะการบริหารจัดการการเรียนรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชกุ์บัณฑิต). พิษณุโลก: สำนักพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อรุณี ทองนพคุณ. (2558). การศึกษาบทบาทการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชิงเทรา (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อนุศรา อุดทะ. (2562). รูปแบบการพัฒนาสมรรถนะของครูปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (วิทยานิพนธ์ปริญญาคุชกุ์บัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- อาภรณ์ ภูวิทย์พันธุ์. (2556). *Competency development roadmap* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: เอช อาร์ เซ็น เตอร์.
- Bellm, D. (2008). *Early childhood educator competencies*. Research Report February 2008. Center for the Study of Child Care Employment Institute for Research on Labor and Employment University of California.
- California Department of Education. (2011). *California early childhood educator competencies*. California Department of Education. สืบค้น 17 พฤษภาคม 2565, จาก <https://www.cde.ca.gov/sp/cd/re/ececomps.asp>
- Office of Early Childhood Development Virginia Department of Social Services. (2008). *Competencies for early childhood professionals virginia's early childhood development alignment project*. Virginia: Office of Early Childhood Development Virginia Department of Social Services.
- Ohio Professional Development Network. (2008). สืบค้น 17 พฤษภาคม 2565, จาก <http://www.opdn.org/>
- Witkin, B.R. & Altschuld, J.W. (1995). *Planning and Conducting needs assessments. A practical guide*. Thousand Osk, Canada: Sage Publication.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือแบบสอบถามความต้องการจำเป็นของ สมรรถนะครูปฐมวัย ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

1. รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลอง ชาตรุประชีวิน ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาบริหาร
วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชำนาญ ปาณาวงษ์ ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาบริหาร
วิจัย และพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
3. นางสาวศิริขวัญ กลางสุพรรณ ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษากำแพงเพชรเขต 1

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาสมรรถนะ ของครูปฐมวัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อนงค์นารถ ยิ้มช่าง ตำแหน่ง อาจารย์ประจำภาควิชาการศึกษา
ปฐมวัย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
2. นางนฤมล จันทร์ฉาย ตำแหน่ง ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลกเขต 2 จังหวัดพิษณุโลก
3. นางน้ำอ้อย อนุสนธิ์ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลเมืองหนองปลิง
(ทำนองอุปลัมภ์) จังหวัดกำแพงเพชร
4. นางกัญญาชลา ศิริชัย ตำแหน่ง ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนเทศบาล 3 (อินทร์มพรรย์
บุญประคองพิทยาคม) จังหวัดกำแพงเพชร

ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนที่ 1

แบบสอบถาม

เรื่อง ความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
จังหวัดกำแพงเพชร

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย เรื่อง ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ของ นางสาวสุพรรณิ คะหาวงศ์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สถิพร เขาวนชัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

2. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

3. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

จึงขอความกรุณาจากท่านได้ตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง ผู้วิจัยจะเก็บรักษาคำตอบของท่านไว้เป็นความลับ โดยจะนำมาวิเคราะห์ในภาพรวม ซึ่งไม่มีผลกระทบต่อท่านใด ๆ ทั้งสิ้น และขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบคำถามครั้งนี้

นางสาวสุพรรณิ คะหาวงศ์
นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ตามสภาพความเป็นจริง

1. ชื่อโรงเรียน

.....

2. ประสบการณ์การทำงาน

- น้อยกว่า 5 ปี 5 - 10 ปี
- 11-15 ปี มากกว่า 15 ปี

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ตามสภาพความเป็นจริง ตามระดับดังนี้

โดยแบบสอบถามแบ่งเป็นสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ ขอให้ท่านทำเครื่องหมายทั้งสองประเด็นโดยพิจารณาตามเกณฑ์ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ในประเด็นนั้นอยู่ในระดับ มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ในประเด็นนั้นอยู่ในระดับ มาก
- 3 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ในประเด็นนั้นอยู่ในระดับ ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ในประเด็นนั้นอยู่ในระดับ น้อย
- 1 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ในประเด็นนั้นอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ข้อ	รายการ	สภาพปัจจุบัน					สภาพที่พึงประสงค์				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1
62	ครูปฏิบัติต่อเด็กทุกคนด้วยความเท่าเทียมกัน ไม่ลำเอียง ไม่เลือกปฏิบัติ มีความความเอื้ออาทรต่อเด็กทุกคน อย่างสม่ำเสมอ										
การมุ่งผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงาน											
63	ครูมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้อย่างมีคุณภาพและถูกต้อง										
64	ครูมีการใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ในการพัฒนาเด็ก และพัฒนางานต่างๆโดยมีการวางแผน กำหนดเป้าหมาย ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน										
65	ครูมีการใช้นวัตกรรมเข้ามาช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดกิจกรรม และพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีความน่าสนใจและติดตามมากยิ่งขึ้น										
66	ครูมีการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาประสิทธิภาพของผลงานอย่างต่อเนื่อง										

**ผู้วิจัยขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม **

ภาคผนวก ค แบบสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัย
ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

แบบสัมภาษณ์
แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัย
ของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

คำชี้แจง

1. แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย เรื่อง ความต้องการจำเป็น และแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชรของ นางสาวสุพรรณิ คะหวางค์ นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สธิพร เซาว์นชัย เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง
 2. แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร
 3. แบบสัมภาษณ์นี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน
 - ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์
 - ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร
- ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์ฉบับนี้

นางสาวสุพรรณิ คะหวางค์
นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อ - สกุล.....

ตำแหน่ง.....

สังกัด/หน่วยงาน.....

ประสบการณ์ทำงาน.....

วันเดือนปี ที่สัมภาษณ์.....

เวลา.....สถานที่สัมภาษณ์.....

หมายเลขโทรศัพท์.....

ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียน
สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

1. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร สมรรถนะด้านความรู้

1.1 ความรู้ด้านความรู้ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

ท่านคิดว่าจะมีวิธีการพัฒนาครูปฐมวัยให้สามารถวิเคราะห์ออกแบบ
การจัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับหลักสูตรท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ ตามบริบทของสถานศึกษาได้
อย่างไร (PNI_{modified} = 0.423)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

1.2 ความรู้ด้านพัฒนาการเด็กปฐมวัย

ท่านคิดว่าจะมีวิธีการพัฒนาครูปฐมวัยให้มีความรู้ ความเข้าใจ ตามลำดับขั้นของพัฒนาการและการเจริญเติบโตของเด็กปฐมวัยอย่างไร (PNI_{modified} = 0.359)

.....

.....

.....

.....

.....

1.3 ความรู้ด้านการจัดประสบการณ์และการบูรณาการเรียนรู้

ท่านคิดว่าจะมีวิธีการพัฒนาครูปฐมวัยให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์และการบูรณาการการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ครอบคลุมทั้งหลักสูตร กระบวนการ และการประเมินผลอย่างไร (PNI_{modified} = 0.351)

.....

.....

.....

.....

.....

1.4 ความรู้ในการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย

ท่านคิดว่าจะมีวิธีการพัฒนาครูปฐมวัยให้มีความรู้ความเข้าใจในการนำผลการประเมินพัฒนาการมาออกแบบการจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับความสนใจและพัฒนาการของเด็กแต่ละคนอย่างไร (PNI_{modified} = 0.455)

.....

.....

.....

.....

.....

1.5 ความรู้ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลและการวิจัย

ท่านคิดว่าจะมีวิธีการพัฒนาครูปฐมวัยให้มีความรู้ในการวิเคราะห์และประเมินพัฒนาการเด็กที่ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยได้พัฒนาตนเองเต็มศักยภาพอย่างไร (PNI_{modified} = 1.099)

.....

.....

.....

.....

.....

1.6 ความรู้ด้านสุขภาพอนามัย ความปลอดภัย และสุขภาพจิตเด็กปฐมวัย

ท่านคิดว่าจะมีวิธีการพัฒนาครูปฐมวัยให้มีความรู้ด้านสุขภาพจิตเด็กปฐมวัยอย่างไร (PNI_{modified} = 0.431)

.....

.....

.....

.....

.....

2. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร สมรรถนะด้านทักษะ

2.1 ทักษะบริหารและการจัดการชั้นเรียน

ท่านคิดว่าจะมีวิธีการพัฒนาครูปฐมวัยให้สามารถจัดหาสื่ออุปกรณ์ให้เพียงพอเหมาะสมกับช่วงวัยและความต้องการของเด็กได้อย่างไร (PNI_{modified} = 0.345)

.....

.....

.....

.....

.....

2.2 ทักษะการจัดสภาพแวดล้อม

ท่านคิดว่าจะมีวิธีการพัฒนาครูปฐมวัยให้สามารถจัดสร้าง จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เสริมสร้างพัฒนาการและเสริมสร้างการเรียนรู้อย่างหลากหลายและเพียงพออย่างไร (PNI_{modified} = 0.374)

.....

.....

.....

.....

.....

2.3 ทักษะการสร้างร่วมมือกับชุมชน

ท่านคิดว่าจะมีวิธีการพัฒนาครูปฐมวัยให้สามารถสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่น ๆ อย่างไร (PNI_{modified} = 0.352)

.....

.....

.....

.....

.....

3. แนวทางการพัฒนาสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร สมรรถนะด้านคุณลักษณะ

3.1 การพัฒนาตนเอง

ท่านคิดว่าจะมีวิธีการพัฒนาครูปฐมวัยให้มีการนำเทคโนโลยีต่าง ๆ มาสร้างเป็นนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางานอย่างไร (PNI_{modified} = 0.380)

.....

.....

.....

.....

.....

3.2 คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ

ท่านคิดว่าจะมีวิธีการพัฒนาครูปฐมวัยให้มีความรัก ความเมตตาต่อเด็ก ซื่อตรงต่อตนเองและบุคคลอย่างไร (PNI_{modified} = 0.292)

.....

.....

.....

.....

.....

3.3 การสื่อสารและการปฏิสัมพันธ์เชิงบวก (จิตสำนึกความเป็นครูปฐมวัย)

ท่านคิดว่าจะมีวิธีการพัฒนาครูปฐมวัยให้มีความเข้าใจและยอมรับความแตกต่างของเด็กแต่ละบุคคล โดยเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงศักยภาพของตนเองตามความเหมาะสมอย่างไร (PNI_{modified} = 0.354)

.....

.....

.....

.....

.....

3.4 การมุ่งผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงาน

ท่านคิดว่าจะมีวิธีการพัฒนาครูปฐมวัยให้มีการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาประสิทธิภาพของผลงานอย่างต่อเนื่องอย่างไร (PNI_{modified} = 0.358)

.....

.....

.....

.....

.....

** ขอขอบพระคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ **

ภาคผนวก ง ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือวิจัย

สมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
สมรรถนะด้านความรู้							
ความรู้ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย							
1.	ครูมีความรู้ ความเข้าใจ ในการสร้างและ พัฒนาหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของ สถานศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
2.	ครูสามารถวิเคราะห์ ออกแบบการจัด ประสบการณ์ให้สอดคล้องกับหลักสูตร ท้องถิ่นอย่างเป็นระบบ ตามบริบทของ สถานศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
3.	ครูสามารถจัดทำหลักสูตรให้เหมาะสมกับ พัฒนาการของเด็กปฐมวัยแต่ละช่วงวัยและ ความแตกต่างระหว่างบุคคล	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4.	ครูมีความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีในการ จัดการเรียนการสอน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5.	ครูมีความรู้ความเข้าใจในการวัดและ ประเมินพัฒนาการ เพื่อพัฒนาเด็กอย่างมี ประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุด	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ความรู้ด้านพัฒนาการเด็กปฐมวัย							
6.	ครูมีความรู้ ความเข้าใจ ตามลำดับขั้นของ พัฒนาการและการเจริญเติบโตของเด็ก ปฐมวัย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

สมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร		ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
สมรรถนะด้านความรู้							
ความรู้ด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย							
7.	ครูมีความรู้ ความเข้าใจ ด้านพฤติกรรมที่เด็กปฐมวัยแสดงออกอย่างมีทิศทางตามช่วงวัย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
8.	ครูมีความรู้ ความเข้าใจ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างพัฒนาการทางด้านร่างกาย อารมณ์และจิตใจ สังคม และสติปัญญา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
9.	ครูมีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินโครงการต่างๆเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ความรู้ด้านการจัดประสบการณ์และการบูรณาการเรียนรู้							
10.	ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ผ่านกิจกรรมเคลื่อนไหว กิจกรรมเสริมประสบการณ์ กิจกรรมสร้างสรรค์ กิจกรรมเสรี กิจกรรมกลางแจ้ง และกิจกรรมเกมการศึกษา	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
11.	ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดหาสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่มีความปลอดภัยสำหรับเด็ก และเหมาะสมต่อการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
12.	ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับเด็ก เปิดโอกาสให้เด็กได้ช่วยเหลือตนเองในการทำงาน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

สมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร		ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
13.	ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมแบบบูรณาการผ่านการเล่น เปิดโอกาสให้เด็กได้เลือกตามความสนใจ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
14.	ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง ผ่านประสบการณ์ตรงโดยใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
15.	ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมเพื่อสนองความต้องการและความสนใจของเด็กแต่ละบุคคล	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
16.	ครูมีความรู้ความเข้าใจในการจัดประสบการณ์และการบูรณาการการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้ครอบคลุมทั้งหลักสูตร กระบวนการ และการประเมินผล	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ความรู้ในการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย							
17.	ครูมีความรู้ความเข้าใจในการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์สอดคล้องกับเป้าหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
18.	ครูมีความรู้ความเข้าใจในการเลือกใช้เครื่องมือประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
19.	ครูมีความรู้ความเข้าใจวัตถุประสงค์ของการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยอย่างชัดเจน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

สมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
20.	ครูมีความรู้ความเข้าใจการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยตามสภาพจริง เพื่อตีค่าเป็นระดับพัฒนาการ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
21.	ครูมีความรู้ความเข้าใจในการนำผลการประเมินพัฒนาการมาออกแบบการจัดประสบการณ์ให้เหมาะสมกับความสนใจและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ความรู้ด้านการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลและการวิจัย							
22.	ครูมีความรู้ด้านการวิเคราะห์เด็กปฐมวัยเป็นรายบุคคลอย่างเป็นระบบครบทุกด้าน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
23.	ครูมีความรู้ในการวิเคราะห์และประเมินพัฒนาการเด็ก ที่ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยได้พัฒนาตนเองเต็มศักยภาพ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
24.	ครูมีความรู้สามารถเลือกวิธีวิจัยที่เหมาะสมกับปัญหาของแต่ละบุคคล เพื่อส่งเสริมหรือพัฒนาเด็กปฐมวัย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
25.	ครูนำผลการวิเคราะห์ไปใช้ในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ความรู้ด้านสุขภาพอนามัย ความปลอดภัย และสุขภาพจิตเด็กปฐมวัย							
26.	ครูมีความรู้พื้นฐานด้านโภชนาการ ด้านสุขภาพอนามัยของเด็กปฐมวัย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
27.	ครูมีความรู้ด้านมาตรการรักษาความปลอดภัย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
28.	ครูมีความรู้ด้านสุขภาพจิตเด็กปฐมวัย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

สมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร		ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
29.	ครูมีความรู้ด้านการดูแลความปลอดภัยเกี่ยวกับเครื่องมือ เครื่องใช้ เครื่องเล่นและสถานที่ในโรงเรียน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
สมรรถนะด้านทักษะ							
ทักษะบริหารและการจัดการชั้นเรียน							
30.	ครูสามารถจัดมุมประสบการณ์ในห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
31.	ครูสามารถจัดหาสื่ออุปกรณ์ให้เพียงพอเหมาะสมกับช่วงวัยและความต้องการของเด็ก	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
32.	ครูสามารถจัดบรรยากาศการเรียนและสิ่งแวดล้อมเชิงบวก ให้มีความสงบ เป็นระเบียบ สนุกสนานกับการจัดกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
33.	ครูสามารถรวบรวมข้อมูลเด็กปฐมวัยเป็นรายบุคคลและนำมาวิเคราะห์เพื่อจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
34.	ครูสามารถจัดทำเอกสารประจำชั้นเรียนตามมาตรฐานระดับปฐมวัย มีการบันทึกอย่างสม่ำเสมอและเป็นปัจจุบัน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
35.	ครูสามารถส่งเสริมการเรียนรู้ให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้อย่างมีความสุขและมีความปลอดภัย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

สมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร		ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
ทักษะการจัดสภาพแวดล้อม							
36.	ครูสามารถจัดสร้าง จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เสริมสร้างพัฒนาการและเสริมสร้างการเรียนรู้รู้อย่างหลากหลายและเพียงพอ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
37.	ครูสามารถปรับเปลี่ยนสิ่งของที่ชำรุดภายในห้องเรียนหรือสนามเด็กเล่นนอกห้องเรียน อาคารสถานที่ให้เหมาะสมเอื้อต่อการเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
38.	ครูสามารถจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้สวยงาม ร่มรื่น เป็นระเบียบ มีบรรยากาศดี มีความหลากหลายและปลอดภัย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
39.	ครูสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับเด็ก เด็กกับเด็ก ทำให้เด็กเกิดความอบอุ่น ซึ่งเป็นสิ่งกระตุ้นที่ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และทำงานได้สำเร็จ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
ทักษะการสร้างความร่วมมือกับชุมชน							
40.	ครูสามารถประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่นๆ ให้มาเป็นอาสาสมัครในกิจกรรมต่างๆ เช่น ประชาญชาวบ้าน วิทยากรให้ความรู้กับเด็กปฐมวัย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
41.	ครูสามารถสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับชุมชน โดยการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
42.	ครูสามารถสร้างเครือข่ายความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และองค์กรอื่นๆ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

สมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร		ความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
43.	ครูสามารถนำชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ที่ทางโรงเรียนจัดขึ้น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
44.	ครูสามารถให้คำแนะนำ และให้ความรู้ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยเพื่อให้ผู้ปกครองและชุมชนสนับสนุนส่งเสริมพัฒนาการเด็กและการจัดการเรียนรู้ระดับปฐมวัย	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
45.	ครูสามารถให้บริการเมื่อชุมชนเข้ามาใช้บริการของโรงเรียนเป็นแหล่งเรียนรู้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
สมรรถนะด้านคุณลักษณะ							
การพัฒนาตนเอง							
46.	ครูมีความมุ่งมั่นตั้งใจ วางแผนการพัฒนาศักยภาพของตนเองตรงตามความต้องการ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
47.	ครูมีการศึกษา ค้นคว้า หาความรู้เพิ่มเติมใหม่ๆ จากการอบรม สัมมนา หนังสือ ตำรา ตามความเหมาะสมอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
48.	ครูมีการติดตามข้อมูลด้านการศึกษาปฐมวัยและข่าวสารต่างๆ ที่ทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
49.	ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ใหม่ๆ ทางวิชาการและวิชาชีพกับเพื่อนร่วมงานหรือผู้อื่นเพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดประสบการณ์กับเด็กปฐมวัยและพัฒนาตนเอง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
50.	ครูมีการนำเทคโนโลยีต่างๆ มาสร้างเป็นนวัตกรรม เพื่อพัฒนาตนเอง และพัฒนางาน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

สมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ							
51.	ครูมีความรัก ความเมตตาต่อเด็ก ชี้อตรงต่อตนเองและบุคคลอื่น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
52.	ครูมีการประพฤติปฏิบัติตนถูกต้องตามหลักคุณธรรม จริยธรรม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
53.	ครูเป็นสมาชิกที่ดี มีความศรัทธาและยึดมั่นในอุดมการณ์วิชาชีพครู	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
54.	ครูปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีต่อเด็กทั้งกาย วาจา ใจ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
55.	ครูมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานด้วยความอดทนจนประสบความสำเร็จ	+1	+1	0	2	0.67	ใช้ได้
56.	ครูปฏิบัติตนถูกต้องกฎหมายและตามกติกาของสังคม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
การสื่อสารและการปฏิสัมพันธ์เชิงบวก (จิตสำนึกความเป็นครูปฐมวัย)							
57.	ครูมีการติดต่อสื่อสารเชิงบวกกับเด็กและผู้ปกครอง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีการสหายตา การพูดจาอย่างสร้างสรรค์	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
58.	ครูเป็นแบบอย่างที่ดี ทั้งการแต่งกาย กิริยามารยาทที่สุภาพ เรียบร้อย เหมาะสมกับกาลเทศะ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
59.	ครูมีการใช้คำพูดหรือพฤติกรรมที่แสดงถึงความรัก ความเข้าใจ ความปรารถนาดีต่อเด็ก เพื่อนครู และผู้ปกครอง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
60.	ครูเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการเลือกทำกิจกรรมตามความสนใจ ตอบสนองต่อความต้องการของเด็กอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

สมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร		ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ				IOC	แปลผล
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	รวม		
61.	ครูมีความเข้าใจและยอมรับความแตกต่างของเด็กแต่ละบุคคล โดยเปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงศักยภาพของตนเองตามความเหมาะสม	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
62.	ครูปฏิบัติต่อเด็กทุกคนด้วยความเท่าเทียมกัน ไม่ลำเอียง ไม่เลือกปฏิบัติ มีความเอื้ออาทรต่อเด็กทุกคน อย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
การมุ่งผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงาน							
63.	ครูมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้อย่างมีคุณภาพและถูกต้อง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
64.	ครูมีการใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาเด็ก และพัฒนางานต่างๆโดยมีการวางแผน กำหนดเป้าหมาย ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงาน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
65.	ครูมีการใช้นวัตกรรมเข้ามาช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดกิจกรรมและพัฒนาการปฏิบัติงานให้มีความน่าสนใจและติดตามมากยิ่งขึ้น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
66.	ครูมีการปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาประสิทธิภาพของผลงานอย่างต่อเนื่อง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ภาคผนวก จ ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามความต้องการจำเป็นของสมรรถนะครูปฐมวัยของโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร

Reliability

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.976	66